

Kihniön kunta

Tilinpäätös

2019

Sisällys

JOHDANTO	3
TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT	3
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS	3
I TOIMINTAKERTOMUS	5
1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa	5
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuodelta 2019	5
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	9
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.4 Kihniön kunnan talous, olennaiset muutokset ja toimintaympäristö	14
1.5 Kihniön kunnan henkilöstö	17
1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	18
1.7 Ympäristöasiat	19
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	20
2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	23
3.2 Toiminnan rahoitus	24
4 Rahoitusasema ja sen muutokset	25
5 Kunnan kokonaistulot- ja menot	27
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	28
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	28
6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	28
6.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	28
6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	29
6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	30
7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	35
7.1 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.....	35
7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet	36
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	38
8 Seurantaa koskeva sääntely ja tavoitteiden toteutuminen	38
9 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	38
tehtäväalueittain	38
9.1 Yleishallinnon päävastuualue	38
9.1.1 Luottamushenkilöhallinto	38
9.1.2 Yleishallinto	41
9.1.3 Yhteistoimintapalvelut	43
9.1.4 Työllisyystyöt	44
9.1.5 Maksusuodet valtiolle	44
9.1.6 Sosiaal- ja terveystoimi.....	45
9.1.7 Elinkeinoelämän yleinen edistäminen	56
9.1.8 Maaseututoimen hallinto.....	60
9.2 Sivistystoimen päävastuualue	62
9.2.1 Sivistystoimen hallinnon tehtäväalue	62
9.2.2 Varhaiskasvatuksen (lasten päivähoidon) tehtäväalue	63
9.2.3 Perusopetuksen tehtäväalue	65
9.2.4 Keskiasteen koulutus.....	67
9.2.5 Muu sivistystoimen tehtäväalue.....	68

9.3 Teknisen toimen päävastuualue	76
9.3.1 Teknisen lautakunnan hallinto	77
9.3.2 Kiinteistöt	77
9.3.3 Yksityistiet	78
9.3.4 Ympäristönsuojelu	78
9.3.5 Palo- ja pelastustoimi	79
9.3.6 Maankäytön suunnittelu	79
9.3.7 Liikenneväylät ja yleiset alueet	80
9.3.8 Jätehuolto.....	81
9.3.9 Vesi- ja viemärlaitos	81
9.4.0 Tekniset palvelut	82
9.4.1 Investoinnit	83
10.1 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	86
10.2 Investointien toteutuminen	88
10.3 Rahoitusosan toteutuminen	91
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	92
Tuloslaskelma (ulkoinen)	92
Rahoituslaskelma	93
Tase.....	94
Konsernilaskelmat.....	96
IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	100
Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	100
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	101
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	102
Suunnitelman mukaisen poistojen perusteet.....	103
Tasetta koskevat liitetiedot	106
Tasetta koskevat liitetiedot	106
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	112
Konsernitilinpäätöstä koskevat liitetiedot	114
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiolta koskevat liitetiedot.....	116
Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta	117
V ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	118
Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma	118
Vesi- ja viemärlaitoksen rahoituslaskelma.....	119
Vesi- ja viemärlaitoksen tase – ja tunnusluvut	120
ALLEKIRJOITUKSET	122
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	123

Johdanto

Tilinpäätösasiakirjat

Tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat, jotka ovat tase-erittely ja liitetietojen erittelyt. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Tilinpäätöksen käsittelyssä laaditaan lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus. Kirjanpitolain 3 luvun 3 §:n mukaan tilinpäätöstä laadittaessa ja tilinavausta tehtäessä on noudatettava seuraavia periaatteita:

1. oletus kirjanpitovelvollisen toiminnan jatkuvuudesta;
2. johdonmukaisuus laatimisperiaatteiden ja –menetelmien soveltamisesta tilikaudesta toiseen;
3. huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (sisältöpainotteisuus);
4. tilikauden tuloksesta riippumaton varovaisuus
5. tilinavauksen perustuminen edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen;
6. tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen huomioonottaminen riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä;
7. sekä kunkin hyödykkeen ja muun tase-eriin merkittävän erän erillisarvostus.
8. nettoamiskielto
9. yleisistä tilinpäätösperiaatteista poikkeaminen
10. tilinpäätöksen tarkastaminen ja hyväksyminen
11. tilinpäätöksen julkistaminen
12. tilinpäätöksen säilyttäminen

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

I Toimintakertomus

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuodelta 2019

Vuoden 2019 tilinpäätös oli parempi kuin mitä talousarvio osoitti, sillä vuodelle 2019 oli budjetoitu lisätalousarvio mukaan luettuna noin 1.024.239 euron alijäämä. Vuosikate muodostui noin 312.602 euroa positiiviseksi (n. 167 € / asukas). Investointivarausta käyttämällä vuoden 2019 alijäämäksi muodostui -200.955 euroa. Taseeseen muodostui tämän jälkeen yhteensä edelliset alijäämät huomioiden noin -1.206.996 euroa alijäämää. Kunnan asukaskohtainen alijäämä on noin 646 €. Valtakunnallisesti tulos oli negatiivinen suurimmassa osassa kuntia. Yleisesti puhutaan jopa historiallisen huonosta kuntatalousvuodesta. Negatiivisen vuosikatteen kuntia maassamme oli vuoden 2019 ennakkotilinpäätösten mukaan 56 kappaletta, kun se vuotta aiemmin oli 44. Tulos oli negatiivinen 226 kunnassa eli kolme neljästä kunnasta teki miinusmerkkisen tuloksen.

Kihniön kunta hoiti sosiaali- ja terveydenhuoltonsa itse 30.4.2015 saakka. 1.5.2015 alkaen toimiala on hoidettu yhteistoiminta-alueen kautta, jossa vastuukuntana on Parkanon kaupunki ja palveluntuottajana on Pihlajalinnan Terveys Oy:n ja Parkanon kaupungin omistama yhteisyritys Kolmostien Terveys Oy. vuoden 2017 osalta sosiaali- ja terveystoimenot on kirjattu kunnanhallituksen alle ostopalveluihin.

Käyttötalousmenojen kehitys vuonna 2019 oli todella maltillinen noin 0,37 % (+ 52.103 €). Mainittakoon, että kuntien keskimääräinen toimintamenojen kehitys valtakunnallisesti oli noin 2,4 %.

Kihniön kunnan toimintamenot ovat vuosina 2018 ja 2019 kasvaneet yhteensä kahdessa vuodessa ainoastaan 59.258 euroa. Toivottavaa olisi, että kriisitietoisuus hallintokunnissa säilyy edelleen.

Henkilöstökulujen nousu oli 1,7 % eli 50.442 € Keskimääräisesti palkat ja palkkiot kasvoivat kunnissa vuonna 2019 noin 2,8 %.

Kokonaisverotulot olivat Kihniössä vuonna 2019 5.716.782 euroa. Verotulot pienenevät 2018 - 2019 noin 1,06 % eli noin 61.568 €. Mainittakoon, että vuonna 2015 verotulot Kihniössä olivat noin 6.196.285 euroa (erotus 470.503 €). Vuoden 2015 jälkeen verotulojen kehitys on ollut laskeva.

Toivoa sopii, että verotulojen negatiivinen kehitys olisi takana, sillä kiinteät kulut pysyvät ja nousevat takuuvarmasti myös jatkossa. Suurin kysymys on, miten niitä pystyttäisiin merkittävästi hillitsemään. Voidaankin todeta, että juuri kunnan verotulojen heikohko kehitys on tällä hetkellä yksi keskeisimpiä tekijöitä kunnan taloushaasteille yhdessä raskaan sote-sektorin rahoituksen ja taseeseen kertyneen alijäämän lisäksi.

Muutettuun budjettiin nähden verotulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Verotuloarviota pienennettiin talousarviovuoden aikana -274.000, joten alkuperäiseen budjettiin nähden verotulot laskivat noin -272.000. Mainittakoon, että valtakunnallisesti verotulot kasvoivat noin 2,6 %.

Valtionosuudet nousivat noin 194.366 euroa eli n. 2,9 % ja olivat 2019 osalta 6.888.847 €. Valtakunnallisesti valtionosuudet puolestaan kasvoivat 2,1 prosenttia. Vertailun vuoksi todetaan, että valtionosuudet vuonna 2015 olivat 6.102.849 euroa (erotus 785.998 €).

Vuoden 2019 Investointimenot olivat 796.238 euroa. Suurimpia investointeja olivat Koivikon C-rivitalon peruskorjaaminen 565.843 €, maa-alueen osto 45.870 € Vuokrapirtin peruskorjaaminen 22.650 €, kunnanviraston peruskorjaaminen 36.088 €, Puumilan peruskorjaaminen 19.440 €, vesilaitoksen varavoiman hankinta 21.898 €, kirjaston asiakaspalvelupiste 18.474 €, Puumilan äänentoistolaitteet 17.319 €, yhtenäiskoulun kalusteet 18.420 €.

Vuonna 2019 lainakantaa vähennettiin 659.208 euroa. Uutta lainaa ei 2019 nostettu. Kokonaisvelkamäärä vuoden 2019 lopussa oli 8.147.827 euroa eli asukasta kohden noin 4.364 euroa.

Kunnissa keskimääräinen lainakanta (ennakkotieto) vuonna 2019 oli 3.342 euroa asukasta kohti.

Sosiaali- ja terveystoimen kokonaiskustannukset poistojen jälkeen vuodelta 2019 olivat 8.253.144 €. Sote-ulkoistuksen osuus edellisestä on 7.923.477 euroa. Sote- ulkoistuksen ulkopuolelle jäivät: mm kiinteistökulut, ympäristöterveydenhuolto ja erilaiset avustukset sekä eläkevastuut oman aikakauden sotesta.

Sosiaali- ja terveystoimessa vuonna 2019 ajaututtiin sopimusriitaan Parkanon kaupungin kanssa. Neuvottelujen kariuduttua Kihniön kunta nosti kanteen 29.11.2019 Parkanon kaupunkia vastaan sopimusrikkomuksesta. Kihniön kunta katsoo, ettei se ole saanut palvelusopimuksen mukaisia Kihniön kunnan alueella tuotettuja lähipalveluja siinä laajuudessa, kuin niistä on maksettu.

Teknisessä toimessa toiminta oli tuttuun tapaan kustannustehokasta ja toimivaa. Kustannukset laskevat teknisessä toimessa noin 2,3 % eli noin 42.593 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Teknisen toimen menot 1.773.100 euroa ovat vuoden 2010 tasolla.

Tekninen johtaja Satu Alajärvi irtisanoutui Kihniön kunnan palveluksesta 30.9.2019. Sijaisena toimi Johanna Kujansuu. Vuoden 2019 aikana teknisestä toimesta eläköityi kaksi henkilöä, laitospäällikö ja traktorinkuljettaja. Näiden sijaan ei palkattu vakinaista henkilöstöä. Määräaikaisena oppisopimuskoulutuksena aloitti yksi henkilö 8.4.2019.

Teollisuusalueen kaavoituksen ajantasaisiamisen käynnistäminen tapahtui vuonna 2019. Tarkoituksena on kaavoittaa alueelle lisää teollisuustontteja ja tehdä uusi teollisuustien tielinjaus. Asian tiimoilta järjestettiin kaksi teollisuusyrittäjien kokoontumista ja erillisneuvotteluita. Huomioon on otettu myös asuinalueen asukkaat.

Talous- ja hallintotoimessa merkittävin toiminnallinen muutos oli uusien talous- ja palkkahallinnon ohjelmien käyttöönotto. Kunnan uudet www- sivut julkaistiin vuoden 2019 keväällä.

Sivistystoimessa toimintakulut nousivat 3,7 % eli 111.304 € (2017 laskivat 4,67 % eli noin 147.000 euroa). Toimintatuottoihin on kirjattu seuraavia (suluissa vuosi 2018): varhaiskasvatusta laskutettu muista kunnista noin 28.098 euroa (28.225 euroa), sijoitettujen lasten opetusjärjestelyistä aiheutuneita kustannuksia laskutettu muilta kunnilta 63.860 euroa (40.377 euroa), kotikuntakorvauksia sijoitettujen lapsien valtionosuuksista tuloutettu kunnalle 27.787 euroa (82.050 euroa).

Vuonna 2019 perustettiin toinen erityisopetuksen pienryhmä ja palkattiin lisää yksi erityisopettaja. Etsivän nuorisotyön toiminta alkoi elokuussa 2018, joten vuosi 2019 oli ensimmäinen kokonainen vuosi. Etsivään nuorisotyöhön on saatu valtionrahoitusta.

Elinvoimatoimikunta kokoontui vuoden 2019 aikana 11 kertaa joista 8 kertaa Meidän Kihniö-hankkeen aikana tammi- kesäkuussa 2019, jolloin hankekoordinaattori oli töissä.

Osallistuminen erämessuille yhdessä Parkanon kaupungin ja Kehitys-Parkin kanssa 2019.

Meidän Kihniö hanke päättyi loppuvuodesta 2019. Hankkeen aikana vuonna 2019 tapahtui mm.

- Kihniö – Kipakka luonnoltaan kuntamainosjulkaisu
- Vuoden 2019 lopulla tilattiin hankerahoilla uusi ”mainoslakana” 3- tien varteen > toteutus vuoden 2020 alkupuolella.
- Hankkeen v 2019 aikana järjestettiin yhteisöilloja yhdistyksille ja aktiivisille kuntalaisille tavoitteena lisätä kuntalaisten omaehtoista ja yleistä kunnasta riippumatonta tekemistä (tehdään yhdessä). Yhteisöillat saavuttivat kohtalaisen suosion.
- Hankerahoituksella tehtiin myös yhdistyksille ja yhteisöille tarkoitettu www- sivu, missä voidaan esitellä yhdistyksen toimintaa, tiedottaa asioista ja käydä keskustelua.
- Op- perhepuiston rannan kehittäminen, tulisija, laiturijonki ja paviljonki > toteutetaan hankkeena, rahoituspäätös saatu 2019, toteutus toukokuussa 2020 Kihniön urheilijoiden toimesta.

Lähivuosina Kihniön kunnan haasteena ovat mittavat investointipaineet: mm rivitalojen korjaustyöt jatkuvat, terveyskeskuksen saneerauksen jatkaminen, mikäli toimintaa rakennukseen löytyy, haja-asutusalueen jätevesirakentaminen sekä myös puhtaan veden putkistot tulisi suurelta osin uusiksi. Edellä mainituista raskaista taloudellisista panostuksista johtuen kustannusten kasvun hillintään joudutaan paneutumaan jatkossakin. Kunnan liikkumavara säästöjen hakemiseen alkaa olla jo todella pieni, koska toimintaa on sopeutettu jatkuvasti.

Mainittakoon, että kunnan oman sote- ratkaisun myötä tulevien vuosien sote- kustannusten nousu tulee olemaan kohtuulliset noin 1 - 2 % luokkaa, ainakin siihen saakka, kunnes valtakunnallinen sote- uudistus saadaan joskus maaliin. Mikäli kunnan taloutta halutaan tosiasiallisesti kohentaa ja alijäämää pienentää tulisi neuvotella Parkanon kaupungin ja Kolmostien terveyden kanssa sosiaali- ja terveystoimen palvelutason alentamisesta ja sitä kautta kustannussäästöjen saamisesta. Vuonna 2017 kunnanjohtajan esitys tästä kunnanhallituksessa hylättiin.

Sivistystoimen tulee toteuttaa Kuntamaiseman vuonna 2019 tekemää kustannuspalvelutusta ja sen toimenpidesuosituksia. Lapsiluvun vähentyessä tärkeää on reagoida ajallisesti oikein myös kustannusten osalta.

Myös palveluiden ulkoistamisen / osa-ulkoistamisen mahdollisuus kustannusvaikutuksineen olisi tutkittava ennen henkilökunnan lisäämistä. Ulkoistaminen ei ole itsetarkoitus, vaan se soveltuu joskus paremmin ja joskus huomattavasti paremmin vallitsevaan tilanteeseen.

Niin sanottua toivomuskaihoa ei ole, vaan joudumme itse vastaamaan itsenäisenä kuntana koituneista kustannuksista ja otetusta velasta.

Valtakunnallinen sote- ja maakuntauudistus on Sanna Marinin hallituksen toimesta etenemässä maakuntavetoisesti. Tämä kuitenkin niin, että Uusimaa on jakautumassa viideksi eri itsehallintoalueeksi. Sote- alueiden olisi tarkoitus käynnistyä syksyllä 2022. Ympäristöterveydenhuolto ei ole nyt tällä kertaa valmistelussa mukana.

Oikeastaan Sote- jatkosta voisi kysyä, että miten palvelut turvataan koko maassa tasapuolisesti, mikäli lähes kaikilla kustannukset lähitulevaisuudessa lisääntyvät huomattavasti. Onko kuitenkin tarkoitus hakea säästöjä keskittämällä palveluita ts. lakkauttamalla palveluita siellä, missä väkeä on vähemmän? Tämä jää nähtäväksi.

Hallituksen kuntapolitiikan tavoitteena on turvata laadukkaat ja yhdenvertaiset kunnalliset palvelut asiakaslähtöisesti koko maassa, luoda edellytykset kuntien taloutta vahvistavalle kehittämis-toiminnalle ja yhdyskuntarakenteen eheyttämiseksi sekä vahvistaa kunnallista itsehallintoa ja paikallista demokratiaa. Vuoden 2019 osalta kuntauudistus eli hiljaiseloaan ja päähuomio keskittyi sote- ja maakuntauudistukseen. ”Sote- ja maakuntauudistus on tavallaan jo ottanut kuntauudistuksen paikan” ja ko. uudistuksella aiotaan ikään kuin ratkaista molemmat asiat.

Kuntauudistuksesta ja sen lainsäädännöstä ei ole kuitenkaan luovuttu. Voimassa oleva lainsäädäntö sisältää yhä kuntaliitosselvityspakon. Kuntauudistus on koko maan laajuinen ja sen tavoitteena on vahvoihin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne.

Seutukunnallisesti voidaan todeta vuoden 2019 osalta, että mitään liikehdintää lakimääräisten selvitysten osalta ei tapahtunut.

Kaikki kunnan työntekijät ovat ansainneet suuren kiitoksen vuodesta 2019.

Vuodesta 2019 kiitos kuuluu myös paikallisille yrityksille ja yhdistyksille sekä kunnan luottamushenkilöille. Yhteistyötä ja vastuullista todellisiin faktoihin perustuvaa päätöksentekoa tulemme tarvitsemaan myös jatkossa.

Kihniössä 20. maaliskuuta 2020.

Petri Liukku, kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Johtavat viranhaltijat

Kunnanjohtaja Petri Liukku

Hallinto- ja talousosasto

Talous- ja hallintojohtaja Kristiina Mäkelä

Sivistysosasto

Sivistystoimenjohtaja ja yhtenäiskoulun rehtori Matti Sillanpää

Tekninen osasto

Tekninen johtaja Satu Alajärvi irtisanoutui 1.10.19 alkaen.
Johanna Kujansuu vt.johtaja 1.10.19 alkaen

Muu luottamushenkilöhallinto

Keskusvaalilautakunta

Varsinaiset jäsenet 2017-2021	Varajäsenet 2017-2021
Yli-Kujala Minna, pj	1. Paavo Kohtala
Peltomäki Jarkko, vpj	2. Sami Leinonen
Talasoja Timo	3. Raimo Kalliomäki
Alkkiomäki Mervi	4. Taija Annala
Hollo Taina	5. Marja-Leena Aho
	6. Mervi Alkkiomäki
	7. Hannu Tiainen
	8. Tuula Myllyniemi Sirpa Korttesluoma 19.6. asti

Käräjäoikeuden lautamiehet

Erja Silvennoinen

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

2017-2021
Jarkko Peltomäki
Sini Hautamäki
Niina Sillanpää
Pirjo Aho
Tapani Risku
Jukka Uusitalo

Polisin neuvottelukunta

2017-2021 Sami Leinonen varalla Marjo Niemi

Sivistyslautakunta

Varsinaiset jäsenet 2017-2021	Varajäsenet 2017-2021
Leila Törmä pj.	Maarit Toroskainen
Tiina Jokioja vpj.	Noora Törmä
Kosti Kuusisto	Arto Vehkapuru
Marketta Malin	Tuula Myllyniemi
Sirpa Korttesluoma 19.6. asti	
Mikko Nevanperä	Jari Koskinen
Jaana Rahkola	Anita Korkiakoski
Silja Oksanen	Hanna Annala
Petteri Pietikäinen	Ossi Annala
Arsi Haapamäki	Mika Korkiakoski

Tekninen lautakunta

Varsinaiset jäsenet 2017-2021	Varajäsenet 2017-2021
Severi Ala-Katara pj.	Petteri Wiinamäki
Markus Koivisto vpj.	Sami Leinonen
Hanna Annala	Niina Sillanpää
Irja Keskinen	Anne Teikari
Juha Koivisto	Sini Hautamäki
Tiina Jokioja	Jari Koskinen
Merja Tarsia	Antti Tarsia
Mika Korkiakoski	Pirjo Aho
Tero Pystykoski	Hannu Tiainen
Hannu Tiainen 4.3. asti	Tero Pystykoski 4.3. asti

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet 2017-2021	Varajäsenet 2017-2021
Jussi Hellgren pj.	Taija Annala
Kalle Soininen vpj.	Susanna Yli-Lankoski
Juha Koivisto	Minna Yli-Kujala
Pirjo Aho	Teemu Ojala
Jaana Vierikko 4.3. asti	
Elena Uusitalo	Jukka Uusitalo
Mailis Risku	Jari Alkkiomäki

Kihniön ja Parkanon yhteisen perusturvalautakunnan Kihniön edustajat

Varsinaiset jäsenet 2017-2021	Varajäsenet 2017-2021
Pilvi Kärkelä vpj.	Helena Aittoniemi
Sirkka Laitala	Jyri Lehtinen
Petteri Pietikäinen	Niina Sillanpää

Kuntayhtymien valtuustot

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri:

Varsinaiset jäsenet 2017-2021	Varajäsenet 2017-2021
Pilvi Kärkelä	Leila Törmä

Satakunnan koulutuskuntayhtymä

2017-2021

Matti Sillanpää varalla Mika Korkiakoski

SASKY Koulutuskuntayhtymä

2017-2021

Leila Törmä varalla Hannu Koivistoinen

Pirkanmaan liiton edustajainkokous

2017-2021

Juha-Matti Markkola varalla Severi Ala-Katara

Kunnanhallituksen alaisuudessa toimii yhdistetty vammais- ja vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto henkilöstöjaosto sekä elinvoimatoimikunta.

Tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat

Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet sekä tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Hallintosäännön mukaan tilivelvolliset viranhaltijat ovat:

Osastopäälliköt

Talous- ja hallinto-osasto	talous- ja hallintojohtaja
Sivistysosasto	sivistystoimenjohtaja
Tekninen osasto	tekninen johtaja

Johtavat viranhaltijat

Päivähoito	päiväkodin johtaja
Kirjasto	kirjastotoimenjohtaja
Koulu	rehtori

Liikuntatoimi	vapaa-aikaohjaaja
Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntatoimi	vapaa-aikaohjaaja
Rakennustarkastus	tekninen johtaja
Ympäristönsuojelu	tekninen johtaja

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Kansantalous

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2019-2022

Taloukasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää taloukasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Vuonna 2019 Suomen BKT kasvoi 1,6 %. Viennin kasvu on vaisua Euroopan talousnäkökymien säilyessä epävarmoina. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana.

BKT kasvaa 1,0 % v. 2020 ja 0,9 % v. 2021. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu kotitalouksien säästämisasteen noustessa. Investointien osuus BKT:sta laskee. Keskeisten talouksien väliset kauppajännitteet heijastuvat maailmankauppaan ja vaikuttavat välillisesti Suomen vientiin. Taloukasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyysaste laskee hitaasti 6,2 prosenttiin v. 2021. Työttömyysaste vuonna 2019 oli noin 6,7 %

Maailmantalouden näkymät

Maailmantalouden tilanne on yhä epävarma, vaikka joitain tasaantumisen merkkejä on olemassa. Pitkät korot ovat nousseet hivenen ja jotkut ennakoivat indikaattorit viittaavat parempaan kehitykseen lähitulevaisuudessa. Maailmantalouden elpyminen vuodesta 2020 lähtien on kuitenkin hyvin hidasta. Maailmankaupan kasvu vuonna 2019 on ollut hyvin heikkoa kauppakonfliktien takia, suhdannesyistä sekä autoteollisuuden meneillään olevan rakennemuutoksen takia. Maailmankauppa elpyy lähivuosina talousnäkökymien kohentumisen myötä.

Yhdysvaltojen taloukasvu hidastuu jonkin verran ennusteperiodilla pitkälti suhdannekierron myötä. Talousnäköymiä varjostavat kauppakonflikti Kiinan kanssa sekä poliittinen epävarmuus. Euroalueen näköymiä varjostaa Saksan teollisuuden haavoittunut tilanne. Keskeisinä tekijöinä ovat autoteollisuuden pitkälti rakenteelliset ongelmat.
(Lähde: VM, Taloudellinen katsaus talvi 2019)

Kansantalouden keskeisten tunnuslukujen kehitys

	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*
BKT (muutos, %)	0,6	2,6	3,1	1,7	1,6	1,0	1,1
Yksityinen kulutus (muutos, %)	2,1	2,4	1,1	1,9	1,4	1,5	1,7
Yksityiset investoinnit (muutos, %)	2,6	7,9	4,8	2,8	0,2	-0,9	1,3
Vienti (muutos, %)	0,6	3,7	8,8	2,2	4,0	1,9	1,9
Ansiotasoindeksi (muutos, %)	1,4	0,9	0,2	1,7	2,5	3,0	2,8
Kuluttajahintaindeksi (muutos, %)	-0,2	0,4	0,7	1,1	1,0	1,3	1,6
Työllisyysaste (%)	68,1	68,7	69,6	71,7	72,6	73,1	73,5
Työttömyysaste (%)	9,4	8,8	8,6	7,4	6,7	6,5	6,4

Lähde: VM, Tilastokeskus * ennuste

Kuntatalous

Kuntatalous näyttää vuoden 2019 tilinpäätösarvioiden valossa edelleen synkältä. Kolme neljästä Manner-Suomen kunnasta, eli yhteensä 225 kuntaa teki vuonna 2019 negatiivisen tuloksen. Vuosikate heikkeni 13,4 %. Vuoden 2019 tilinpäätösarviot näyttävät uudella tavalla kahtia jakautuneen kuntakentän. Helsinki teki lähes 400 miljoonan euroa positiivisen tuloksen, kun taas muut isot kaupungit jäivät vahvasti miinukselle.

Tilikauden tulos jäi 200 miljoonaa euroa miinukselle, vaikka negatiivisen tuloksen pelättiin painuvan jopa 900 miljoonaa euroon. Tulos sisältää kuitenkin merkittäviä kertaluonteisia tuottoja, kuten yhtiöiden myynnistä saatuja myyntivoittoja sekä kiky-leikkauksen kompensoinnin aikaistamiseen liittyvät valtionosuudet. Nämä antavat kuntatalouden tilasta tilapäisesti paremman kuvan. Ilman satunnaisia tuottoja tulos olisi ollut miinuksella useita satoja miljoonia ja olisi päädytty lähelle 2000-luvun heikointa tulosta.

Heikon tuloksen taustalla on toimintamenojen kasvu sekä verorahoituksen heikko kehitys. Kuntien ja kuntayhtymien toimintakulut kasvoivat viime vuonna 3,9 %, verotulot 2,6 % ja valtionosuudet 2,1 %. Verotulojen kasvua hidasti verokorttiuudistuksen ja tulorekisterin käyttöönoton aiheuttama tilitysvaje. Verotulojen tilitysvajeen vuoksi kunnilta jäi saamatta arvion mukaan peräti 400 miljoonaa euroa verotuloja. Verohallinnon laatiman selvityksen perusteella kertymävaje alkaa korjaantua alkuvuodesta 2020. Lopullisesti vaje korjaantuu vasta verotuksen valmistuessa kesästä 2020 alkaen.

Verorahoituksen muutos ei riittänyt kattamaan toimintakulujen kasvua, joka näkyi muun muassa vuosikatteen voimakkaana heikkenemisenä. Tilinpäätösarvioiden mukaan peräti 56:ssa kunnassa päädyttiin negatiiviseen vuosikatteeseen.

Investoinnit kasvoivat edellisvuodesta 8,7 %. Kunnat ja kuntayhtymät investoivat vuonna 2019 yhteensä 5,25 miljardin euron edestä, joka on yli 400 miljoonaa enemmän kuin edellisvuonna. Kuntien investoinneista reilu kolmannes tapahtui Helsingissä, Espoossa, Tampereella ja Vantaalla. 20 suurinta kaupunkia kattoi peräti 60 % kaikista kuntainvestoinneista.

Kuntien ja kuntayhtymien käyttötulot eivät riittäneet kattamaan kasvaneita investointimenoja vaan investointimenot katettiin pääosin lainarahalla. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat viime vuonna lisälainaa

peräti 2,4 miljardia euroa. Verotulojen tilitysvajeen aiheuttama verotulojen maksun viivästymä lisäsi myös tuntuvasti lyhytaikaista lainakantaa. (Lähde: Kuntaliitto)
Sipilän hallituksen valmisteleva maakunta- ja soteuudistus ei toteutunut.

1.4 Kihniön kunnan talous, olennaiset muutokset ja toimintaympäristö

Talousarvio vuodelle 2019, lisämääräraha ja poistot mukaan lukien, oli alijäämäinen -1.109.193 euroa ja vuosikate -510.924 euroa. Talous toteutui noin 823.284 euroa parempana kuin oli arvioitu. Vuosikate nousi positiiviseksi 312.601 euroa ja tilikauden alijäämäksi muodostui -200.954,96 euroa.

Merkittävämpiä muutoksia arvioituun talousarvioon olivat verotulojen toteutuminen ennakoitua heikompana. Valtionosuudet toteutuivat alkuperäistä budjettia paremmin (tuloarviota nostettiin valtuuston päätöksellä, samoin veroarviota alennettiin). Kunnallisveroa arvioitiin kertyväksi alkuperäisen talousarvion mukaan 4.714.000 euroa, muutetun talousarvion mukaan 4.481.00 ja sitä kertyi 4.492.815 eli 221.185 euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Kunnallisveron osuus tuloista riippuu kunnallisveroprosentin lisäksi ansiotulojen määrästä ja lajista. Yhteisöveron osuus toteutui -36.626 euroa heikompana kuin alkuperäisessä arviossa oli arvioitu. Kiinteistövero toteutui -14.407 euroa heikompana kuin alkuperäinen arvio. Yhteisöveron arviota muutettiin -34.000 € ja kiinteistöveron arviota -7.000 € vuoden 2019 aikana. Verotulot olivat yhteensä -272.219 € vähemmän kuin oli alun perin arvioitu.

Kihniön kunta maksoi aiemmin saamistaan PSHP:n ylijäämäpalautuksista 61.435,60 Parkanon kaupungille eteenpäin toimitettavaksi Pihlajalinna Oy:lle.

Toimintatuotot kasvoivat koko kunnan osalta 148.768 euroa arvioidusta, josta teknisen toimen tulot kasvoivat 111.989 euroa arvioidusta. Kaikkien hallintokuntien menot alittivat budjetoidun.

Merkittävimmät säästöt syntyivät henkilöstömenoista -212.444, palvelujen ostoista -341.914 sekä muista toimintakuluista -143.931 euroa.

Toimintaympäristö

Kihniön kunta on perustettu vuonna 1920. Kunnan kokonaispinta-ala on 390,50 km², josta maata on 357,11 km² ja vettä 33,39 km². Vesistöjen rantaviivan pituus on noin 174 km.

Kihniön kunta rajoittuu Parkanon, Virtain, Ylöjärven, Seinäjoen ja Kurikan kaupunkeihin. Liikenteellisesti Kihniö sijaitsee valtatie 23:n (Järvi-Suomen tie) varrella ja valtatie nro 3 kulkee 13 km:n päässä Kihniön keskustasta. Kihniön kautta kulkee myös Tampere - Seinäjoki rata, jonka lähin asema on Parkano.

Hallinnollinen asema

Pirkanmaan käräjäoikeus, Tampereen maistraatti, Sisä-Suomen veroviraston Pirkanmaan verotoimisto, Tampereen vakuutuspiiri (Kela). Lisäksi Kihniön kunta kuuluu Pirkanmaan liittoon (Luoteis-Pirkanmaan seutukunta) ja Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin.

Kihniön kunta kuuluu Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen alueeseen (ELY). Muita valtionhallinnon alueita, joihin kunta kuului, ovat mm. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (AVI).

Väestö

Asukasluku vuodenvaihteessa 2020 oli 1.867 ja vastaavana aikana vuosi sitten 1.910. Vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna on 43 henkeä. Kunnan asukastiheys on 4,8 asukasta / maakm². Väestöstä miehiä oli 953 ja naisia 914 henkeä.

Asukasluvun kehitys on ollut seuraava (vuoden alun tilanne):

Vuosi	Asukasta	Vuosi	Asukasta
1960	4.177	2013	2.141
1970	3.405	2014	2.107
1980	2.898	2015	2.081
1990	2.766	2016	2.042
2000	2.455	2017	1.994
2010	2.257	2018	1.967
2011	2.257	2019	1.910
2012	2.229	2020	1.867

Tilastokeskuksen vuoden 2019 väestöennusteiden mukaan Kihniössä on asukkaita:

Vuosi	Asukasta
2020	1.836
2025	1.678
2030	1.555
2035	1.447
2040	1.364

Väestön ikärakenteen kehitys vuoden lopun tilanteen mukaan:

Ikäryhmät	1995	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019
0-14 -vuotiaat	18,7	16,0	13,0	13,9	13,5	13,4	13,0	12,4
15-64 -vuotiaat	62,0	63,4	62,5	57,8	57,0	56,4	56,2	55,0
65 -	19,0	20,6	24,4	28,3	29,5	30,2	31,0	32,6
yht. väkiluku	2.626	2.433	2.226	2.038	1.994	1.967	1.910	1867

Työllinen työvoima

	2010	%	2014	%	2016	%	2018	%	2019	%
Työllinen työvoima yht.	848	88,9	779	86,9	715	84,4	777	91,8	763	91,7
Työttömät	106	11,1	117	13,1	132	15,6	70	8,2	69	8,3
Työvoima yhteensä	954	100,0	896	100,0	847	100,0	847	100,0	832	100,0

Työpaikkojen määrä oli 730/2014, 670/2015, 650/2016, 666/2017

Kunnan alueen suurimmat työnantajat ja näiden työntekijämäärät vuoden 2019 lopussa:

Kolmostien Terveys	114 (2018)
Kankarin Kaluste Oy	70
Kihniön kunta	65
Nerkoon Höyläämö Oy	43
Riikonen Group Oy (Kihniö)	35

Lisäksi useita kymmenen molemmin puolin työllistäviä yrityksiä.

Toimivia yrityksiä 158 kappaletta. Uusia yrityksiä perustettiin 4 vuonna 2019.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta:

Vuosi	Työttömyys % Kihniö	Pirkanmaa %	Koko maa %
1990	8,6		3,2
1995	23,6		15,4
2000	14,8		9,7
2006	10,2	9,9	9,7
2010	10,5	11,8	10,1
2011	7,4	10,6	9,4
2012	7,7	10,8	9,8
2013	9,6	13,1	11,3
2014	12,0	14,3	12,4
2015	12,5	15,2	13,4
2016	14,2	15,4	13,2
2017	11,8	12,2	11,5
2018	8,2	9,5	9,6
2019	8,3	9,9	9,8

Lähde: TEM, joulukuun tilanteen mukaan

Asuminen

Vuoden aikana myönnettiin rakennuslupia seuraavasti: vapaa-ajan asuinrakennukset 5 kpl, asuinrakennuksen peruskorjaus tai laajennus 2 kpl, käyttötarkoituksen muutos 1 kpl, poikkeamispäätös 3 kpl, muut 48 kpl.

Valtion lainoittamissa vuokrataloissa on kunnan alueella yhteensä 151 asuntoa. Näistä Kihniön Vanhustentaloyhdistyksen omistuksessa on 40 asuntoa, Asunto Oy Kihunan omistuksessa 8 asuntoa ja Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpihan ja Asunto Oy Ohtolanpään omistuksessa 11 asuntoa. Loput ovat kunnan suoraan omistamia.

Keväällä 2017 valmistui uusi tehostetun palveluasumisen yksikkö, jossa on 30 asukaspaikkaa. Yksikkö toimii välivuokrausmenetelmällä. Kihniön kunta maksaa vuosivuokraa kiinteistöosakeyhtiö Artun Hoiva-asunnoille ja laskuttaa vuokran asukkailta.

Vuonna 2017 Kihniön kunnan alueella oli noin 912 loma-asuntoa (Tilastokeskus). Ulkopaikkakuntalaisten omistamia loma-asunnoista on reilut 600. Kesäasukkaiden osuus vakituisesti asuvista oli noin 47 % vuoden 2000 väestölaskentatietojen mukaan.

1.5 Kihniön kunnan henkilöstö

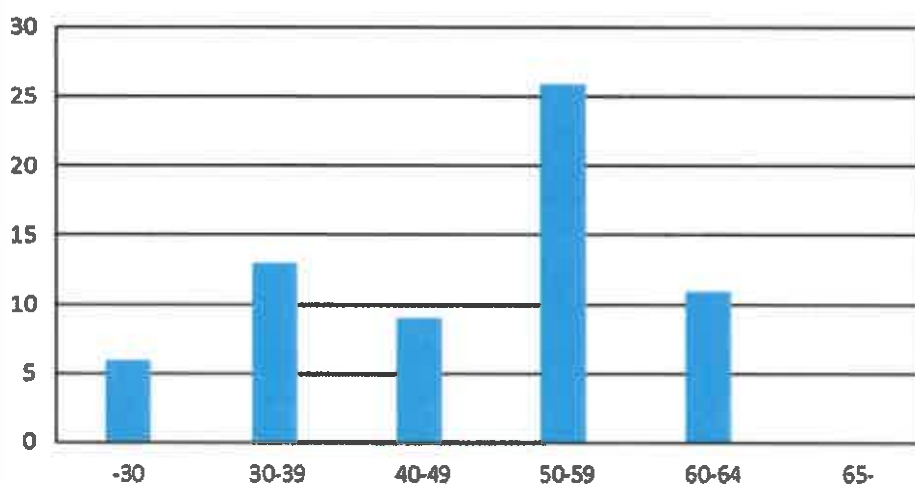
Henkilöstön lukumäärä (vakinaiset + määräaikaisten) yhteensä (31.12.19)	65
Henkilöstön lukumäärä (31.12.2018)	69
Henkilöstökulut yhteensä 2019	3.009.580,61
Henkilöstökulut yhteensä 2018	2.959.139,49
Henkilöstökulut yhteensä 2017	2.802.051,44

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2019 65

	Työntekijöitä	Vakinaiset	Määräaik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Miehiä	Naisia
Yleishallinto	6	5	1	4	2	1	5
Sivistystoimi	52	34	18	41	11	8	44
Tekninen toimi	7	5	2	5	2	4	3
Kunta yhteensä	65	44	21	50	15	13	52

Opettajien määrä koko henkilöstöstä							
	18	13	5	17	1	5	13

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön ikäjakama

Henkilöstön keskiarvoikä 48v11kk

Kunnassa on henkilöstön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Kunnan henkilöstön työterveyshuollosta vastaa Pihlajalinnan työterveys. Henkilöstön työterveyshuolto käsittää lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi terveydenhoitajan ja lääkärin antamat sairaanhoitopalvelut. Henkilöstöllä on käytössä Smartumin 50 euron henkilökohtainen liikunta – ja kulttuuriseteli. Kunnassa on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Kehityskeskustelut ovat käytössä osastoittain. Työntekijöiden merkkipäivät huomioidaan kunnan merkkipäiväohjeen mukaisesti.

Yhteistyösuojelutoimikunta toimii yhteistoimintamenettelyn mukaisena toimielimenä ja työsuojelutoimikuntana. Siihen kuuluu työntekijöiden edustajina kolme työsuojeluvaltuutettua ja kolme pääsopijajärjestöjen edustajien nimeämää muuta jäsentä sekä kaksi työnantajan edustajaa. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyslääkäri ja -hoitaja.

1.6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävin riski on taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja sen vaikutukset kunnan talouteen. Palvelutoiminnan sujuvuuteen kohdistuu henkilöstöön liittyviä riskejä. Vähäisestä henkilöstömäärästä johtuen riskinä on mm. riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä. Myös palveluiden riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvallisuusriskit ja alttius mahdollisille toimintahäiriöille kasvavat.

Taloudelliset riskit

Huomattavana riskinä ja epävarmuustekijänä voidaan pitää sitä, että Kihniön kunta velkaantuu jatkuvasti lisää. Joskin suuntaus on ollut parempaan päin. Vuosina 2018-2019 ei nostettu lainaa. Velanhoito muodostaa vaikeita ongelmia tulevaisuudessa. Hallintokunnat ovat etsineet säästökohteita ja/tai muutoksia oman hallintokuntansa tehtäväalueilta. Saatu säästö on ollut kuitenkin vähäinen verrattuna kasvaviin menoihin.

Epävarmuus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta tulevaisuudessa sote- ja maakuntauudistuksen peruunnuttua suunnitellun mukaisena. Epävarmuus kuntakentän rakenteesta sekä valtion asettamat taloudelliset haasteet ovat johtaneet siihen, että tulevaisuuden suunnittelu ja investoinnit sisältävät kenties enemmän epävarmuutta kuin koskaan aiemmin.

Vaikeutunut tilanne kunnan sosiaali- ja terveystalouden tuottajan kanssa luo epävarmuutta kustannusten kehitykseen.

Toiminnalliset riskit

Vähäisestä henkilöstömäärästä johtuen riskinä on mm. riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä. Merkittävä henkilöstöriski toiminnan kannalta on asioiden liiallinen keskittyminen yhdelle henkilölle sekä se, että varahenkilöitä ei ole määrätty ja/tai perehdytetty keskeisiin tehtäviin.

Työsuojelun toimintaohjelmassa vuosille 2018-2021 on kirjaus riskien arvioinnin päivittämistarpeesta kunnassa. Kunnalle on hankittu Riski-Arvi ohjelma, jonka avulla osastot voivat päivittää työturvallisuuteen liittyvät riskit.

Vahinkoriskit

Vakuutuksilla varaudutaan vahinkoriskeihin.

Vahinkotapahtumat 2019

- Puumilan keittiön vesivahinko
- Rajakallion rivitalon asunnon vesivahinko

It-toimintoihin kohdistuvat riskit

Tietokoneiden, palvelinten ja suojausohjelmien toimivuudesta ja ajantasaisuudesta huolehtii IPP Oy, joka vastaa kunnan tietohallinnosta. Tietohallinto kartoittaa minkälaisia ICT-laitteita ja ohjelmistoja voidaan ottaa turvallisesti käyttöön ja kuinka ICT-laitteet voidaan mahdollisesti kytkeä verkkoon, vaarantamatta muita toimintoja. Tietohallinto myös valvoo, että ICT-laitteissa on ajantasaiset varusohjelmien päivitykset. Tietohallinto on vuonna 2019 lisännyt näkyvyyttä ICT-laitteiden ja varusohjelmistojen osalta erilaisilla ohjelmistoilla ja laitteilla. Kaikkia kunnan Windows työasemien ja palvelimien ohjelmistojen ajantasaisuutta, ohjelmistojen ja laitteiden toimintaa valvotaan proaktiivisesti kotimaisella analysointityökalulla, joka auttaa parantamaan työntekijöiden tuottavuutta, tehokkuutta, IT-käyttökokemusta ja tietoturvalmiuksia ICT-laitteiden osalta.

Kunnan tietokoneilla ja palvelimilla on otettu vuonna 2019 käyttöön kuntahankintojen kilpailutuksen kautta valitut uuden sukupolven päätelaitesuojaohjelmistot, jotka eivät enää nojaa pelkästään

virustunnisteisiin, vaan käyttävät pääsääntöisesti hyväksi ohjelmistovalmistajan globaalia uhkatietopilveä ja näin ollen antavat reaaliaikaisempaa suojaa uhkia varten. Kunnan Internetpalomuurille, lähiverkkojen ja etäyhteyksien liikenteiden reitityksien suojaamiseksi, saatiin myös huomattava parannus vuoden 2019 lopussa, kun kunnassa käyttöön otettiin uuden sukupolven palomuri, jossa on mukana myös sovellustason suoja ja globaali uhkatietopilvi. Uusi palomuri mahdollistaa myös liikenteen historiatiedon seuraamisen ja analysoinnin lokitietojen avulla, joka mahdollistaa myös mahdollisen haittaohjelman liikennöinnin tai verkkoon tunkeutumisen jälkikäteen selvittämisen.

Osastokohtaiset riskit

Sivistystoimi

Kuntamaisema Oy teki sivistystoimen palveluverkkoselvityksen 2019. Selvityksestä käy ilmi, että Kihniön kunnan lapsimäärä putoaa jyrkästi ensin varhaiskasvatuksessa ja myöhemmin perusopetuksessa. Selvityksessä annetaan ehdotukset kustannussäästöistä ja niiden toteuttamisesta.

Sivistystoimen hallinnossa suurimpana riskinä on asioiden keskittyminen yhdelle viranhaltijalle. Tulevaisuudessa pitäisi kehittää jonkinlainen varahenkilöjärjestelmä. Muualla sivistystoimessa riskejä ovat turvallisuus ja työntekijöiden jaksaminen vaatimusten kiristyessä sekä määrärahojen vähentyessä. Perusopetuksessa riskinä on erityisesti erityisopetuksen tarpeen lisääntyminen tulevina vuosina integroitien ja inklusion myötä. Erityisenä haasteena ovat muutamat väkivaltaiset oppilaat.

Tekninen toimi

Teknisessä toimessa kiinnitetään edelleen huomio urakoitsijoiden, materiaalityöntekijien sekä muiden yhteistyökumppaneiden tilaajavastuulain mukaisiin selvityksiin. Selvityksiä on pyydetty isompien hankintojen yhteydessä sekä tarkastettu erikseen laskujen maksun yhteydessä. Tilaajavastuuselvityksiä ei ole pyydetty/tarkistettu yhteistyötahoilta, joiden toimintaa tai sopimussuhdetta voidaan pitää vakiintuneena. Näiden toimien johdosta pyritään pienentämään kunnalle mahdollisesti aiheutuvaa taloudellista riskiä.

Osa viemäriverkostosta sekä rakennuskannasta on käyttöikänsä loppupuolella. Verkoston ja rakennusten kuntotarkkailuun on kiinnitettävä jatkossa erityistä huomiota.

Yleishallinto

Merkittävin riski on taloudellisen tilanteen heikkeneminen ja sen vaikutukset kunnan talouteen. Alijäämän kattamistyötä on jatkettu ja talousarvioon kirjattuja säästökohteita on tarkasteltu toimintavuoden aikana. Niistä toteutui Salomaan perintötilan metsämaa-alueen myynti. Väestökehitys asettaa suuren haasteen kunnan kehittymiselle, kehittämiselle ja palvelujen turvaamiselle. Asukasluku on koko 2010-luvun ollut vuosittain aleneva. Taloushallinnossa riskinä on asioiden keskittyminen yhdelle viranhaltijalle. Varahenkilöjärjestelmän tärkeys korostuu. Konsernimaisen toimintatavan vakiinnuttaminen ja konserniyhtiöiden hallitusten riittävä osaaminen.

1.7 Ympäristöasiat

Kunnan ympäristösuojelumääräykset päivitettiin vuonna 2018 vastaamaan nykyinsäädännön vaatimuksia. Määräysten tarkoituksena on paikalliset olosuhteet huomioiden ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja, siten kun ympäristönsuojelulainsäädännössä on säädetty.

Kihniöllä keskeiset ympäristön pilaantumisriskit liittyvät mm. maa-ainesten ottoon, tieliikenteen ja maatalouden aiheuttamiin vaaroihin. Teollisuus kunnassa on pienimuotoista, ympäristösuojelulain

määrittämiä direktiivilaitoksia alueella ei ole, mutta huoltamot, autokorjaamot ja yksityisten henkilöiden kiinteistöillä sijaitsevat öljysäiliöt muodostavat oman riskiluokkansa. Viemärit ja jäteveden imeytys maahan saattaa aiheuttaa niin kemiallisen, kuin biologisen pilaantumisen riskin. Kihniön maaperä on valtaosaltaan hyvin vettä läpäisevää (hiekkaa ja soraa tai vaihtoehtoisesti turvesoita) eli vaara maaperä- ja pohjaveden pilaantumisesta on olemassa.

Kunnan jätehuoltoa hoitaa Lakeuden Etappi Oy ja toteumavuonna yhtiölle siirtyi asteittain myös sako- ja umpikaivolietteen keräys. Yhtiö kerää tyhjennyksistä tietoa, joka toimitetaan Lakeuden Jätelautakunnan hallitsemaan rekisteriin jätteen kuljettamisesta. Ajantasainen rekisteri edesauttaa mm. tyhjennyksien toteutumisen valvontaa, jolloin voidaan varmistua siitä, että kiinteistöjen saostussäiliöt ja pienpuhdistamojen lietetilat tyhjennetään vähintään kerran vuodessa.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Lähivuosina Kihniön kunnan haasteena ovat mittavat investointipaineet: mm. rivitalojen korjaustyöt, terveyskeskuksen saneerauksen jatkaminen, haja-asutusalueen jätevesirakentaminen sekä myös puhtaan veden putkistot tulisi suurelta osin uusiksi. Edellä mainituista raskaista taloudellisista panostuksista johtuen kustannusten kasvun hillintään joudutaan paneutumaan jatkossakin.

Kunnan liikkumavara säästöjen hakemiseen alkaa olla jo todella pieni, koska toimintaa on sopeutettu jatkuvasti. Sotekustannusten kehityksellä on merkittävä osa kunnan taloudessa.

Mikäli suunniteltuja investointeja toteutetaan, joudutaan ne (myös osa käyttömenoista) kattamaan lainarahalla. Asukaskohtainen lainamäärä oli 4.364 €/asukas tilinpäätösvuonna. Mikäli suunnitellut investoinnit 2020 vuonna toteutetaan lainalla, on lainamäärä 4.730 €/asukas. Tilinpäätösvuonna ei nostettu lainaa.

Vuosikate on kehittynyt parempaan suuntaan viimeisen parin vuoden aikana. Taloutta rasittaa kuitenkin kertynyt alijäämä, joka tulee kattaa viimeistään tilikauden 2020 tilinpäätöksessä. Kertynyttä alijäämää on -1.206.346 euroa. Alijäämän kattamiseksi etsitään edelleen vaihtoehtoja.

Pandemian vaikutukset kuntatalouteen ja toimintaan

Kevättalvella 2020 puhjennut maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on tuonut lukuisia haasteita yhteiskunnallemme. Kuntatalousvaikutusten suuruuteen vaikuttaa täysin se, missä laajuudessa ja kuinka kauan poikkeusolot kestävät. Myös se, paljonko henkilöstöä lomautetaan ja miten nopeasti yritystoiminnan toipuminen ja kuluttajien luottamus käynnistyvät (verotulokehitys).

Pandemian vaikutuksia kuntamme talouteen tuo erityisesti merkittävä verotulojen väheneminen, mikäli työntekijöitä lomautetaan laajasti ja yritykset joutuvat vaikeuksiin. Kunta varautuu myös lomautuksiin, mikäli rajoituksia esim. koulunkäynnin osalta jatketaan. Korkeiden nousu on odotettavissa. Kunnalla on paljon lainoja, joten rahoituskulut tulevat kasvamaan. Sosiaali- ja terveystoimen kuluihin on odotettavissa kasvua valmiuden lisäämisestä johtuen.

Pandemian vaikutukset kunnan omassa toiminnassa koskettavat eniten sivistystoimea (varhaiskasvatus ja perusopetus):

Vähennykset tuloissa

- päivähoitomaksujen, niin huoltajilta kuin muilta kunniltakin, väheneminen
- sijoitettujen lasten koulutuksesta laskutettavien kulujen väheneminen
- aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen väheneminen

- mahdollisen leirihankkeen leirimaksujen väheneminen

Vähennykset menoissa

- koulukuljetukset tauolla
- ravintohuolto
- henkilöstön vähennys (ei sijaisia, mahdolliset lomautukset)

Lisäykset menoissa

- tarvittavat hoitotarvikkeet suojautumiseen
- siivouksen tehostaminen
- sairauspoissaolot
- lisääntyneet tarvikehankinnat (mm. ylimääräiset laturit)

2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toimintakertomuksessa on annettava tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä (KuntaL 115.1). Kunnanhallituksen on annettava tiedot:

- miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty
- onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja
- miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Kihniön kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Kihniön kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista ja tehokasta. Tätä seurataan talousarviovuoden aikana tytäryhtiöiden selonteossa merkittävistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon. Kunnanhallitus antaa ohjeet selontekojen laatimiseen. Kunnan konserniohje ja uusi hallintosääntö otettiin käyttöön 1.1.2018.

Hallitus- ja lautakuntatyöskentelyä ohjaa hallintosääntö ja päätökset tehdään esittelyyn pohjautuen. Toimielinten päätökset ovat nähtävillä kunnan www-sivuilla ja kunnanvirastossa toimielimittäin määriteltynä aikana. Säännöllinen kunnanjohtajan ja osastopäälliköiden johtoryhmätyöskentely edesauttaa sisäistä valvontaa. Tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on määritelty hallintosäännössä. Tilivelvollisia ovat toimielinten lisäksi johtavat viranhaltijat. Dokumentoitua aineistoa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja toteutumisen osalta on niukasti.

Tilintarkastusyhteisön toimesta tarkastettiin syksyllä 2017 taloushallinnon prosesseja ja kontroleja, sekä sovellusohjelmien käyttöoikeuspolitiikkaa. Prosessien ja kontrollisen osalta ei havaittu mitään merkittäviä puutteita tai huomautettavaa. Tehtäviä on eriytetty siltä osin kuin se taloushallinnossa toimivan henkilöstömäärän puitteissa on mahdollista.

Taloudellisia riskejä valvotaan mm. tarkastelemalla talousarvion toteutumaa eri osastojen osavuositarkastuksien kautta sekä kunnanhallitukselle ja lautakunnille esitettävillä toteutumatiiedoilla. Osastojen riskienhallinnasta vastaavat osastopäälliköt. Johtavan viranhaltijan tehtävänä on toiminnan, prosessien ja toimintatapojen ohjeistaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta. Ostolaskujen vastaanottajat ja hyväksyjät on määritelty osastoittain.

Vakuutuksilla varaudutaan vahinkoriskeihin. Vakuutuksia tarkastellaan säännöllisesti yhdessä vakuutusyhtiön edustajan / vakuutusmeklarin kanssa.

Kunnan lainojen korkoriski on pyritty varautumaan pitkällä ja keskipitkällä takaisinmaksuajalla ja kiinteällä korolla.

Rahavarojen tarkastusta suoritetaan pistokokein ja niistä laaditaan tarkastuskertomukset. Kunnanjohtaja, osastopäälliköt ja taloushallinto suorittavat jatkuvasti sisäistä tarkkailua ja tarvittaessa puututaan toimintaan ja ohjeistetaan eri toimijoita.

Työsuojelun toimintaohjelmassa vuosille 2018-2021 on kirjaus riskien arvioinnin päivittämistarpeesta kunnassa. Kunnalle on hankittu Riski-Arvi ohjelma, jonka avulla osastot voivat päivittää työturvallisuuteen liittyvät riskit.

Toimintavuoden aikana ei havaittu väärinkäytöksiä.

Kihniön kunnan tietoturva- ja tietosuoja

Osana lakisääteistä tilintarkastusohjelmaa tehtiin kunnan tietoturva- ja tietosuoja-asioitten kartoitus syksyllä 2017. Suoritettu kartoitus painottui hallinnollisen tietoturvallisuuden arviointiin. Myös teknisiä ympäristöjä tarkastettiin, tehtiin mm. katselmus palvelintilaan. Käyttöoikeuksien osalta katsottiin mm. kirjanpidon, osto- ja myyntireskontran sekä maksuliikenteen osalta käytössä olevat tunnuksot ja käyttövaltuudet.

Tarkastuksen pohjalta voitiin todeta, että mitään merkittäviä puutteita tai hallitsemattomia riskejä tietoturvakartoituksessa ei löytynyt hallinnollisen tietoturvallisuuden osalta eikä myöskään It-riskien hallinnan osalta (teknisen tietoturvallisuuden osalta). Tietoturva- ja tietosuojatyötä koordinoimaan perustettiin tietoturvaryhmä keväällä 2018. Työryhmälle asetettiin tehtäväksi tietosuoja-asioiden kartoittaminen ja sen ohjeistuksen uusiminen. Kunnanhallitus hyväksyi uuden tietoturva- ja tietosuojapolitiikan 1.10.2018. It-osaston muutosten vuoksi työryhmä ei kokoontunut vuoden 2019 aikana. Tietosuoja- ja tietoturvasta huolehdittiin osastoittain it-toimijan johdolla.

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Tietosuoja-asetusta sovelletaan automaattiseen henkilötietojen käsittelyyn. Asetusta sovelletaan myös muussa kuin automaattisessa muodossa tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn silloin, kun käsiteltävät henkilötiedot muodostavat rekisterin osan. Henkilötietojen asianmukainen käsittely vahvistaa rekisteröidyn henkilön oikeuksia sekä lisää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä.

Kihniön kunnassa toteutettiin henkilörekistereiden ja niihin liittyvien riskien kartoitus sekä hallintatavat projektityönä 2018, jolloin koko kunnan henkilöstölle järjestettiin tietosuojakoulutusta. Vuonna 2019 osastot jatkoivat tietosuojatyötä saamallaan ohjeilla.

Tarkempi selvitys hallintokunnittain löytyy sivistystoimen osalta sivu 62 ja teknisen toimen sivu 76.

Sisäisen valvonnan kehittäminen

Kunnanhallituksen hyväksymässä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa ohjeistetaan hallintokuntia. Talousarviossa hallintokunnille määriteltyjen tavoitteiden toteutumisen raportointi tapahtuu 30.9. osavuosikatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Raportointi velvollisuus koskee myös kunnan tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöille annetaan raportoitavat asiat tiedoksi 30.8. mennessä.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen raportoidaan samassa yhteydessä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet päivitetään vuoden 2020 aikana sekä järjestetään luottamushenkilöille koulutusta valvonnasta ja riskien hallinnasta.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toimintatuotot	1 352	1 678
Toimintakulut	-13 506	-13 472
Toimintakate	-12 154	-11 794
Verotulot	5 717	5 778
Valtionosuudet	6 889	6 695
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2	1
Muut rahoitustuotot	-21	130
Korkokulut	-120	-129
Vuosikate	313	681
Poistot ja arvonalentumiset	-599	-611
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-286	70
Tilinpäätössierrot	85	91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-201	161

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	10,0	12,4
Vuosikate/Poistot, %	52	111
Vuosikate, euroa/asukas	168	357
Asukasmäärä	1867	1910

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Tilikauden tulos on tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä.

Toimintatuotot/Toimintakulut, % -tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua muilla kuin verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %. Kun luvun arvo on 100, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	313	681
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	2	-338
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-796	-565
Rahoitusosuudet investointeihin	1	32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1	401
Toiminnan ja investointien rahavirta	-479	211
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-32	-17
Antolainasaamisten vähennykset	20	39
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-659	-658
Muut maksuvalmiuden muutokset	-45	-206
Rahoituksen rahavirta	-716	114
Rahavarojen muutos	-1 195	325
Rahavarat 31.12.	1 030	2 226
Rahavarat 1.1.	2 226	1 901

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta , €	-916	-1574
Investointien tulorahoitus, %	39,4	127,8
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	0,7
Kassan riittävyys, pv	25	55
Asukasmäärä	1867	1910

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai sitä suurempi.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €	VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	13 783	13 577	A OMA PÄÄOMA	5 830	6 031
Aineettomat hyödykkeet	126	129	Peruspääoma	7 037	7 037
Aineettomat oikeudet	48	30	Edell. tilikausien yli-/alijäämä	-1 006	-1 167
Muut pitkävaikutteiset menot	78	99	Tilikauden yli-/alijäämä	-201	161
 			B POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	281	366
Aineelliset hyödykkeet	11 273	11 076	Poistoero	281	366
Maa- ja vesialueet	1 287	1 244	 		
Rakennukset	7 647	7 909	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	205	209
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 677	1 831	Lahjoitusrahastojen pääomat	205	209
 			E VIERAS PÄÄOMA	9 261	9 877
Koneet ja kalusto	96	72	I Pitkäaikainen	7 590	8 235
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	566	20	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	7 443	8 063
 			Lainat julkisyhteisöiltä	63	85
Sijoitukset	2 384	2 372	Liittymismaksut ja muut velat	84	87
Osakkeet ja osuudet	2 232	2 232	II Lyhytaikainen	1 671	1 642
Muut lainasaamiset	132	120	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	620	638
Muut saamiset	20	20	Lainat julkisyhteisöiltä	21	21
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	204	210	Saadut ennakot	5	6
Lahjoitusrahastojen varat	204	207	Ostovelat	408	270
Muut toimeksiantojen varat		3	Liittymismaksut ja muut velat	54	65
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 590	2 696	Siirtovelat	563	642
Saamiset	560	470	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	15 577	16 483
Pitkäaikaiset saamiset	168	168			
Muut saamiset	168	168			
Lyhytaikaiset saamiset	392	302			
Myyntisaamiset	253	202			
Muut saamiset	77	65			
Siirtosaamiset	62	35			
Rahat ja pankkisaamiset	1 030	2 226			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 577	16 483			

TASEEN TUNNUSLUVUT:	2019	2018
Omavaraisuusaste, %	39,24	38,82
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,3	69,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-1207	-1006
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-646	-527
Lainakanta 31.12., 1000 €	8147	8807
Lainakanta 31.12., €/asukas	4364	4611
Lainat ja vastuut, 31.12., 1000 €	9 783	11 375
Lainat ja vastuut, €/asukas	5 240	5 955
Lainasaamiset, 1000 €	132	120
Asukasmäärä	1867	1910

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % -tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnan on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

5 Kunnan kokonaistulot- ja menot

TULOT	1 000 €
Toiminta	
Toimintatuotot	1 352
Verotulot	5 717
Valtionosuudet	6 889
Korkotuotot	2
Muut rahoitustuotot	-21
Satunnaiset tuotot	
Tulorahoituksen korjauserät	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	
- Pakolliset varaukset	
Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	20
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	
Oman pääoman lisäykset	
Kokonaistulot yhteensä	13 961
MENOT	
Toiminta	
Toimintakulut	13 506
- Valmistus omaan käyttöön	
Korkokulut	120
Muut rahoituskulut	
Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät	
Pakollisen varauksen muutos	
-Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	
-Pysyvien vastaavien	
hyödykkeiden luovutustappiot	-2
Investoinnit	
Investointimenot	796
Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten lisäykset	32
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	659
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman vähennykset	
Kokonaismenot yhteensä	15 111

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kuntayhtymät	4	
Osakkuusyhteisöt	1	
Muut omistusyhteisyyhteisöt		
Yhteensä	8	

Kunnan tytäryhteisöjä ovat seuraavat yhtiöt:

	Määräysvalta
Asunto Oy Kihniön Ohtolanpää	100 %
Asunto Oy Kihuna	100 %
Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpiha	100 %

Kunta kuuluu seuraaviin kuntayhtymiin:

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	0,53 %
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	1,53 %
Satakunnan koulutusyhtymä	0,75 %
Pirkanmaan liitto	0,43 %

Kunnan osakkuusyhteisö:

Kehitys-parkki Oy, omistusosuus	25 %
---------------------------------	------

6.2 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vähennys Sastamalan koulutuskuntayhtymään johtuu Mänttä-Vilppulan ja Ikaalisten peruspääoman korottamisesta (aiempi osuus 1,56).

Sosiaali- ja terveystalouden vastuukuntana toimii Parkanon kaupunki. Kihniön kunnan ja Parkanon kaupungin välillä on ollut erilaiset näkemykset palvelusopimuksen sisällöstä ja toteuttamisesta. Kihniön kunta jätti haastehakemuksen Pirkanmaan käräjäoikeudelle 29.11.2019. Kihniön kunta katsoo, ettei se ole saanut palveluja siinä laajuudessa lähipalveluna, kun sopimuksessa on määritetty, vaikka on maksanut niistä sopimuksen mukaisesti.

Konsernissa ei tapahtunut muita oleellisia muutoksia toimintavuonna.

6.3 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.2019 kunnan teollisuushallien Lämpörakenne (2 rakennusta), Paavolanmäki, Haukkamäki ja Paavolainen kaupan Kiinteistöosakeyhtiö Area 51:n kanssa. Kauppakirja allekirjoitettiin vuoden 2020 puolella. Tämän kaupan jälkeen kunnalla ei ole omia teollisuustiloja.

Vuoden 2021 alusta alkaen suunniteltu sosiaali- ja terveystalvelujen siirtäminen maakunnille ei toteutunut.

Yhteistyön vaikeutuminen sosiaali- ja terveystalvelujen vastuukunnan kanssa luo epävarmuutta.

Vesi- ja lämpölaitoksen yhtiöittämisselvitys ja mahdollinen yhtiöittäminen tehdään vuonna 2020.

Kiinteistöyhtiö Suutarinpihan yhtiömuodon muutos on tehty vuoden 2020 alusta alkaen keskinäiseksi kiinteistöyhtiöksi, jolloin kunta maksaa sille yhtiövastiketta. Suutarinpihalle annetut kunnan lainat on tarkoitus siirtää keskinäisen kiinteistöyhtiön SVOP-rahastoon.

6.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kihniön kunnanvaltuusto hyväksyi 15.12.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Kihniön kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista ja tehokasta. Tätä seurataan talousarviovuoden aikana tytäryhtiöiden selonteossa merkittävistä riskeistä ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä toimenpiteistä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Selontekojen tulee perustua dokumentoituun aineistoon. Kunnanhallitus antaa ohjeet selontekojen laatimiseen.

Kunnanhallitus valitsee kunnan edustajat tytäryhtiöihin. Kunnanjohtaja johtaa konsernia. Uusi konserniohje laadittiin ja hyväksyttiin joulukuussa 2017. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ohjeistavat tytäryhtiöitä toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Tytäryhtiöiden isännöitsijänä toimi kunnan tekninen johtaja.

Tytäryhtiöille annettiin ensimmäisen kerran tavoitteet vuoden 2010 talousarviossa. Tavoitteeksi asetettiin:

- Yhtiöiden talouden hoitaminen niin, että yhtiöt pystyvät toimimaan pitkällä aikavälillä itsenäisesti ja taloudellisesti
- Asunto- ja teollisuustilojen kuntotason ylläpitäminen vuosittaisin toimenpitein ja tarpeen vaatiessa peruskorjausmenettelyn kautta
- Vuokrattavien asuntojen ja teollisuuskiinteistöjen käyttöaste vähintään 90 %

Tavoitteiden toteutumista seurataan taloyhtiöiden hallituksen ja yhtiökokouksen kautta. Vuokrattavien asuntojen käyttöaste oli noin 92 % (asumiskäytössä 115 asuntoa). Suutarin Pihlajan (tehpä) yksikön käyttöaste on käytössä olevissa asunnoissa lähes 100 %.

Tytäryhtiöiden toiminnan ja omaisuuden vahinkoihin on varauduttu palo- ym. vakuutuksilla.

Konsernivalvonnan kehittäminen

Kuntalain 47 §:n mukaan ”Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.” Kunnan konserniohje on päivitetty uusi kuntalaki huomioiden. Toimintatietojen raportointia kehitetään.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa on ohjeistettu hallintokuntia niille määriteltyjen tavoitteiden toteutumisen raportointia 30.9. osavuositarkastuksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Raportointivelvollisuus koskee myös kunnan tytäryhtiöitä. Tytäryhtiöille annetaan raportoitavat asiat tiedoksi 30.8. mennessä. Tytäryhteisöille annettavaan ohjaukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Luottamushenkilöille pyritään järjestämään koulutusta aiheesta.

6.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toimintatuotot	6 765	6 900
Toimintakulut	-19 285	-19 089
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-3	1
Toimintakate	-12 523	-12 188
Verotulot	5 713	5 774
Valtionosuudet	7 646	7 457
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	3	3
Muut rahoitustuotot	-17	131
Korkokulut	-141	-144
Muut rahoituskulut	-25	-22
Vuosikate	656	1 011
Poistot ja arvonalentumiset	-873	
Suunnitelman mukaiset poistot	-872	-894
Omistuksen eliminointierot	-1	
Tilikauden tulos	-217	117
Tilikauden verot	-9	-11
Laskennalliset verot	-1	-1
Vähemmistöosuudet	-15	-16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-242	89

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35,07	36,14
Vuosikate/Poistot, %	75	113
Vuosikate, euroa/asukas	351	529
Asukasmäärä	1867	1910

Toimintatuotot/Toimintakulut, % -tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katettua muilla kuin verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate/Poistot, %. Kun luvun arvo on 100, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	656	1 011
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-9	-12
Tulorahoituksen korjauserät	-55	-307
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 424	-1 317
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2	32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8	349
Toiminnan ja investointien rahavirta	-822	-244
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-34	-17
Antolainasaamisten vähennykset	20	40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	499	586
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-779	-794
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1	-7
Oman pääoman muutokset	12	-23
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-9	9
Vaihto-omaisuuden muutos	-4	-5
Saamisten muutokset	122	497
Korottomien velkojen muutokset	26	170
Rahoituksen rahavirta	-146	456
Rahavarojen muutos	-968	212
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 872	2 850
Rahavarat 1.1.	2 840	2 638
	-968	212

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	46,13	78,67
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,8
Kassan riittävyys	31	48

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita
yli 2 = hyvä, 1-2 = tyydyttävä, alle 1 = heikko.

Kassan riittävyys (pv) tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €	VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 348	15 805	OMA PÄÄOMA	6 401	6 643
Aineettomat hyödykkeet	269	258	Peruspääoma	7 037	7 037
Aineettomat oikeudet	63	44	Säätiöiden ja yhdistysten peruspää- omat	1	1
Muut pitkävaikutteiset menot	189	213	Arvonkorotusrahasto	2	2
Ennakkomaksut	17	1	Muut omat rahastot	27	27
Aineelliset hyödykkeet	15 670	15 151	Edellisten tilikausien alijäämä	-424	-513
Maa- ja vesialueet	1 416	1 369	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-242	89
Rakennukset	10 592	10 619	VÄHEMMISTÖOSUUDET	97	81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 792	1 906	PAKOLLISET VARAUKSET	149	213
Koneet ja kalusto	362	319	Muut pakolliset varaukset	149	213
Muut aineelliset hyödykkeet	2	2	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	258	280
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 506	936	VIERAS PÄÄOMA	12 630	12 866
Sijoitukset	409	396	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	9 528	9 797
Osakkuusyhteisöosuudet	25	32	Pitkäaikainen koroton vieras pää- oma	111	120
Osakkeet ja osuudet	324	317	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	757	769
Muut lainasaamiset	34	23	Lyhytaikainen koroton vieras pää- oma	2 234	2 180
Muut saamiset	26	24	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 535	20 083
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	240	253			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 947	4 025			
Vaihto-omaisuus	77	74			
Saamiset	998	1 101			
Pitkäaikaiset saamiset	180	180			
Lyhytaikaiset saamiset	818	921			
Rahoitusarvopaperit	81	54			
Rahat ja pankkisaamiset	1 791	2 796			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 535	20 083			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	33,26	33,48
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	62,76	63,91
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-666	-424
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-357	-222
Konsernin lainat, €/asukas	5509	5532
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	10285	10566
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	12389	13599
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6636	7120
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	34	23
Kunnan asukasmäärä	1867	1910

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 50 %:n omavaraisuutta. Alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet (KuntaL 115 §)

7.1 Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vuoden 2019 tuloslaskelman tulos ennen varauksia ja rahastosiirtoja on -285.908,96 euroa.

Kunnanhallitus esittää tilikauden -285.908,96 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 84.954,00 euroa.
2. Tilikauden alijäämä -200.954,96 euroa siirretään taseen edellisten kausien yli- / alijäämä –tilille. Edellisten vuosien alijäämää on taseessa tämän jälkeen - 1.206.996,53 euroa.

7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vuoden 2019 tilinpäätös oli parempi kuin mitä talousarvio osoitti, sillä vuodelle 2019 oli budjetoitu lisätalousarvio mukaan luettuna noin -1.024.239 euron alijäämä. Vuosikate muodostui noin 312.602 euroa positiiviseksi (n. 167 € / asukas). Investointivarausta käyttämällä vuoden 2019 alijäämäksi muodostui -200.955 euroa. Taseeseen muodostui tämän jälkeen yhteensä edelliset alijäämät huomioiden noin - 1.206.996 euroa alijäämää. Hallintokunnat ovat toimineet edelleen tiukalla budjetilla ja käyttötalouden menoja on saatu alennettua.

Kunnan katettavaa alijäämää määriteltäessä taseeseen merkityt investointivaraukset ja poistoerot huomioidaan alijäämää pienentävinä erinä, koska ne ovat luonteeltaan tuloksenkäsittelyeriä. Kunnalla on taseessaan investointivaraukseen liittyvää poistoeroa käyttämättä 280.669,24 €. Kun tämä käyttämätön poistoero vähennetään taseeseen kertyneestä -1.206.996,53 euron alijäämästä jää katettavaksi alijäämäksi -926.327,29 euroa.

Selvityksiä alijäämän kattamiseksi on tehty toimintavuonna seuraavasti

1. **Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n osakkeiden myynti**
Osakkeita on yhteensä 1.620 kappaletta. Kaupoista käydään neuvotteluja edelleen. Oy on vuosittain maksanut osuuspääoman korkotuloa noin 14.000 € / vuosi.
2. **Eroamisesitys Sastamalan koulutuskuntayhtymästä (tasearvo 395.389,16 € / 31.12.2017)**
Kihniön Perussuomalaisten valtuustoaloite 14.11.2016 myös samasta asiasta. Sastamalan koulutuskuntayhtymä järjestää toisen asteen koulutusta, yleissivistävää koulutusta ja aikuiskoulutusta mukaan lukien oppisopimuskoulutus. Edellä mainituista koulutuksen osa-alueista vastaa Kihniön kunnassa sivistyslautakunta. Täten on tarkoituksenmukaista, että sivistyslautakunta selvittää mahdollisen eroamisen kaikki toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset. Asian käsittely on vielä kesken.
3. **Vesihuolto- ja lämpölaitoksen yhtiöittäminen.** Tehdään selvitys vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen mahdollisista hyödyistä ja talousvaikutuksista. Asia on vireillä.
4. **Eroaminen Satakunnan koulutuskuntayhtymästä (tasearvo noin 81.562,37 €)**
Eroamisesta saattaa aiheutua merkittäviä eläkevastuita. Asiaa ei ole viety eteenpäin.
5. **Tuloveron ja kiinteistöverojen korotukset**
Kiinteistöveroja korotettiin vuodelle 2018. Kustannusvaikutus noin + 60.000 € tuloveroprosentti pidetään entisellään 21,50 %.
6. **Kunnan ja kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden lainojen kokonaiskilpailutus.**
Tehdään selvitys kilpailutuksen tuomista mahdollisista hyödyistä ja haitoista, minkä jälkeen mahdollinen kilpailutus. Asia vielä kesken.
7. **Selvitystyö kunnan omistaminen suurimpien metsäkiinteistöjen myynnistä.**
Kyse on lähinnä Koskelan ja Lahdentaustan metsätilojen myyntihinnan määrittelystä ja sen perusteella em. metsäalueiden mahdollinen myynti. Selvitys on tehty. Tiloja on hyödynnetty metsänhoitosuunnitelman mukaisesti

- 8. Salomaan perintötilan rahavarojen käyttö**
Salomaan perinnön tilillä olevien rahavarojen käyttö. Salomaan perinnön tilillä on rahaa 203.014 € (tilanne 31.12.19).Rahan käyttötarkoitus on valtiokonttorin luovutus päätöksen mukaan sosiaali- ja terveystoimeen liittyviin toimintoihin. Varoja on toistaiseksi käytetty hallituksen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.
- 9. Kunnan omistamien kiinteistöjen myyntiselvitys**
Rivitalokiinteistöjen ja muiden asuin- ja teollisuuskäyttöön tarkoitettujen kiinteistöjen myynnin selvittäminen. Tekninen toimi on selvittänyt asiaa. Vuokratorpan ja Siltanevan kiinteistöt on laitettu myyntiin, mutta eivät ole menneet kaupan
Kunnanvaltuusto hyväksyi 9.12.19 kiinteistökaupan teollisuusalueen teollisuushalleista Haukkamäki, Paavolanmäki ja Lämpörakenne. Kaupan hinta oli 640.000 euroa ja se maksetaan vuosina 2020-2024.
- 10. Kunnassa sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen selvityshanke**
Koko kunnan alueella sijaitsevien rakennettujen kiinteistöjen, mukaan lukien vapaa-ajan kiinteistöt selvitysohanke. Olettamuksena selvitystyön toteuttamiselle on se, että Kihniössä on suuri määrä rakennettuja kiinteistöjä, joilla sijaitsee ilman rakennuslupaa olevia rakennuksia / rakennusten laajennuksia. Hanke vaatii henkilön, joka päätoimisesti tuota hanketta toteuttaa. Hankkeen tuloksena saadaan päivän tasalla olevat tiedot rakennuksista. Taloudellisesti asia on merkittävä, sillä luvattomille rakennuksille tulee hakea rakennusluvat ja sitä kautta saatava rakennuslupamaksujen määrä on arvioni mukaan huomattava. Lisäksi kiinteistöveron määrä nousee, kun kaikki rakennukset saadaan kiinteistöveron alaisiksi. Lisäksi hankkeen kautta saadaan kaikille kunnassa kiinteistöjä omistaville tasapuolinen kohtelu liittyen rakennuslupamaksuihin ja kiinteistöveron maksuun. Seuraavaksi tulee jalkautua kartoittamaan rakennetut kiinteistöt. Tehtävään etsii alan hyvin tuntevaa henkilöä.
- 11. Vakuutusten kilpailutus**
Asiaa selvitetty 2017. Nykyiset hinnat ovat kilpailukykyisiä. Selvitetään tarvittaessa uudestaan.
- 12. Henkilöstön lyhytkestoisista lomautuksista saatavan mahdollisen taloudellisen hyödyn selvittäminen.**
Kunnanhallitus päätti 6.2.17 § 19, että se ei lähde viemään eteenpäin lomautusmenetelyä Kihniön kunnassa liian pienen taloudellisen hyödyn ja lomautuksista syntyvien toiminnallisten haittojen vuoksi.
- 13. Palvelutason alentaminen**
Selvitetään jokaisella sektorilla ml. sosiaali- ja terveystoimi palvelutason mahdollinen alentaminen ja siitä saatava kustannushyöty. Kunnanhallitus päätti (27.9.17 § 152) ettei sosiaali- ja terveystoimen palvelutasoa alenneta.
- 14. Vuosittainen kaikkien taksojen tarkastelu.**
Vertailukohtana pidetään lähialueen kuntia sekä muita samankokoisia kuntia. Kunnan jatkuvaa toimintaa.
- 15. Mahdolliset tarveharkintaiset toimenpiteet liittyen talousarvioasetelman ja tilinpäätöksen laadintaan (esim. poistosuunnitelmaan mahdolliset muutokset).**
- 16. Harkinnanvaraisten hankkeiden avustusten hakeminen.** Useisiin hankkeisiin on saatu avustuksia. Toimintaa jatketaan.

Kihniön kunta on tietoinen KuntaL 110 § 3 momentin säädöksestä ”Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee tulevassa taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, jolla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan”. Edellä mainitusta lainkohdasta huolimatta Kihniön kunnalla ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia esittää sellaista talousarviota ja toimenpidesuunnitelmaa, millä olemassa olevat ja taloussuunnitelmavuosien alijäämät voidaan esittää kokonaisuudessaan katettavan.

II Talousarvion toteutuminen

– myös sisäiset erät mukana

8 Seuranta koskeva sääntely ja tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5§). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutusvertailuosassa.

9 Käyttötalouden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain

Seuraavilla sivuilla 38 - 79 on esitetty tehtäväalueittain talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutuminen ja niiden yhteydessä myös käyttötalousosan toteutusvertailu.

9.1 Yleishallinnon päävastuualue

Kunnanhallituksen tehtävä/tulosalueen kokonaismenot olivat -9.213.769 (-9.230.379/18) euroa. Nettomenot olivat -8.853.160 (-8.508.603) euroa, eli 75,8 % koko kunnan käyttötalouden nettomenoista. Sosiaali- ja terveystoimen ostopalvelut kirjataan yleishallinnon päävastuualueelle. Nettomeno oli -8.238.352 (-8.303.118) euroa, mikä on 72,8 % koko kunnan nettomenoista.

9.1.1 Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon alla käsitellään kunnanvaltuusto ja kunnanhallituksen menot sekä tilintarkastus ja vaaleista aiheutuva toiminta.

Vaalit

Toimintavuonna järjestettiin eduskunta- ja europarlamenttivaalit.

Kunnanvaltuusto**Kihniön kunnanvaltuuston paikkajakauma toimikaudella 2017 - 2021**

Perussuomalaiset r.p.	6
Sininen tulevaisuus (9.10.17 alk.)	1
Suomen Keskusta r.p.	7
Suomen Kristillisdemokraattinen Puolue r.p.	3
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	2
Kansallinen Kokoomus r.p.	1
Kyykystä ylös –yhteislista	1
Yhteensä	21

Kunnanvaltuuston kokoukset ovat julkisia ja ne on pidetty pääosin Puumilan Taitotalossa. Vuonna 2019 kunnanvaltuusto kokoontui 5 kertaa ja käsitteli yhteensä 43 asiaa. Kuntalaisille järjestettiin Laajakaistailta ja Sote -keskustelutilaisuus keväällä 2019. Tavoitteena oli järjestää yksi kuntalaista-paaminen.

Puheenjohtaja

Wiinamäki Petteri, pelastusmestari PS

I varapuheenjohtaja

Kärkelä Pilvi, tilitoimistoyrittäjä KESK

II varapuheenjohtaja

Toivonen Katri, YTM SDP

Kunnanvaltuusto 2017-2021

Varsinaiset jäsenet	Asema	Ryhmä
Juha-Matti Markkola	jäsen	KESK
Lea Mäkipää	jäsen	SIN
Leila Törmä	jäsen	KESK
Hannu Koivistoinen	jäsen	PS
Leila Pusa	jäsen	KD
Katri Toivonen	II vpj	SDP
Mika Shemeikka	jäsen	KESK
Petteri Wiinamäki	pj.	PS
Markus Koivisto	jäsen	KESK
Severi Ala-Katara	jäsen	PS
Marjo Niemi	jäsen	KD
Pilvi Kärkelä	I vpj.	KESK
Tiina Jokioja	jäsen	PS
Mika Korkiakoski	jäsen	SDP
Hannu Tiainen	jäsen	KYY
Erja Silvennoinen	jäsen	KESK

Jari Alkkiomäki	jäsen	KOK
Juha Koivisto	jäsen	PS
Jussi Hellgrén	jäsen	KD
Kalle Soininen	jäsen	KESK
Heikki Mäkinen	jäsen	PS

Kunnanhallitus

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kunnan henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallitukseen kuuluu 9 jäsentä. Asioiden esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Kunnanhallituksen kokoukset pidettiin terveyskeskuksen kokoushuoneessa ja niitä kertyi yhteensä 15 kpl. Käsiteltyjen asioiden lukumäärä oli 180.

Kunnanhallituksen kokoonpano vuonna 2019

Puheenjohtaja

Markkola, Juha-Matti, metsänhoitaja KESK

Varapuheenjohtaja

Koivistoinen, Hannu, sairaanhoitaja PS

Varsinaiset jäsenet	Asema	Ryhmä	Varajäsenet	Ryhmä
Juha-Matti Markkola	pj.	KESK	Antti Tarsia	KESK
Hannu Koivistoinen	vpj.	PS	Severi Ala-Katara	PS
Mika Shemeikka	jäsen	KESK	Markus Koivisto	KESK
Erja Silvennoinen	jäsen	KESK	Leila Törmä	KESK
Mika Korkiakoski	jäsen	SDP	Arsi Haapamäki	SDP
Marjo Niemi	jäsen	KD	Saija Pystykoski	KD
Leila Pusa	jäsen	KD	Silja Oksanen	KD
Heikki Mäkinen	jäsen	PS	Mikko Nevanperä	PS
Nina Niemenmaa	jäsen	PS	Tiina Jokioja	PS

Kunnanhallituksen henkilöstöjaosto vuonna 2019

Puheenjohtaja

Ala-Katara Severi, yrittäjä PS

Varapuheenjohtaja

Silvennoinen Erja, palkanlaskija KESK

Muut jäsenet:

Koivistoinen Hannu, sairaanhoitaja PS

Niemi, Marjo, palveluvastaava, erikoissairaanhoitaja KD

Törmä, Leila, palvelupäällikkö KESK

Kunnanhallituksen elinvoimatoimikunta 2017-2019

Kunnanhallitus perusti 27.9.2017 § 154 Kihniön kunnan elinvoiman parantamiseksi ja turvaamiseksi elinvoimatoimikunnan. Toimikunnan puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja. Hallitus nimesi toimikuntaan seuraavat jäsenet:

Mäkinen Heikki vpj., Tarsia Antti, Tiainen Hannu, Kärkelä Pilvi, Haapa-aho-Vehniä Pirjo.

Vanhus- ja vammaisneuvosto 2017-2021

Yhdistys / organisaatio	Asema	Edustaja
Ikaalisten –Parkanon Kehitysvammaisten Tuki ry:n		Marita Välimäki
Eläkeliiton Kihniön yhdistys		Kirsti Nieminen
Eläkeliiton Kihniön yhdistys		Kosti Kuusisto
Parkanon Seudun Hengitysyhdistys		Tuula Myllyniemi
Parkanon Seudun Hengitysyhdistys		Erkki Välimäki
Kihniön kunta	sihteeri	Kristiina Mäkelä
Kihniön kunta	pj.	Pilvi Kärkelä
Kihniön kunta	vpj.	Nina Niemenmaa

Muu luottamushenkilöhallinto

Sivuilla 9-11 on esitetty muun luottamushenkilöhallinnon toimielinten jäsenet ja varajäsenet.

Tarkastustoimi

Tarkastustointa on hoitanut BDO Audiator Oy, jonka vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Vesa Keso. Tarkastuslautakunta piti kertomusvuonna 5 kokousta.

Kuntalain 122.2 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö. Kunnan kokonaan omistamien tytäryhteisöjen tilintarkastus on tehty kuntalain mukaisesti.

Tavoitteiden toteutuminen:

Kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston toiminta sujui pääosin tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena oli järjestää luottamushenkilöille koulutusta kaksi kertaa vuoden aikana. Varsinaisia koulutustilaisuuksia ei järjestetty.

Talousarvion valmisteluseminaari järjestettiin hallitukselle sekä valtuustoryhmien edustajille elokuussa Pyhäniemessä.

Kuntalaisille järjestettiin kaksi kuntalaistapaamista; laajakaista ilta tammikuussa ja sote-palveluiden infotilaisuus huhtikuussa. Tavoitteena oli yksi kuntalaistapaaminen.

Sähköisten kokouskäytäntöjen käyttöönotto ei toteutunut vielä vuonna 2019. Toteutui alkuvuodesta 2020. Pöytäkirjat liitteineen ja esityslistat on julkaistu kunnan verkkosivuilla.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Polkkeama	Toteuma %
Tulot	2.290,86	388.554,41	6.500	10.419,47	-3.919,47	160,3
Menot	-117.126,93	-104.397,28	-139.523	-130.855,76	-8.667,24	93,8
Netto	-114.836,07	284.157,13	-133.023	-120.436,29	-12.586,71	90,5

9.1.2 Yleishallinto

Hallinto-osastolta jaetaan taloushallintoon kohdistuvat palkkaus- ja yhteistoimintamenot tehtäviin käytetyn työajan suhteessa sisäisenä myyntinä eri hallinnonaloille. Kunnan oman henkilöstön työterveys- huoltoon panostetaan ja TYKY – toimintaan Smartumin liikunta- ja kulttuurisetelin muodossa.

Hallinto-osasto

Vuoden aikana kirjattiin tositteita 7.596 (7.899 kpl / 2018). Ostolaskujen kirjaus ja maksu hoidettiin keskitetysti hallinto-osastolta. Laskutettavia vuokria oli keskimäärin 125 kpl/kk, joista asuntojen vuokria noin 113 kpl/kk. Palkanmaksutapahtumia henkilöittäin oli kertomusvuonna 1.096 kpl (1.113). Sovellettavana oli neljä eri työ- ja virkaehtosopimusta.

Hallinto-osaston henkilöstö osallistui koulutuksiin 2,5 krt /hlö /vuosi.

Hallinto-osaston toimistosihteri (80 %) valittiin määräajaksi hoitamaan hallinnon ja sivistystoimen toimistotehtäviä sivistystoimen sihteri eläköidyttyä keväällä 2019.

Palkkahallinnon ohjelman käyttöönotto jatkui. Ongelmat tulorekisterin ja ohjelman toiminnan kanssa jatkuivat pitkälle kesään. Taloushallinnon ohjelma päivitettiin.

Muu yleishallinto

Henkilöstön työterveyshuolto käsittää lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi terveydenhoitajan ja lääkärin antamat sairaanhoitopalvelut. Kunnan henkilöstölle suoritettiin vuoden aikana terveystarkastuksia 66 (73 vuonna 2018) kappaletta, joista terveydenhoitajan 49 ja lääkärin 17. Sairaanhoitokäyntejä tehtiin lääkärin vastaanotolle 188 (165) kertaa ja terveydenhoitajan vastaanotolle 30 (23) kertaa, yhteensä 218 (188). Laboratoriotutkimuksia suoritettiin yhteensä 270 (128). Kunnan oman henkilöstön työterveyshuollon kustannukset vuonna 2019 olivat yhteensä 38.304,87 € (2018/ 22.308 e) 17.772 € (2018/11.731), nettokustannus Kelan korvauksen jälkeen.

Yhteistyösuojelutoimikunta piti 3 kokousta kertomusvuonna. Toimikunta toimii yhteistoimintamenettelyn mukaisena toimielimenä ja työsuojelutoimikuntana. Siihen kuuluu työntekijöiden edustajina kolme työsuojeluvaltuutettua ja kolme pääsopijajärjestöjen edustajien nimeämää muuta jäsentä sekä kaksi työnantajan edustajaa. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyslääkäri ja -hoitaja. Sihterinä toimii kunnan työsuojelupäällikkö, joka toimii myös esittelijänä työsuojeluasioissa. Muissa asioissa esittelijänä toimii kunnanjohtaja. Toimikunnassa käsiteltiin mm. tilinpäätöstä, lomarahojen vaihtoa vapaaseen, talousarviota ja työterveyshuollon asioita.

Vuonna 2019 oli käytössä Smartumin 50 euron henkilökohtainen liikunta – ja kulttuuriseteli. Etuuden piiriin kuuluvat vakituinen henkilöstö, yli vuoden sijaisuuksia tekevät ja ne määräaikaiset työntekijät, joilla sijaisuuksia vuoden aikana kertyy yli 6 kk. Seteleitä luovutettiin yhteensä 46 henkilölle kertomusvuonna.

Yleishallinto yhteensä

Taloushallinnon palkkausmenojen jako eri hallinnonaloille sisäisenä myyntinä toteutui tavoitteiden mukaisesti. Henkilöstön TYKY – toiminataa jatkettiin ja henkilöstöllä on käytössä 50 euron arvoisen Smartumin liikunta- ja kulttuurisetelin.

Palkkahallinnon ohjelman käyttöönotto jatkui. Ongelmat tulorekisterin ja ohjelman toiminnan kanssa jatkuivat pitkälle kesään. Taloushallinnon ohjelma päivitettiin.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	155.079,21	142.851,99	151.575,00	163.953,22	-12.378,22	108,2
Menot	-490.638,00	-429.884,74	-497.593,00	-457.287,38	-40.305,62	91,9
Netto	-334.658,79	-287.032,75	-346.018,00	-293.334,16	-52.683,84	84,8

9.1.3 Yhteistoimintapalvelut

Seutuyhteistyötä tehdään Luoteis-Pirkanmaan seutukunnan kanssa. LEADER ohjelman toteutus tapahtuu Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry:n kautta.

Sasky - Kehittämisen- ja aikuiskoulutusyksikkö

Luoteis-Pirkanmaan kehittämissyksikön tehtävät siirtyivät vuoden 2011 alusta Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän uuteen Kehittämisen- ja aikuiskoulutusyksikköön. Yksikkö toimii nykyisin Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisuudessa.

Ammatillinen koulutus

Länsi-Pirkanmaan koulutuskuntayhtymän kunnat hyväksyivät loppuvuonna 2013 fuusiosopimuksen Sastamalan koulutuskuntayhtymän kanssa valtion ammatillisen koulutuksen kokoamisen suuremmiksi kokonaisuuksiksi tavoitteiden mukaisesti. Fuusio toteutettiin 1.1.2014 alusta alkaen. Länsi-Pirkanmaan alueen ammatillisen koulutuksen etuja perussopimuksen mukaan valvoo alueellinen neuvottelukunta. Sastamalan koulutuskuntayhtymän lisäksi Kihniön kunta kuuluu lisäksi Satakunnan koulutuskuntayhtymään.

Muu yhteistoiminta

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen siirtyi vuoden 2019 alusta alkaen aluehallintovirastoilta sekä kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tehtäväksi. Uudistuksella pyrittiin yhdenmukaistamaan talous- ja velkaneuvonnan palveluja sekä parantamaan sähköisiä palveluja. Laki on vahvistettu 1.12.2017.

Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry hyväksyi kertomusvuonna kihniöläisiä hankkeita 3 kpl (suluissa avustussumma) sekä kaksi Pitovoima vahvemmakeksi -teemahanketta

- Kihniön VPK, Häkämäen kehittäminen (16.106 euroa)
- Kihniön 4 H:n nuoret: Nuoret verkossa (44.259 euroa)
- Kihniön Matkailuyhdistys: Keihäsnäyttelyn uudistaminen (12.915 euroa)
- Kihniön Op-puiston kehittämishanke, Kihniön Urheilijat ry (10.000)
- Kihniön Suutarinpuiston kehittämien, Kihniön Vanhustentaloyhdistys ry (10.000)

Te-palvelujen yhteistoiminta

Parkanolla ja Kihniöllä on yhteinen Te-palvelujen yhteistoimintapiste, joka sijaitsee Parkanossa.

Yhteistoimintapalvelut yhteensä

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot						
Menot	-51.912,36	-44.699,15	-49.000,00	-41.928,48	-7.071,52	85,6
Netto	.51.912,36	-44.699,15	-49.000,00	-41.928,48	-7.071,52	85,6

9.1.4 Työllisyystyöt

Kunnanhallituksen tehtäväalueelle varataan nuorten kesätyötukeen 5.000 euroa. Määrärahalla tavoitellaan kesätyöpaikkaa noin 15 nuorelle. Kesätyötukea maksettiin vuonna 2019 yhteensä 19 nuoresta. Vanhoja eläkevastuita maksettiin 924 e. Valtion palkkatuella palkattaviin työntekijöihin on määrärahat asianomaisilla tulosalueilla.

Nuorten kesätyötukea kunta maksoi 16 – 24 -vuotiaiden nuorten työllistämistä 8,50 euroa päivältä 1. 5. – 31. 8.2019 välisenä aikana enintään 30 työpäivältä / tukeen oikeutettu. Työsuhteen keston vähimmäisaika tuli olla kaksi viikkoa. Samalle yritykselle tukea maksettiin enintään viiden nuoren työllistämiseen. Tukea maksettiin 7 yritykselle tai yhdistykselle yhteensä 3.910 euroa (3.774 vuonna 2018).

Kunta työllisti omissa yksiköissään vuonna 2019 valtion palkkatuella 3 henkeä noin 24 kk. Menot ja tulot on kohdistettu sille tulosalueelle, jonka työssä henkilöt olivat.

Työllisyystyöt yhteensä

Nuorten kesätyötukeen varatun määräraha riitti hyvin. Tavoite nuorten työllistämistä saavutettiin. Toisaalta varattua rahaa jäi käyttämättä. Valtion palkkatuella työllistettiin kunnan eri yksiköissä vuoden aikana keskimäärin 0,66 henkeä kuukaudessa (0,3 / 2018)

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot						
Menot	-5.000,94	-4.620,58	-6.118,00	-4.944,41	-1.173,59	80,8
Netto	-5.000,94	-4.620,58	-6.118,00	-4.944,41	-1.173,59	80,8

9.1.5 Maksusuudet valtiolle

Verotus

Kunnallisveron ja yhteisöveron määrät viimeisen ja edellisen valmistuneen verotuksen mukaan ovat seuraavat:

Verotusvuosi / €	2016	2017	2018	2019
Kunnallisveroa	5.026.924	4.684.999	4.554.385	4.492.814
Yhteisöveroa	576.929	705.935	663.700	682.373
Yhteensä	5.603.853	5.390.934	5.218.085	5.175.187

Vuodesta 2015 asti tuloveroprosentti on ollut 21.50 %

Tuloveroprosentti oli vuoden 2011 verotuksessa 19,75 % (vuoden 2010 tuloista) ja samoin vuoden Vuodelle 2012 vahvistettiin tulovero-prosentiksi 20,50 %, joka oli myös vuoden 2013 ja vuoden 2014 tuloveroprosentti. Toimintavuonna ei tehty muutoksia veroprosentteihin.

Kiinteistövero

Kunnanvaltuuston vahvistamat kiinteistöveroprosentit olivat vuonna 2019

- yleinen vero	1,10
- asuinrakennukset	0,55
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,10
- yleishyödylliset yhteisöt	0,44

Laskennallinen kiinteistövero

	2016	2017	2018	2019
vakituiset asuinrakennukset	154.925	155.951	194.659	196.782
muut kuin vakituiset asuinrakennukset	149.732	148.174	154.661	158.632
yleinen kiinteistövero (rakennukset)	91.014	87.257	95.096	82.980
yleishyödyllinen yhteisö	3.400	3.342	3.303	3.329
maatalouden tuotantolaitokset	18.953	18.507	19.132	17.635
maapohjat	86.682	87.516	97.675	98.423
Yhteensä	504.706	500.767	564.980	557.780
Josta toteutui	499.213	492.263	560.265	541.593

Osuutemme valtiolle verotuksen toimittamiskustannuksiin vuonna 2019 oli 40.169 (38.043 /18) euroa.

Maksuosuudet valtiolle yhteensä

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot						
Menot	-43.779,22	-38.043,08	-42.000,00	-40.169,38	-1.830,62	95,6
Netto	-43.779,22	-38.043,08	-42.000,00	-40.169,38	-1.830,62	95,6

9.1.6 Sosiaali- ja terveystoimi

Perusturvapalveluiden toiminta-ajatuksena on turvata yhteistyössä yksityisen palveluntuottajan ja Parkanon kaupungin kanssa kuntalaisille kunnan voimavaroja vastaavat laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut niitä itse järjestämällä tai palveluja hankkimalla.

Yhteistoiminta-alueen Parkano-Kihniö sosiaali- ja terveystoimen järjestämis-, valmistelu- ja toimeenpanovastuu on yhteisellä perusturvalautakunnalla. Parkanon kaupunki vastuukuntana hoitaa yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveystoimen kunnille kuuluvat viranomaistehtävät.

Perusturvalautakunta vastaa palveluista, jotka edistävät kuntalaisten terveyttä, sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä lain edellyttämällä tavalla. Palveluilla tuetaan erityisesti kuntalaisten omatoimisuuden säilymistä. Perusturvalautakunta vastaa hallinnonalansa palvelujen järjestämisestä ja kehittämisestä, taloudesta sekä toiminnan ja talouden seurannasta.

Perusturvalautakunnalla on yksilöjaosto, joka päättää yksilöasioiden muutoksenhauista ja muista sille määrättyistä tehtävistä. Kihniön kunnalla on kolme edustajaa lautakunnassa ja yksi jäsen yksilöjaostos-

sa. Perusturvalautakunta ytan kokouksia oli kertomusvuonna 8 kpl ja käsiteltäviä asioita yhteensä 79 kpl. Yksilöjaoston kokouksia oli kertomusvuonna 2 kpl ja käsiteltäviä asioita 9 kpl.

Palveluiden perustana on palvelusopimus. Sopimukseen sisältyy koko sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestäminen ja tuottaminen lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuollon palveluja, jotka on jo aiemmin ulkoistettu lainvaatimusten mukaisesti ja niistä vastaa Sastamalan kaupunki. Sopimus Parkanon kanssa on voimassa 10-vuotta (+ 5 vuoden optio).

Parkanon kaupunki ja Pihlajalinna Terveys Oy ovat perustaneet Kolmostien Terveys Oy:n, joka on Pihlajalinna Terveys Oy:n tytäryhtiö. Kolmostien Terveys Oy tuottaa vuodesta 2016 lähtien Pihlajalinnan Terveys Oy:lle alihankintana Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueen kunnalliset sosiaali- ja terveyspalvelut. 9Lives Pirkanmaa Oy tuotti alihankintana Kolmostien Terveys Oy:lle Parkano-Kihniö alueella kotihoidon palvelut ajalla 1.5.2019 – 31.1.2020.

Aikaisemmin Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Vammalan aluesairaalan ylläpitämä Parkanon mielenterveystoimiston toimintojen järjestämisvastuu on ollut Parkanon kaupungilla vuodesta 2016 lukien ja palvelut tuottaa Kolmostien Terveys Oy Parkano-Kihniö alueella.

Sosiaali- ja terveystoimen käytössä 1.5.2015 alkaen olevien tilojen käyttökustannukset ovat kaikki teknisen toimen talousarviossa. Eläke- ja varhaiseläkemenoperusteiset maksut jäivät Kihniön kunnan maksettavaksi. Aiemmin sosiaali- ja terveystoimen kuluissa olleet taloushallinnon ja tietohallinnon kulut eivät ole enää sosiaali- ja terveystoimen kuluissa mukana. Edelleen vauvaraha ja seurakunnan diakonin palkkausavustus jäivät Kihniön kunnan kuluiksi.

Kihniössä on viranhaltijoiden toimesta organisoitu poikkihallinnollinen työryhmä edistämään suunnitelman toteutumista. Hyvinvointityöryhmään kuuluvat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, perusturvajohtaja, tekninen johtaja ja sivistystoimenjohtaja. Lisäksi hyvinvointiryhmään on kutsuttu nuoris- ja vapaa-aika ohjaaja, vanhustyön päällikkö, kotihoidon vastaava sairaanhoitaja, hyvinvointipalveluiden päällikkö ja vastaava lääkäri. Kihniön hyvinvointikoordinaattorina toimii Anne Perälä.

Toimintavuoden keskeiset muutokset

Kertomusvuonna 2019 (yta -lautakunta):

- Hyväksyttiin ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017 – 2025
- Nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi myönnettiin nuorisovaltuuston uusille edustajille puhe- ja läsnäolo-oikeus perusturvalautakunta ytan kokouksiin
- Päätettiin lähteä mukaan Pirkanmaan perhehoitoyksikön laajentamishankkeeseen, jossa keskus laajenee henkilökohtaisen avun keskuksiksi.
- Valtuutettiin Tampereen kaupunki toteuttamaan ja hallinnoimaan hankintamenettely Perhehoitolain mukaisesta perhehoidosta Parkano-Kihniö alueella
- Annettiin sijaintikunnan lausunto Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle
- Hyväksyttiin lyhytaikaisen tehostetun palveluasumisen kriteerit aluehallintovirastolle 9Lives Pirkanmaa Oy:n yksityisen ilmoituksenvaraisen toiminnan aloittamisesta
- Osallistuttiin Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston syyskuussa tekemään tarkastukseen kotihoitoon
- Jatkettiin lapsi- ja perhepalveluiden (LAPE) kehittämistyötä muiden Pirkanmaan kuntien kanssa

Kihniön kunnan lisäys keskeisiin muutoksiin

Hammaslääkäripalvelut ovat vähentyneet. Hammaslääkäri on ollut keskimäärin 1-4 päivänä viikossa. Ennen ulkoistusta hammaslääkäri toimi viitenä päivänä viikossa.

Kolmostien Terveys ilmoitti lopettavansa Kihniön vuodeosaston toiminnan 30.9.2019 jälkeen. Näin tapahtui, vaikka Kihniön kunta reklamoi asiasta Parkanon kaupungille sekä Kolmostien Terveys Oy:lle. Terveyskeskuksen asiakkaat siirrettiin muihin toimipisteisiin ja terveystieteiden entisen vuodeosaston tilat jäivät tyhjilleen. Vapaana olevien tilojen käytöstä on käyty keskustelua palveluntuottajan sekä Parkanon kaupungin kanssa tuloksetta.

Kihniön yksikön sosiaaliohjaajan paikka vapautui kesäkuussa 2018 eikä paikkaa ole täytetty Kihniössä olevaksi. Parkanon työntekijät tulevat tarvittaessa myös Kihniöön, joten kuntalaisten ei ole velvollisuus lähteä asioimaan Parkanoon. Parkanon työntekijä on ollut Kihniön toimistolla yhtenä päivänä viikossa muutaman tunnin. Ikääntyvien palveluohjaaja on ollut tavattavissa pari tuntia viikossa terveystieteiden tiloissa syksyn aikana. Palvelu on siirtynyt syksyn jälkeen ajanvarauspohjaiseksi.

Kihniön kunta nosti 29.11.19 kanteen Pirkanmaan käräjäoikeudessa Parkanon kaupunkia vastaan. Kihniön kunta katsoo, ettei se ole saanut palvelusopimuksen mukaisia palveluja lähipalveluna Kihniössä siinä laajuudessa mitä olisi pitänyt sopimuksen perusteella saada. Riita koskee sitä, että Pihlajalinna ja Kolmostien Terveys Oy ovat vähin erin ryhtyneet heikentämään Kihniölle sopimusten mukaan kuuluvia palveluja, vaikka Kihniön niistä maksama hinta on pysynyt entisellään.

Palvelujen toteutuminen (Parkanon perusturvalautakunta yta)

Kihniön Sote -palvelut

Kihniön kunnan sote-palvelut siirtyivät yhteistoimintasopimuksella vastuukuntana toimivan Parkanon hoidettavaksi 1.5.2015 alkaen. Yhteistoiminta-alueen palvelut tuottaa viranomaistoimintaa lukuun ottamatta Pihlajalinna -ryhmittymä.

Perusturvan hallinto

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Perusturvapalveluiden hallinnon tehtävänä on ohjata ja seurata perusturvan toimintoja, ml. sote – ulkoistuksen toteuttamista.

Palvelutuotanto perustuu hyväksytyihin säädöksiin, toimintaohjeisiin ja palvelutarvekartoituksiin kuntalaisten tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus huomioiden. Perusturvan asiakirjahallinnon, laskutuksen ja perinnän sekä muiden toimistotehtävien palvelut tuottaa keskushallinnon tukipalvelut.

Volyymitiedot ja niiden kehitys

Perusturvan hallinnon henkilöstöressurssina on perusturvajohtaja ja hyvinvointipäällikkö ajalla 1.12.2018 – 31.5.2019. Henkilöstöjaosto muutti hyvinvointipäällikön nimikkeen terveystieteiden- ja hyvinvointijohtajaksi 1.6.2019 alkaen. Terveystieteiden- ja hyvinvointijohtaja aloitti työskentelyn 30.12.2019.

Sosiaalitoimi, viranomaistoiminta

Tehtäväalueen toiminnan kuvaus

Lapsi- ja perhepalvelut

Vuodesta 2015 alkaen Parkanon kaupungin sekä toukokuusta 2015 alkaen Kihniön kunnan sosiaali- ja terveystieteiden palvelut on tuottanut Pihlajalinna -ryhmittymä lukuun ottamatta terveyden- sosiaalihuollon vi-

ranomaistoimintaa, päivähoitoa ja ympäristöterveydenhuoltoa. Kunnan tuottamia ja virkavastuulla suoritettavia tehtäviä ovat lastensuojelu, lastenvalvonta ja toimeentulotuki sekä työelämän palvelukeskuksen palvelut. Näiden kokonaisuuksien lisäksi viranhaltijapäätös tehdään kunnassa vammaispalvelun palveluista, kehitysvammahuollon erityishuollosta, päihdehuollon laitoshoidosta, omaishoidontuesta, pitkäaikaisesta laitoshoidosta (vanhainkoti), kotihoidon palvelusta ja maksusta, asumispalvelusta ja maksusta (ikäihmiset, päihdehuolto, kehitysvammahuolto, vammaispalvelu, psykiatrinen asumispalvelu). Näiden viranomaistehtävien lisäksi kaupungin vastuulla on tulojen laskutus ja perintä.

Keskeinen viranomaistehtävä on yksityisen palvelutuotannon ohjaus-, seuranta- ja valvontatehtävät. Vuonna 2019 tämä tehtävä korostui valvontaviranomaisen (Aluehallintovirasto) antaessa kunnille vuoden alussa määräyksen alueillaan olevien yksityisten asumispalveluyksiköiden toiminnan tarkastamisesta määräajassa. Parkano-Kihniön sote-alueella tarkastettiin toukokuun 2019 loppuun mennessä 9 asumispalveluyksikköä sekä aloitettiin kotihoidon valvonta, joka kesti helmikuulta 2019 koko kertomusvuoden ajan.

Alkuvuonna 2019 jatkettiin tiivistä osallistumista sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun. Uudistus kaatui 8.3.2019 ja Pirkanmaan kunnat päättivät jatkaa uudistustyötä kuntavetoisesti. Kertomusvuonna kiinnitettiin huomiota yhteistoiminnan jatkamiseen ja kehittämiseen Pihlajalinna-ryhmittymän kanssa.

Sosiaalitoimi työskentelee yksilön, perheen ja yhteisön hyväksi päämääränä vaikuttava ja kustannustehokas työ, jota toteuttavat työstään innostuneet sosiaalihuollon asiantuntijat. Kuntalaiset pääsevät sosiaalihuollon palvelujen piiriin sekä saavat päätökset hakemuksiinsa lain antamissa määräajoissa.

Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistyötä jatkettiin vuonna 2019 edelleen, huolimatta valtakunnallisella tasolla tapahtuneista muutoksista sote-valmistelun osalta. Valtakunnan ohjauksessa kevään 2019 johdosta tapahtuneet muutokset eivät vähentäneet maakunnallista tai paikallista tahtoa edelleen kehittää ja innovoida entistä toimivampia lapsiperheiden palveluita.

Pirkanmaan kuntien yhteinen näkemys on ollut edelleen kehittää lapsi- ja perhepalveluita eteenpäin yhteisin voimin. Kuntien välinen yhteistyö on ollut aktiivista ja keskustelevaa, hyviä käytäntöjä ja osaamista on jaettu eri toimijoiden kesken. Maakunnallinen lapsi- ja perhepalveluiden ohjausryhmä on jatkanut toimintaansa. Parkano on osallistunut aktiivisesti ohjausryhmän toimintaan sen yhtenä jäsenenä ja koko Lape-työskentelyä ylläpitäviin erilaisiin työryhmiin. Maakunnalliset perhekeskukset ovat käynnistyneet ja monipuolistaneet toimintojaan ja palvelutarjontaansa.

Maakunnan tavoitteena oli vuoden 2018 loppuun mennessä käynnistää jokaisella paikkakunnalla/yhteistoiminta-alueella toimivat perheiden kohtaamispaikat. Kohtaamispaikka on matalan kynnyksen fyysinen tila, jossa tuotetaan paikkakunnan tarpeet huomioiden toimintaa. Tavoitteena on, että toimijat yhdistävät osaamista julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin kesken.

Parkanossa perheiden talon (*Kosken talo*) käyttöönotto toteutui syksyn 2018 aikana ja se on tärkeä saavutus perhepalveluiden kehittämistyössä yhdessä palveluntuottajien kanssa. Keskittämällä palveluita, toimijoita sekä tarjoamalla ennalta ehkäiseviä palveluita olemme monessa kohdin edelläkävijöitä suhteessa mm. naapurikuntiimme. Huomionarvoista on yksityisen osuus, jolla on mainittava merkitys tarkasteltaessa hallituksen ohjelman tavoitteita monialaisista toimijoista. Kolmas sektori ja seurakunta ovat myös aktiivisessa roolissa.

Perheiden talossa on paitsi perheille suunnattuja palveluita, toimintaa, tietoa, vertaistukea myös ammattilaisten yhteistyötä tukevia työmuotoja; toimivat rakenteet, osaamisen jakaminen, monialainen tietämys jne. Tavoitteena on paikallisesti, Kosken talon myötä, hankkia kokemusta laajemman perhekeskuksen perustamisesta alueelle. Tällöin Kosken talo voisi keskittyä perheiden kohtaamispaikkana toimimiseen.

Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämiseen suunnattu valtion rahoitus päättyi jo 2018 vuoden lopussa, mutta lapsiperheiden palveluiden kehittämiseen ollaan hakemassa uutta valtion rahoitusta. Päätöksiä odotetaan vuoden 2020 kevään aikana. Monialainen työryhmätyöskentely jatkaa edelleen toimintaansa.

Maakunnallista lasten ja perheiden palveluverkon suunnittelutyötä jatketaan sen pohjalta, mitä aieman sote-maakuntavalmistelun aikana ehdittiin jo saada valmiiksi. Keskiössä tulevat olemaan ennalta ehkäisevien ja matalan kynnyksen palveluiden toteutuminen paikallisesti. Palveluita tullaan myös osaksi keskittämään alueellisesti, jolloin turvataan tarvittava riittävä erityisosaaminen, mm. vammais- palveluiden tai lastensuojelun osalta.

Ikäihmisten palvelut

Ikäihmisten palvelujen maakunnallisen kehittämistyön käännekohtina olivat vuosien 2016 –2019 aikana STM:n I&O kärkihanke Pirkanmaan Ikäneuvo ja sote-uudistuksen edellisen valmistelukauden työryhmätyöskentely. Ikäihmisten palveluihin kirjoitettiin maakunnan eri toimijoiden kanssa yhteinen ”Suunnitelma ikäihmisten yhteen sovitetusta palvelukokonaisuudesta Pirkanmaan maakunnassa”. Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alue ei osallistunut I&O kärkihankkeeseen, mutta on ollut mukana Pirkanmaan maakunnallisen ikäihmisten palvelujen suunnitelman laadinnassa. Strategisiksi tavoitteiksi ikäihmisten palveluissa on Pirkanmaalla asetettu osallisuuden edistäminen, asiakaslähtöisyyden vahvistaminen neuvonnan ja asiakasohjauksen keinoin, matalan kynnyksen toiminnan lisääminen, kotona asumista tukevien palvelujen kehittäminen ja asumisen uuden innovatiiviset ratkaisut.

Parkanon ja Kihniön sote-yhteistoiminta-alueen ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma päivitetään vähintään valtuustokausittain. Ikääntyvän väestön hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017 – 2025 päivitettiin vuonna 2019. Suunnitelmaan kirjattiin iäkkäiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi painopistealueet kuluvalle valtuustokaudelle, joista yhtenä keskeisempänä toiminnallisena muutoksena matalan kynnyksen palveluohjauksen ja asiakasohjauksen kehittäminen. Palveluohjauksella tarkoitetaan varhaisen vaiheen neuvontaa ja ohjausta, keskiössä on matalan kynnyksen tavoitettavuus.

Palveluohjaus sote-yhteistoiminta-alueella käynnistyi 1.5.2019 ja Ikätori aloitti toimintansa 18.10.2019. Ikätori on ikäihmisten matalankynnyksen kohtaamispaikka, josta saa neuvontaa ja ohjausta kasvokkain. Ikätorilla järjestetään toimintakykyä ja hyvinvointia ylläpitävää ohjelmaa, luentoja, esitelyjä ja kohtaamisia. Ikätori ja palveluohjaus toimivat myös linkkinä alueen järjestöjen ja vapaaehtois-toimijoiden kesken.

Sote-yhteistoiminta-alueen kotihoidon palvelut vuodesta 2016 vuoden 2019 toukokuuhun saakka on tuottanut Kolmostien Terveys Oy. Kolmostien Terveys Oy käytti 9Lives Pirkanmaa Oy:tä yhteistoiminta-alueen kotihoidon kokonaisuuden alihankkijana 1.5.2019 - 31.1.2020, jonka jälkeen palvelutuotanto siirtyi takaisin Kolmostien Terveys Oy:lle.

Pirkanmaan perhehoidon sekä henkilökohtaisen avun keskus

Maakunnallinen perhehoidon yksikkö aloitti toimintansa jo vuonna 2014, ensin kehitysvammaisten perhehoitoon keskittyvänä yksikkönä ja vuoden 2016 aikana laajentaen toimintaansa koskemaan ikäihmisiä ja mielenterveys- ja päihdekuntoutujia. Parkanon ja Kihniön yhteistoiminta-alue liittyi ikäihmisten perhehoidon yksikköön 1.1.2019 alkaen. Vuoden 2019 aikana maakunnallisesti tehtiin päätös yksikön laajentamisesta koskemaan vammais- palvelun henkilökohtaista apua. Maakunnallinen yksikkö vastaa työnantajamallilla toteutuvien henkilökohtaisten avustajien palkanmaksun sekä työsuhteeseen liittyvän ohjauksen ja neuvonnan toteutumisesta.

Parkanon kaupunki teki sote-yhteistoiminta-alueelle sopimuksen liittymisestä Pirkanmaan RaiSoft-toimintakyvyn arviointimittaristoon syksyllä 2019. Pirkanmaan työryhmät kokoontuivat säännöllisesti

syksyn aikana. RaiSoft-toimintakyvyn arviointimittaristo otetaan yhteistoiminta-alueella käyttöön vuoden 2020 aikana.

Volyymitiedot ja kehitys 2019

Sosiaalityön päällikkö, sosiaalityöntekijä 3, sosiaaliohjaaja 3, sosiaalipalvelusihteeri, työllisyyskoordinaattori kuntouttavan työtoiminnan palveluohjaaja ja työvalmentaja, vanhustyön asiantuntija 2 sekä kotitaloustyöntekijä. Kertomusvuoden aikana viranomaistoimintaan rekrytoitiin elokuusta alkaen toinen vanhustyönasiantuntija.

Valviran ja aluehallintovirastojen ohjauksen ja valvonnan tavoitteena on varmistaa, että ikäihmiset saavat sellaista hoitoa ja hoivaa, jota lait, asetukset ja vanhustenhuollosta annetut suositukset edellyttävät. Vanhuspalvelulaissa säädetään järjestämisvastuussa olevan kunnan velvollisuuksista sekä mm. laadun varmistamisesta. Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueella oli aikaisemmin ikäihmisten palveluissa vain yksi viranhaltija, joka vastasi vanhuspalvelujen viranomaistoiminnasta. Asiakasmäärien jatkuva lisääntyminen ja valvonnan sekä ohjauksen kasvava tarve edellyttivät lisäresursointia vanhus-työhön.

Kokoaikaisten viran- ja toimenhaltijoiden lisäksi kaupungilla ovat seuraavat prosentiosuuksilla toimivat viranhaltijat:

Hallintoylilääkäri 40 %, koulutuksesta vastaava lääkäri 50 %, vastaava sairaanhoitaja lääkkeenmääräämis-oikeus 10 %.

Toiminnan keskeiset tavoitteet on kirjattu talousarvioon 2019:

Palvelujen saatavuus

Eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen oikea-aikaisesti sekä tarvittavan palvelun saaminen lakisääteisessä määräajassa.

Mittareina aikarajojen toteutumiseksi käytetään:

Toimeentulohakemusten käsittelyaika 7 arkipäivän kuluessa hakemuksesta
 Lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika 7 arkipäivän kuluessa
 Lastensuojelutarpeen selvitys 3 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta
 Vammaispalveluhakemusten käsittelyaika 3 kuukautta hakemuksesta

Palvelujen määrällisinä mittareina käytetään:

Toimeentuloasiakkaiden määrä kotitalouksittain
 Lastensuojeluilmoitusten määrä
 Lastensuojelutarpeen selvitysten määrä
 Isyyselvitysten määrä
 Huolto-, asumis-, ja tapaamissopimusten määrä
 Elatussopimusten määrä
 Vammaispalvelun päätösten määrä
 Päihdehuollon päätösten määrä
 Omaishoidontukipäätösten määrä
 Kotihoidon palvelupäätösten määrä
 Asumispalvelupäätösten määrä

Henkilöstö

Kehityskeskustelujen kattavuus. Henkilöstön koulutustarve kartoitetaan kehityskeskustelujen yhteydessä.

Yhteistyö sosiaali- ja terveystalouden tuottajan kanssa

Kihniön kunta, Parkanon kaupunki ja Pihlajalinna-ryhmittymä tekevät tiivistä yhteistyötä. Työntekijöiden ja palveluntuottajan välinen vuoropuhelu on tärkeää.

Sote-ohjausryhmän toiminta tulee pitää riittävänä (johto, ohjaus ja valvonta)

Tavoitteiden toteutumisesta vastaa yhteinen perusturvalautakunta.

Vuoden 2019 keskeinen tavoitteiden toteutuminen

1 Palvelujen saatavuus

Eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen oikea-aikaisesti sekä tarvittavan palvelun saaminen lakisääteisessä määräajassa.

Seuranta/mittarit

Mittarina aikarajojen toteutumiseksi käytetään yhteistoiminta-alueella

- Lastensuojeluilmoitusten käsittelyaika 7 arkipäivän kuluessa, toteutunut
- Lastensuojelutarpeen selvitys 3 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta, toteutunut
- Vammaispalveluhakemuksen käsittelyaika 3 kuukautta hakemuksesta, toteutunut
- Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvitys/arviointi 7 arkipäivän kuluessa yhteydenotosta, toteutunut
- Vammaisten henkilöiden palvelupäätös 3 kk:n kuluessa hakemuksesta, toteutunut
- Keskustelu sosiaaliviranomaisen kanssa täydentävää ja ennaltaehkäisevää toimeentulotukea koskevassa asiassa viimeistään 7. arkipäivänä pyynnöstä, toteutunut
- Ikäihmisten palvelutarpeen arviointi 7 päivän kuluessa yhteydenotosta, toteutunut
- Ikäihmisten sosiaalipalveluiden saamisen odotusaika viimeistään 3 kk:n kuluttua päätöksestä, toteutunut

Palvelujen määrällisinä mittareina käytetään Kihniön palveluntuotannossa (31.12.tilanne)

Kihniöläisten asiakkaiden hoitopäivät 2019 yhteistoiminta-alueella:

Parkanon vuodeosasto: 87 asiakasta, 1110 hoitopäivää

Tehostetun palveluasumisen yksiköt (sis. intervallit)

Rantakoto, Parkano: 5 asiakasta, 840 hoitopäivää

Rauhala, Parkano: 19 asiakasta, 633 hoitopäivää

Suutarin Pihlaja: 52 asiakasta, 9706 hoitopäivää

Toiminta	2016	2017	2018	2019
Toimeentulokiasiakkaiden määrä kotitalouksittain	105	28	18	12
Lastensuojeluilmoitusten määrä	19	33	31	47
Lastensuojelutarpeen selvitysten määrä	6	14	19	22
Isyyselvityksien määrä	3	alle 5	alle 5	alle 5
Huolto-, asumis- ja tapaamissopimusten määrä		alle 5	alle 5	7
Elatussopimusten määrä	10	6	9	17
Vammaispalvelupäätösten määrä	47	65	83	32
Palveluliikenteen käyttäjämäärä	48	alle 5	alle 5	alle 5
Päihdehuollon päätösten määrä	-	-	alle 5	alle 5
Omaishoidontukipäätösten määrä	26	16	18	22
Omaishoidontuensaajat yhteensä	54		29	39
Kotihoidon palvelupäätösten määrä	76	99	88	75

Kotihoidon asiakkaiden määrä (säännöllinen)	85		72	107
Palveluasumisen päätösten määrä	38	107	34	67
Lääkäri / käyntimäärät	4770	4243	4056	3670
Sairaanhoitaja / käyntimäärät	4540	2715	3946*	2278
Hammaslääkäri / käyntimäärät	1491	998	1043	747
Suuhygienisti / käyntimäärät	875	517	710	767
Kouluterveydenhoitaja / käyntimäärät	401	392	575	1058

*kolme hoitajaa, kaikki käynnit

Sosiaalipalvelujen toteutumisen seuranta

KIHNIÖ

2019

Klireellisissä tapauksissa sosiaalipalvelujen tarve on arvioitava viipymättä. Muissa kuin klareellisissä tapauksissa kunta on velvollinen järjestämään 75 vuotta täyttäneelle pääsyn sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siltä, kun hän talkka hänen laillinen edustajansa tai omalsensa taikka muu henkilö tai viranomainen on ottanut yhteyttä sosiaalipalvelusta vastaavaan kunnan viranomaiseen palvelujen saamiseksi. Vastaavasti kunnan on järjestettävä pääsy sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin vammaisetuksista annetun lain 9 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaisella eläkettä saavan hoitoa saavalle.

Seurattava asia	Mittari	Palvelutuotantoyksikkö	Huhtikuu 2019	Heinäkuu 2019	Lokakuu 2019
Lastensuojelu palvelutarpeen arviointi	Palvelutarpeen arvio on valmistunut 3 kk määräajassa	Kihniö	12 selvitystä		12 selvitystä
Lastensuojeluilmoitusten käsittely	Ilmoitusten määrä / käsittely 7 vrk kuluessa ilmoituksesta	Kihniö	23 ilm., joista 22käsit. aloitettu 7 vrk kuluessa		23 ilm., joista 22käsit. aloitettu 7 vrk kuluessa
Vammaisten henkilöiden palvelutarpeen selvitys	Arvioinnin toteutumisen viimeistään 7 arkipäivän kuluessa yhteydenotosta	Kihniö	ei hakemuksia	ei hakemuksia	0 vrk
Vammaisten henkilöiden palvelupäätös	Päätös 3 kk kuluessa hakemuksen tekemisestä	Kihniö	ei päätöksiä	toteutunut	toteutunut
Tolmeentulokipäätös	Päätöksen tekeminen viimeistään 7. arkipäivänä hakemuksen saapumisesta	Kihniö	100 %		100 %
Keskustelu sosiaaliviranomaisen kanssa tolmeentulokiasiassa	Toteutumisen viimeistään 7 arkipäivää pyynnöstä		100 %		100 %

Odotusajat iäkkään henkilön hakemiin sosiaalipalveluihin Kihniössä

Palvelu	1.1.-30.6.2019	1.7.-31.12.2019
	Keskimääräinen odotusaika hakemuksesta palvelun saamiseen	Keskimääräinen odotusaika hakemuksesta palvelun saamiseen
Palvelutarpeen arviointi	1-7 vrk	1-7 vrk (palvelutarpeen mukaan)
Omalshoidontuki	14 vrk-2 kk	14 vrk-2 kk
Turvapuhelln	n. 1-7 vrk	n. 1-7 vrk
Tukipalvelut / ateriat	n. 1 vrk	n. 1 vrk
Kauppa-asiointipalvelu	n. 1 vrk	n. 1 vrk
Kotiholto	n. 1-3 vrk	n. 1-3 vrk (palvelutarpeen mukaan)
Ympäri vuorokautinen hoito (laitosholto ja tehostettu palveluasuminen)	1-3 kk	1-3 kk

Avosairaanholto: lääkärivastaanotto Kihniössä

Tiedot holtotakuun toteutumisesta päivitetään kolme kertaa vuodessa, huhtikuussa, elokuussa ja joulukuussa.

Viimeisimmät tiedot:

Seurattava asia	Mittari	Yksikkö	Huhtikuu	Elokuu	Joulukuu
Yhteydensaanti terveyskeskukseen puhelimitse (8-16 välillä)	Tavoite 80 %	Kihniön terveyskeskus	Toteutunut 77 %	Toteutunut 93 %	Toteutunut 82 %
Vastausprosentti					
Kiireellinen yhteydensaanti arkisin, virka-aikana			Toteutunut 100 %	100%	100 %
Holdon tarpeen arviointi	Arvion toteutuminen 3 vrk sisällä yhteydenotosta	Kihniön terveyskeskus	Toteutunut 100%	100 %	100 %
Odotusaika lääkärin vastaanotolle	Ajansaaminen viimeistään 3 kk sisällä yhteydenotosta lähetteen saapumisesta	Kihniön terveyskeskus	Toteutunut 100% 1 vko-1 kk	100 % 1-2 vkoa	100 % 1-2 vkoa
Holdon järjestäminen					
Kolmas vapaa aika lääkärin vastaanotolle (T3)		Kihniön terveyskeskus	7,5 pv	6 pv	8 pv
Kolmas vapaa aika sairaanhoitajan vastaanotolle (T3)		Kihniön terveyskeskus	yleensä saman päivän viimeistään seuraavana arkipäivänä	yleensä saman päivän aikana, viimeistään seuraavana arkipäivänä	samana päivänä, viim.seur.arki pv
Kolmas vapaa aika hammaslääkärin vastaanotolle (T3)		Kihniön terveyskeskus	81 (55,7/18) pv	63 (52,5/18) pv	50.1 (62/18)

Avalnmittaristo / Tilanne / Yksiköt						
Jakson arvot						
	Hoitotaso	Max. Palkat	Henkilöstö- mitoitus	Yhtäaikaisten asiakkaiden lkm	Yksilöityjen asiakkaiden lkm	Käyttöaste
Pihlajalinnna Parkano / Rauhala, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinnna Parkano / Rantakoto, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinnna Parkano / Välistö, Parkano	Tehostettu palveluasuminen					
Pihlajalinnna Parkano / Niittykoti, Parkano	Itsenäinen asuminen					
Pihlajalinnna Parkano / Kotihoito Parkano	Kotihoito					
Pihlajalinnna Parkano / Vuodeosasto, Parkano	Terveyskeskus					
Pihlajalinnna Parkano / Kotipihlaja, Kihniö	Asumispalvelu	11	0,75	10,35	11	94,12
Pihlajalinnna Parkano / Vuodeosasto, Kihniö	Terveyskeskus	9 (15)	0,88	4,96	5	12,27
Pihlajalinnna Parkano / Suutarinpihlaja, Kihniö	Tehostettu palveluasuminen	30	0,61	29,44	59	98,15

2 Koulutettu, ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö

Sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvista tehtävistä vastaa sosiaalihuollon ammatillinen henkilöstö, jolla on kelpoisuuslain (272/2005) mukainen pätevyys tehtäviin. Virat ja työsuhteet täytetään pätevilla toistaiseksi voimassa olevilla palvelusuhteilla. Lisäksi huomioidaan riittävä toimistotyön asiantuntemus mm. kaupungin tulojen laskuttamiseksi ja perimiseksi.

Henkilöstön koulutustarve on kartoitettu kehityskeskustelujen yhteydessä ja henkilöstön ammattitaitoa ylläpidettiin sekä yksilö- että yhteiskoulutuksilla. Työyksikössä pidettiin säännölliset asiakastyön tiimit ja työpaikkakokoukset tukien henkilöstöä vahvaan vuorovaikutteiseen viestintään ja keskinäiseen vuoropuheluun. Henkilöstön jaksamista ja motivaatiota tuettiin kaupungin yleisellä työ-toiminnalla sekä työyksikön omalla työ- ja virkistystoiminnalla.

Mittarina henkilöstön osalta käytetään: Osallistumisaktiivisuus koulutuksiin, kehittämishankkeisiin ja muihin työn kehittämistoimintoihin, esimerkiksi kehityskeskustelut, työnohjaus ja työpaikkakokoukset.

Osallistumisaktiivisuus koulutuksiin on ollut 100 %. Koulutusta on järjestetty sisäisinä ja ulkoisina koulutuksina. Henkilöstö on ollut mukana niin sote-maakuntauudistustyöryhmissä kuin Pirkanmaan kuntavetoisissa kehittämistyöryhmissä omien tehtäväkuviensa mukaisesti. Kehityskeskusteluiden kattavuus on 100%. Ryhmämuotoista työnohjausta on järjestetty säännöllisesti sosiaaliohjauksen ja -työn viranhaltijoille. Työpaikkakokousten määrä on kertomusvuonna yhteensä sosiaalitoimiston ja työllisyyspalveluiden osalta yhteensä 51 kpl.

3 Yhteistyö sosiaali- ja terveystoimintojen tuottajan kanssa

Parkanon kaupungin viranomastoiminta tekee tiivistä yhteistyötä Parkano-Kihniö sote-yhteistoiminta-alueen muut sosiaali- ja terveystoimintatuen tuottavan Pihlajalinnna-ryhmittymän kanssa. Tavoitteena on kustannustehokas palvelujärjestelmä, joka tuottaa palvelut asiakaslähtöisesti. Palvelujärjestelmä mahdollistaa henkilöstön erikoistumisen ja kehittymisen omassa työssään alan asiantuntijaksi. Kaupunki ja Pihlajalinnna tekevät saumatonta yhteistyötä palvelujen järjestämiseksi kuntalaisille. Työntekijöiden vuoropuhelua ja työskentelyä rajapinnassa tuettiin järjestämällä säännöllisiä tapaamisia ja tarvittavia asiakasryhmittäisiä asiantuntijatiimejä.

Perheneuvolan lapsi- ja perhepalvelujen tiimi on kokoontunut viikoittain. Pikkulapsitiimissä neuvolan, sivistyksen ja sosiaalitoimen asiantuntijat kokoontuvat kahden kuukauden välein.

Lapso-lastensuojelutiimi kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa. Samoin oppilastiimin kokoontumiset ovat kaksi kertaa kuukaudessa. Nuorisotiimin tapaamiset on järjestetty kuukausittain. Aikuissosiaalityön ja terveydenhuollon ryhmä kokoontuu viikoittain. Terveystieteiden ja vanhustyön rintamaveteraanien kuntoutustyöryhmä kokoontui neljä kertaa. Vanhustyön kehittämisryhmä kokoontuu kahden kuukauden välein. Selvitä, arvioi ja sijoita (SAS) asiantuntijatiimin kokoontumiset ovat kolmen viikon välein ikäihmisten palveluissa samoin omaishoidontunti. Mielenterveyspalveluiden SAS kokoontuu kerran kuukaudessa. Lisäksi perusturvan ja palveluntuottajan henkilöstö on ollut edustettuna hyvinvointityöryhmässä, liikennetyöryhmässä ja Parkanon senioritalohankkeen suunnitteluryhmässä.

Parkanossa ja Kihniössä toimivat sote-hankintasopimuksen mukaiset sote-ohjausryhmät, joiden tehtävänä on sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotannon ulkoistamista koskevan hankintasopimuksen johto, ohjaus ja valvonta. Ohjausryhmien työskentelyä yhtenäistetään talousarviovuonna.

Tiivistä yhteistyötä tehdään myös muiden sidosryhmien kanssa. Yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. muut hallinnonalat, järjestöt ja yksityiset tahot. Yhteistoiminnalla saavutetaan monialaisia hyötyjä. Toimivilla yhteistyörakenteilla mahdollistetaan yhteistyökäytänteiden siirtyminen arjen työhön.

Mittarina yhteistyön seuraamiseksi käytetään yhteistoiminta-alueella

Ohjausryhmän kokousten määrä kertomusvuonna oli Parkanossa 3 ja Kihniössä 2 sekä Kihniössä yksi kuntalaistilaisuus.

Ympäristöterveydenhuolto

Sastamalan sosiaali- ja terveyspalvelut tuottaa palvelut Sastamalan, Punkalaitumen, Ikaalisten, Parkanon ja Kihniön alueilla ympäristöterveydenhuollon yleisen terveystieteiden, eläinlääkintähuollon ja eläinsuojelun osalta.

Eläinlääkintähuollon menot olivat 132.527 € (134.895 € /2018) ja yleinen terveystieteiden 7.389 € (8.066 € /2018)

Muu sosiaali- ja terveystoimi

Tähän kustannuspaikkaan on varattu Sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön eläkemenomaksut 30.4.2015 saakka eli henkilöt, jotka ovat jääneet eläkkeelle em. ajanjaksoa aiemmin. Toteuma oli -169.051. Määräraha ylittyi 551,08. Jaettuihin ict-kuluihin ja vakuutuksiin ei ollut budjetissa varauduttu.

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä

Toiminnan tavoitteiden täyttymisestä vallitsee erilaiset käsitykset tilaaja- ja tuottajakunnan välillä.

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	120.125,09	174.086,81	174.000,00	172.888,65	1.111,35	99,4
Menot	-8.384.865	-8.477.205,69	-8.612.370,00	-8.411.241,38	-201.128,62	97,7
Netto	-8.264.740,50	-8.303.118,88	-8.438.370,00	-8.238.352,73	-200.017,27	97,6
Poistot	-95.995,68	-28.926,93	-11.541,00	-14.791,77	3.250,77	128,2
Tulos	-8.360.736,18	-8.332.045,81	-8.449.911,00	-8.253.144,50	-196.766,50	97,7

9.1.7 Elinkeinoelämän yleinen edistäminen

Elinkeinojen kehittämiseen liittyvät palvelut ostetaan Kehitys-Parkki Oy elinkeinoyhtiöltä.

Kehitys-Parkki Oy on Parkanon kaupungin ja Kihniön kunnan omistama kehitysyhtiö, joka muodostuu elinkeino- ja matkailupalveluista.

Kehitysyhtiön yleisenä tehtävänä on yhtiön toimialaan kuuluvien elinkeino- ja matkailuasioiden sekä niihin liittyvien asioiden valmistelu ja neuvonta. Kehitysyhtiö vastaa yritystoiminnan perustamiseen ja kehittämiseen liittyvästä neuvonnasta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötä samoissa tiloissa toimivan asiointipisteen, Seutukaupungin työllisyshankkeen, kansainvälistymishankkeen sekä muiden kumppaneiden kanssa tehdään ”Yritys-Suomi”-konseptin mukaisesti. Tehtävänä on huolehtia myös elinkeinostrategian suunnittelusta ja toteutuksesta.

Strategiassa painotetaan toimialojen ja strategisten klustereiden (mm. metalli, puu, muovi) kehittämistä ja osaamisen tason nostamista, tämä tapahtuu yhteistyössä toimijaverkoston kanssa erilaisten projektien ja hankkeiden kautta. Kehitysyhtiö osallistuu tiiviisti elinkeinopoliittisen seutuyhteistyön kehittämistoimenpiteisiin. Kehitys-Parkki kehittää jatkuvasti yritysten toimintaympäristöä tiiviissä yhteistyössä kunnan, yritysten ja muiden yhteistyökumppanien kanssa. Yhtiö toimii kuntaorganisaatiossa rajapintana elinkeinoelämään mm. tontti- ja toimitila-asioissa sekä markkinoi Kihniön aluetta yritysten sijoittumispaikkana ja luonnonläheisenä asuinpaikkana alueelle muuttota suunnitteleville. Kehitys-Parkin edustajat osallistuvat Kihniön elinvoimatoimikunnan kokouksiin.

Yhtiön hallitukseen kuuluvat Anne Talonen-Levula (pj) Marko Mäkinen(vpj) Petteri Wiinamäki, Ari Nurmenrinta, Janne Heinola, Jaana Männikkö, Kauko Turunen ja varajäsenenä Veijo Niemensivu. Asiantuntijajäsenenä Jari Heiniluoma ja Petri Liukku sekä Anniina Leppihalme, Sari Peltomaa ja Jari Pihlajamäki. Hallitus on kokoontunut toimintavuotena 4 kertaa. Toimitusjohtajana(ovo) toimii Jari Heiniluoma.

Yhtiön palveluksessa on vuoden 2019 aikana työskennellyt kolmesta neljään työntekijää. Yritysneuvonajana on toiminut Jari Pihlajamäki, kehityskoordinaattoreina Anniina Leppihalme ja Sari Peltomaa sekä työllisyyden hoidossa Johanna Kaitaranta, joka työskenteli Active-hankkeessa 01-06/2019 ja sen jälkeen Seutukaupunkien yhteisessä työllisyshankkeessa alueasiantuntijana.

Ammatillisen koulutuksen edistäjänä ja kehittäjänä on toiminut Anna Mäkelä (08/2019 lähtien), joka työskentelee Saskyn hankkeen kautta. Hänen tehtävänä on vahvistaa alueemme toisen asteen koulutuksen kehittymistä ja pysyvyyttä alueellamme. Sitä ennen Mäkelä on työskennellyt Luoteis-Pirkanmaan yhteisenä koulutuskoordinaattorina.

Kehitysyhtiö vastaa yritystoiminnan perustamiseen ja toimivien yritysten kehittämiseen liittyvästä neuvonnasta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Kehitys-Parkin toimesta tehtyjen neuvontatapahtumien lukumäärä vuonna 2019 oli yhteensä n. 1400 kpl, Kihniölle näistä suuntautui noin 500 kpl. Luokun ovat sisällytetty lähinnä henkilökohtaiset neuvontakontaktit (puhelin- ja sähköpostineuvonta), asiakaskäynnit ja yritysvierailut.

Kihniön kunta omistaa elinkeinoyhtiön osakkeista 25 % ja Parkanon kaupunki 75 %. Kehitys-Parkki Oy:n kanssa on ostopalvelusopimus elinkeinopalvelujen tuottamisesta Kihniön kunnalle. Näistä palveluista maksettiin Kehitys-Parkki Oy:lle kertomusvuonna 12 kk:n osuus 56.916 euroa. Parkanon osuus vastaavalta ajalta 170.750 euroa.

Kehitys-Parkki Oy:n yksi perustehtävistä on avustaa alkavia yrittäjiä erilaisissa yrityksen perustamiseen liittyvissä kysymyksissä. Vuoden 2019 loppuun mennessä on uusia yrityksiä perustettu 7 kpl (ml. kiinteistöosakeyhtiöt). Uusia työpaikkoja perustettuihin syntyi 4 kpl. Lopettaneita yrityksiä oli 8 kpl. Lopettaneiden suuri määrä johtuu lähinnä PRH:n edelleen tekemästä toimimattomien yrityksen poistamisesta rekisteristä. Toimivien yritysten koko yrityskanta 2019 vuoden lopussa on Kihniössä 158

kpl. (Ytj: mukaan Kihniössä on yrityksiä 231 kpl, luvussa myös kiinteistöyhtiöt ja pöytälaatikkofirmat) Uusien yritysten perustaminen sekä kiinnostus yritystoiminnan aloittamiseen oli toimintavuonna kohtuullisen aktiivista. Aktivointia on tehty mm. minustako yrittäjä -infotilaisuuksilla. Kehitys-Parkki pyrkii aktiivisesti löytämään myös muuttavaa yritystoimintaa alueelle. Kihniöllä vapaana olevien teollisuustilojen tilanne on tällä hetkellä heikko, joka sinänsä positiivinen ongelma, kun tilat ovat aktiivisessa käytössä.

Perustetut yritykset 2012-2019 vertailu

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kihniö	11	7	7	7	6	12	9	4
Parkano	47	32	32	25	32	33	48	33

Yhteydenpito toimiviin yrityksiin on ollut edelleen tiivistä. Kehitys-Parkki on mm. kunnanjohtajan ja yhteistyökumppaneidensa kanssa tehnyt useita yritysvierailuja. Yritysvierailujen keskiössä ovat olleet koulutus- ja työvoima-asiat, investointi- ja kehittämishankkeet, kilpailukyvyyn parantaminen sekä verkostoituminen. Tehtyjen yhteydenottojen perusteella oli havaittavissa, että Kihniöstä löytyy kehittämis- ja kasvuhaluja yrityksiä. Kehitysyhtiön nettisivuilla www.kehitysparkki.fi on yritystoiminnan perustamiseen ja kehittämiseen liittyvä kattava ohjelmallisenssi, **yritystulkki**, josta löytyy yrityksille tarpeellista tietoa ja materiaalia. Lisäksi apuna käytetään yrittäjäbuustia sekä Kehitys-Parkin myöntämää palveluseteliä, jos tarvetta erikoisasantuntija palveluille.

Erilaisten investointi- ja kehittämistukien kysyntä oli vuoden aikana edellisvuotta vähäisempää, johtuen edellisvuosien aktiivisesta investointi- ja kehittämishankehausta. Hankkeita oli 9 kpl kokonaissumma vuonna 2019 oli 488.442 €, josta tuen osuus 184.000 €. Hankkeissa rahoittajina on ollut Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry/Leader ja Ely-keskus. Lisäksi tukea on kanavoitunut työllisyys Hankkeen ja kansainvälistymishankkeen kautta sekä Kolmostieltä Kylille matkailuhankkeesta.

Kehitys-Parkin henkilöstö on osallistunut aktiivisesti Kihniön elinvoimatoimikunnan kokouksiin. Toimikunnassa on pohdittu Kihniön elinkeinoelämän, asumisen ja yleisen viihtyvyyden kehittämismahdollisuuksia. Keskeisellä sijalla keskusteluissa on ollut mm. Kihniön yleinen markkinointi ja brändäys. Edellä mainitun kehittämistyön resurssiksi elinvoimatoimikunnassa suunniteltu Meidän Kihniömme hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen Leader toimintaryhmältä vuonna 2018 ja hanketta toteutettiin vuoden 2019 loppuun.

Matkailun kehittämisen kärkenä oli vuonna 2019 Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark –hanke, jossa sekä Parkano että Kihniö ovat mukana. Molempien kuntien yrityksiä aktivoitiin osallistumaan Geopark-hankkeen järjestämiin erilaisiin työpajoihin, tapahtumiin ja tiedotustilaisuuksiin.

Kihniön matkailun kärkikohde on Pyhäniemi. Uusia Pyhäniemen alueen kehittämideoita viedään eteenpäin. Yrityksiin tehdään yrityskäyntejä, joissa pyritään viemään yritysten toimintaa eteenpäin verkostoitumalla (mm. LH Geopark), verkkokauppoja (Johku) perustamalla ja muulla yritystoiminnan kehittämisellä. Kootaan matkailupaketteja alueen yritysten kanssa, samalla hyödynnetään myös LH Geopark-verkostoa ja sen kanavia. Edistetään GeoWellbeing –tapahtuman onnistumista. Autetaan yrityksiä ja yhdistyksiä Leader-hankkeiden eteenpäin viemisessä, kuten ennenkin. Hoidetaan edunvalvontaa yhdessä kuntien kanssa LH Geoparkin kuvioissa, mm. eduskunnan lisämäärärahan asiassa (hakemus on jätetty).

Kolmostieltä Kylille -hankkeessa edustetaan molempia kuntia. Tämä hanke sai juuri osarahoituksen Leaderiltä, loput rahoitetaan Saskyn kuntien määrärahoista.

Kehitys-Parkin toimesta on kokoontunut toisen asteen koulutuksen kehittämistyöryhmä, johon kuuluu molempien kuntien yritys edustajia sekä Kihniön kunnanjohtaja ja Parkanon kaupunginjohtaja. Työ-

ryhmä kokoontui useaan kertaan pyrkien vaikuttamaan ja turvaamaan 2. asteen koulutuksen jatkuminen. Koulutuksen jatkuminen ja kehittyminen ovat merkittäviä elinkeinotoiminnalle Kihniö-Parkano alueella

Työllisyys- ja elinkeinoasioihin pyritään vaikuttamaan myös Pirkanmaan Läntisen työllisyys- ja elinkeinoryhmän puitteissa. Läntiseen alueeseen kuuluvat Kihniön lisäksi Sastamala, Punkalaidun, Hämeenkyrö, Ikaalinen, ja Parkano. Työryhmässä haetaan toteutettavaksi konkreettisia toimenpiteitä alueemme elinkeino- ja työllisyysasioiden kehittämiseksi. Kihniöltä toimikunnassa on mukana kunnanjohtaja ja Kehitys-Parkista hallituksen puheenjohtaja sekä yritysneuvoja.

Kesäasukkaisiin pidetään yhteyttä myös elinkeinoyhtiöstä lähtevien uutiskirjeiden muodossa ja tehdään yhteistyötä mm. Kihniön kausiasukasyhdistyksen kanssa.

Kunnan omistuksessa olevien teollisuushallitilojen käyttöaste oli yli 90 %. Tällä hetkellä ei vapaita toimitiloja varsinkaan teollisuudelle ole juuri vapaana. Viimeisin kunnan omistama halli myytiin Riikonen Oy:lle. Kihniön kunta on aktivoitunut parantamaan teollisuusalueen vapaat tontit toimivaksi ja yrityksiä houkuttelevaksi kokonaisuudeksi. Lisäksi teollisuusalueen näkyvyyttä valtatie 23:lle parannetaan. Muutamalla kunnassa toimivilla yrityksillä on ollut vuoden aikana lisääntyviä tilatarpeita ja suunnitelmia toiminnan laajentamiseksi ja kiinteistökauppoja on syntynyt toiminnan laajentuessa. Kehitys-Parkki on pitänyt ajan tasalla toimitilasivustonsa, koskien myös Kihniössä vapaina olevia teollisuus- ja liiketiloja. Yrityksiä neuvotaan toimitila-asioissa Kehitys-Parkin avustuksella. Teollisuustonttien mahdollisille ostajille on järjestetty kontaktit ja tarvittava jatkoneuvonta.

Kihniön työttömyystilanne 1/2019 8,1 % ja 12/2019 8,3%. Parkanon 1/2019 9,0 % ja 12/2019 10,0% Pirkanmaan luvut vastaavasti 1/2019 9,4% ja 12/2019 10 %.

Hienoisesta työttömyyden vuositason kasvusta huolimatta Pirkanmaan työttömyyden kehitys oli edelleen maan keskitasoa.

Kihniön suurimmat työnantajat 12/2019

Pihlajalinna konserni	luku ei tiedossa
Kihniön kunta	65
Kankarin Kaluste Oy	70
Nerkoon Höyläämö Oy	43
Riikonen Group Oy	35

Lisäksi useita kymmenen molemmin puolin työllistäviä yrityksiä. Useassa yrityksessä on myös vuokratyöntekijöitä. Kihniön toimivien yritysten määrä n. 158 yritystä.

Meidän Kihniö -hanke

Elokuussa 2018 alkoi vuoden mittainen ”Meidän Kihniö” –hanke, jonka tarkoituksena on lisätä kunnan elinvoimaa. Leader Pohjois-Satakunta on myöntänyt hankkeelle rahoitusta EU:n maaseuturahastosta. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 69.829,60 € ja tuki 50 %. Hankkeen koordinaattorina toimi Jyrki Mattila elokuuhun 2019 saakka. Hankkeen ohjausryhmänä toimi elinvoimatoimikunta.

Hankkeen puitteissa perustettiin kausiasukkaita varten Kihniön kausiasukkaat ry, ProKihniö tukemaan yhdistysten kehittämistoimintaa ja investointeja. Hankkeella toteutettiin ja avattiin Meidän Kihniö-verkkoalusta kuntalaisille. Kunnan mainoslakana valtatie 3:n varrelle uusittiin.

Kylänraitin maisematalkoita toivottiin kuntalaiskyselyssä, ja niitä tehtiin hankekoordinaattorin käynnistämänä. Iltatoritoiminta alkoi kesällä 2019 ja jatkoa on luvassa vuodelle 2020.

OP-Perhepuiston rannan kehittäminen valittiin osahankkeeksi Meidän Kihniö-hankkeelle ja sen veto vastuussa on Kihniön Urheilijat ry. Hanke toteutetaan kalustehankintojen lisäksi avoimilla talkoilla keväällä 2020. Hanke on hyvä esimerkki yhteistyöstä ja siitä, kuinka kunta voi kannustaa kuntalaisia ja yhdistyksiä osallistumaan yhteisten alueiden kehittämiseen. Kuntaan keskustaan saadaan näin uutta yhteisöllisyyteen kannustavaa tilaa ja toimintaa. Meidän Kihniö –hankeen myötävaikutuksella toteutettiin myös Kihniön Vanhustentaloyhdistyksen hakema teemahanke Suutarinpuiston kehittämiseen.

Laajakaistailta toteutettiin tammikuussa. Yhdistysiltoja järjestettiin useita, joissa käytiin keskustelua Kumppanuuspöytä-mallista ja verkkosivustosta, johon yhdistyksillä on mahdollisuus lisätä infoa toiminnastaan.

Hankesuunnitelman mukainen yritys- ja asuintonttien sekä vapaiden yritystilojen kokoaminen ilmakuvien kera kunnan nettisivuille toteutettiin kesän 2019 aikana.

Hankkeen tavoitteisiin päästiin hyvin. Kaikkia tuloksia ei ole voitu mitata hankkeen aikana, esimerkiksi Meidän Kihniö-verkkoalustan käyttäjien määrää voidaan arvioida vasta vuoden kuluttua. Osa toimenpiteistä on hankalia mitattavia, esimerkiksi me-hengen nostattaminen, mutta kokonaisuudessaan tavoitteisiin on päästy ja päästään hyvin. Hankkeen tavoite olikin, että käynnistetyt toimet jatkuvat myös tulevaisuudessa eikä kaikki lopu silloin kun varsinainen hankekin loppuu.

Kihniön Vanhustentaloyhdistys haki myös ympäristön ja monimuotoisen toiminnan lisäämiseksi hankerahoitusta. Sitä myönnettiin ja Suutarinpuiston teemahanke toteutettiin toimintavuoden 2019 aikana.

Elinkeinoelämän edistäminen yhteensä

Tavoitteiden toteutuminen:

Elinkeinoelämän edistämisen tehtäväalueella tavoitteet toteutuivat kertomusvuonna.

- **Kehitämme alueen elinvoimaa (kuntastrategia)**
Kuntamme tavoittelee uusia kuntalaisia, yrityksiä ja matkailijoita

Kuntaan perustettu elinvoimatoimikunta on toiminut vilkkaasti. Meidän Kihniö-hanke on tuonut uutta aktiivisuutta elinvoimaisuuden tukemiseen ja kehittämiseen. Vuonna 2018 perustettu Kihniön kausiasukkaat ry on toiminut aktiivisesti. Yhdistyksen toiminnan kautta saamme huomioitua paremmin kausiasukkaiden ajatukset ja ideat kunnan kehittämiseen. Muita toimia mm.

- Kunta osallistui yhteisosastolla Parkanon kanssa Erämessuille kesäkuussa.
- Uusi kuntaesite julkaistiin kesäkuussa
- Op puiston kehittämishanke laitettiin vireille
- Meidän Kihniö sivusto kehitettiin
- Yhteistyö Kehitys-Parkin kanssa on tiivistä
- Valmisteltiin teollisuushallikauppoja
- Valmisteltiin Pyhäniemen alueen kauppaa
- Laitettiin vireille teollisuusalueen kaavamuutos

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot		16.282,44	17.460,00	13.347,88	4.112,12	76,4
Menot	-78.945,86	-98.811,04	-148.850,00	-132.432,00	-16.418,00	89,0
Netto	-78.945,86	-82.528,60	-131.390,00	-119.084,12	-12.305,88	90,6

9.1.8 Maaseututoimen hallinto

Lain mukaan kunta vastaa alueellaan maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuiksi Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla.

Maaseututoimen tehtäviin kuuluvat mm. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien ja kansallisten tukien hallinnointi, muu maatalouteen liittyvä opastus ja neuvonta sekä vahinkoarvioinnit. Maaseutuhallinnon järjestämistä uudistettiin kunnissa muodostamalla yhteistoiminta-alueita, jotka aloittivat toimintansa 1.1.2013 lukien. Yhteistoiminta-alueen muodostamisen vähimmäisvaatimuksena oli vähintään viisi työntekijänä ja 800 tilaa. Kankaanpään kaupungin hallinnoimalla yhteistoiminta-alueella, johon lisäksi kuuluvat Parkano, Honkajoki, Jämijärvi, Pomarkku ja Kihniö, taataan lainmukaisten maaseututoimen tehtävien hoitaminen Kihniön maaseutuyrittäjille. Aktiivitulojen määrä oli kertomusvuonna Kihniössä maaseutuhallinnon antamien tietojen mukaan 71 kappaletta.

Euroopan unionin kokonaan tai osittain maksamien sekä kansallisten eri tukien hakemuksia jätettiin kertomusvuonna 357 kappaletta (373 kpl vuonna 2018). Niiden perusteella maksettiin erilaisia tukia viljelijöille 1.737.014 euroa (1.885.532 euroa vuonna 2018).

Asetetut tavoitteet toteutuivat. Tallennukset ja tukivalvonnat saatiin suoritettua hyvissä ajoin ja maksatukset hoituivat ajallaan.

Aiempien vuosien eläkemenoperusteisia maksuja laskutettu MELA:lta, mikä vaikuttaa tulokseen.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	-	-	-	-	-	-
Menot	-28.614,80	-32.717,50	-37.500	5.089,17	-42.589,17	-13,6
Netto	-28.614,80	-32.717,50	-37.500	5.089,17	-42.589,17	-13,6

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet kunnanhallituksen tulosalueelle

- **Edistämme kuntalaisten hyvinvointia**
Seuraamme kuntalaisten hyvinvoinnin kehittymistä mm. hyvinvointikertomuksen kautta
- **Kuntalaisemme vaikuttaa ja osallistuu**
Lisätä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja tiedonsaantia. Sähköisiä toimintatapoja ja päätöksenteon avoimuutta kehitetään. Merkittävistä asioista järjestetään kuulemistilaisuuksia.
- **Kehitämme alueen elinvoimaa**
Kuntamme tavoittelee uusia kuntalaisia, yrityksiä ja matkailijoita

Kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

Edistämme kuntalaisten hyvinvointia

- Hyvinvointikertomus ja –suunnitelma on ajan tasalla, ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelmatyö on hyväksytty 17.6.2019.
- Veteraaneille on myönnetty ateriaetua, kuntoutusavustusta sekä yhdistykselle vuosiavustuksia
- Asiointiliikenne toimii kaksi kertaa viikossa sivukyliltä keskustaan
- Seniorien liikuntareitti Suutarinpuiston kehittäminen, lisättiin kuntoiluvälineitä
- Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman hyväksyminen

Kehitämme alueen elinvoimaa

- Pyhäniemen leirikeskukseen alueen toiminnalle etsitään yhteistyökumppania
- Yhteistyö on tiivistä Kehitys-Parkin kanssa
- Meidän Kihniö –hanke jatkuu
- Osallistuttiin Erämessuille 2019
- Teollisuusmaan hankinnan suunnittelu ja olemassa olevien tonttien näkyvyyden parantaminen
- Hankittiin maa-alue koulun ja urheilukentän väliltä alueen kehittämistarkoitukseen

Kuntalaisemme vaikuttaa ja osallistuu

- Laajakaistailta tammikuussa, sote-infotilaisuus huhtikuussa
- Yhteisöiltoja pidettiin Meidän Kihniö –hankkeen merkeissä
- Kunnalla on käytössä Facebook- ja instagramsivut
- Pöytäkirjat ja esityslistat on pyritty saamaan verkkoon nopeasti, samoin muut tiedotusasiat
- Kotisivujen uudistus-projekti jatkuu, yhdistyksille tulossa Meidän Kihniö -sivusto
- Nuorisovaltuusto, vanhus- ja vammaisneuvosto toimivat

Muut talousarviossa asetetut tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toiminnallinen tavoite	Tavoite	Toimenpiteet /mittari	tilanne 30.9.	tilanne 31.12.
Luottamushenkilöiden koulutus ja seminaarit	2 tilaisuutta	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	1	1
Kuntalaisille järjestetyt tiedotus/kuulemistilaisuudet	1 tilaisuus	Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	1	1
Sähköisten kokouskäytäntöjen käyttöönotto	Toteutuu	Extranet palvelun kautta käyttöön, toteutuminen	asia valmistelussa	otetaan käyttöön 2020
Taloushallinto- ja palkkahallinto ohjelman päivittäminen ja käyttöönotto	Toteutuu	Toteutuminen	osittain toteutunut	osittain
Pöytäkirjat liitteineen kunnan kotisivuilla	Toteutuu	Toteutuminen nähtävilläolopäivänä	toteutunut	toteutunut
Toimintaseinä yhteisöille kunnan kotisivuille	Toteutuu	Toteutuminen kunnan kotisivuudistuksessa	asia valmistelussa	valmistelussa
Tavoitteena on tukea yrittäjiä toiminnan eri vaiheissa sekä lisätä kunnan elinvoimaa	2 tilaisuutta	Yrityksille järjestettävät koulutus- ja aktiivointi-tilaisuudet	2	2
Tukea nuorten kesätyömahdollisuuksiin	Toteutuu	Kesätyötuen maksaminen, toteutuminen	toteutunut	toteutunut

Hyvinvointia edistävät toimenpiteet

Terveydenhuoltolain 12 § mukaan: ”Kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.

Hyvinvointia tukevia toimenpiteitä kertomusvuonna ovat olleet:

- Veteraanien ateria- ja kuntoutustuki
- Lastensuojeluperheiden harrastusten tukeminen kihniöläisille perheille.
- Seniorien liikuntareitin Suutarinpuiston kehittäminen
- Muistikahvila-toiminnan jatkuminen (kerran kuussa)
- Tiedotuksen parantaminen; Facebook- ja instagrampalvelu ja pöytäkirjojen julkaisua verkkosivuil-la
- Uudet kunnan www.sivut otettu käyttöön
- Meidän Kihniö –hankkeen yhtenä alateemana on viihtyisyyden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Yleishallinnon päävastuualue yhteensä

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	278.395,16	721.775,65	349.535	360.609,22	-11.074,22	103,2
Menot	-9.200.883,70	-9.230.379,06	-9.532.954	-9.213.769,62	-319.184,38	96,7
Netto	-8.922.488,54	-8.508.603,41	-9.183.419	-8.853.160,40	-330.258,60	96,4
Poistot	-104.853,62	-35.377,71	-22.830	-40.443,12	17.613,12	177,1
Tulos	-9.027.342,16	-8.543.981,12	-9.206.249	-8.893.603,52	-312.645,48	96,6

Investointien toteutuminen - Kunnanhallitus

- Taloushallinnon ohjelmisto Pro Economica Premium - 10.954,75
- Palkkahallinnon ohjelmisto - 12.416,79
- Maan hankinta -45.870,00
- Investointitulot 3.227,01

9.2 Sivistystoimen päävastuualue

Sivistystoimen päävastuualueen kokonaismenot olivat kertomusvuonna 3.142.868,79 euroa. Nettomenot olivat 2.840.118,22 euroa eli 23,3 % koko kunnan käyttötalouden nettomenoista.

9.2.1 Sivistystoimen hallinnon tehtäväalue

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida sivistysosaston toimintaa sekä kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja voidaan tuottaa tehokkaasti ja joustavasti.

Elokuun alusta 2017 alkaen kunnan sivistystoimenjohtajan ja rehtorin tehtävät on yhdistetty. Sivistystoimenjohtajan kustannuksiksi lasketaan 30 % rehtorin palkasta ja se kirjataan sivistystoimen hallinnosta. Toimistosihteerin palkkamenoista kirjataan 65 % hallinnon kohdasta. Tavoitteena on pitää toimistosihteerin työajasta sivistystoimen hallinnon työaika saman suuruisena. Toimistosihteerin työnkuva järjestellään uudelleen talousarviovuoden aikana. Sivistyslautakunnan kokouspalkkioita ja matkakorvauksia varten on määräraha hallinnon kohdassa. Kunnan sivistystoimen johto ja valvonta kuuluu sivistyslautakunnalle, jossa on yhdeksän (9) jäsentä.

Nuorisovaltuuston toimintaa jatketaan. Nuorisovaltuustolla on mahdollisuus nimetä edustajansa valtuustoon ja lautakuntiin. Nuorisovaltuuston kustannukset kirjataan luottamushenkilöhallinnon kuluihin.

Sivistystoimen hallinto yhteensä

Sivistystoimen hallinto on johtanut, ohjannut ja koordinoanut sivistysosaston toimintaa sekä kunnan yhteistoimintaa, jotta palveluja on voitu tuottaa tehokkaasti ja joustavasti. Yhtenäiskoulun rehtori on hoitanut myös sivistystoimenjohtajan tehtävät. Rehtorin viran kustannuksista 30 % kirjattiin sivistystoimen hallinnosta ja 70 % perusopetuksesta. Toimistosihteerin oli siirtymävaiheessa 40 % sivistystoimen hallinnon käytössä. Sivistyslautakunnan kokouspalkkiot ja matkakorvaukset maksettiin sivistystoimen hallinnon menokohdasta.

Sivistyslautakunta piti kertomusvuonna seitsemän (7) kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 69 asiaa. Nuorisovaltuuston edustaja on osallistunut silloin tällöin (2/7) sivistyslautakunnan kokouksiin.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma, %
Tulot	92,50	35,81	250	349,05	-99,05	139,6
Menot	-58.053,57	-61.382,42	-68.365	-57.073,31	- 11.291,69	83,5
Netto	-57.961,07	-61.349,61	-68.115	-56.274,26	- 11.390,74	83,3

9.2.2 Varhaiskasvatuksen (lasten päivähoidon) tehtäväalue

Lain velvoitteen mukaisesti taataan kaikille päivähoitoa tarvitseville alle kouluikäisille lapsille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille kunnallinen päivähoitopaikka.

Kihniön kuntaan on laadittu oma varhaiskasvatussuunnitelma, josta tuli varhaiskasvatuksen järjestäjää velvoittava asiakirja. Vuoden 2018 aikana varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön työkaluksi jokaiseen yksikköön. Pitkän tähtäimen työskentelyä turvallisen, esteettömän, kehittävän ja viihtyisän varhaiskasvatusympäristön kehittämiseksi jatketaan.

Vakinaisessa työsuhteessa olevaa varhaiskasvatuksen henkilöstöä oli 31.12.2019 yhteensä 9:

1 perhepäivähoitaja, joka toimii omassa kodissaan Linnankylässä.

1 päiväkodinjohtaja, joka toimii myös varhaiskasvatuksen opettajana ja vastaa koko kunnan varhaiskasvatuksesta. Kettukallion päiväkodissa: Peiponpesässä 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, Ketunkolossa 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja 1 varhaiskasvatuksen opettaja (toimii myös päiväkodinjohtajana), Pöllönpiirtissä 1 varhaiskasvatuksen opettaja ja 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Laajennetussa varhaiskasvatuksessa 0.3 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Päiväkodin työntekijöiden nimikkeet on vaihdettu vuoden 2019 aikana varhaiskasvatustlain mukaisiin nimikkeisiin.

Kihniön kuntaan on laadittu varhaiskasvatussuunnitelma valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja varhaiskasvatustlain mukaisesti ja se on otettu käyttöön sivistyslautakunnan hyväksymänä 1.8.2017. Kihniön varhaiskasvatussuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon kuntastrategia, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, esiopetuksen opetussuunnitelma sekä perusopetuksen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle, huoltajille sekä lapsille on annettu mahdollisuus osallistua paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen ja he ovat mukana sitä arvioimassa ja kehittämässä. Varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty vuonna 2019.

Varhaiskasvatussuunnitelma on velvoittava. Se määrittelee, ohjaa ja tukee varhaiskasvatuksen järjestämistä ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Jokaiselle varhaiskasvatuksen piirissä olevalle lapselle on laadittu oma henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma, josta vastaa lastentarhanopettaja. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on dokumentti, johon kirjataan lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevat tavoitteet ja toimenpiteet. Päiväkodin johtaja on osallistunut lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmisteluun Kihniössä ja alkuvuodesta LAPE-hankkeen suunnitteluun Pirkanmaalla.

Erityisvarhaiskasvatus on keskitetty päiväkotiin, jossa lasten varhaiskasvatussuunnitelmissa määritellyt tavoitteet on mahdollista saavuttaa käyttämällä päiväkodin monipuolista fyysistä oppimisympäristöä ja hyödyntämällä varhaiskasvatuksen opettajien, vammaispalvelun henkilöstön ja terapeuttien tekemää tiivistä yhteistyötä. Erityisvarhaiskasvatuksen opettajana toimii perusopetuksen puolelta tarvittaessa erityisluokanopettaja.

Varhaiskasvatus toimii tiiviissä yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Yhtenäiskoulun tiloja, välineistöä sekä opettajien ammattitaitoa on päivittäin hyödynnetty mm. kielihankkeessa ja ”Rehaa rehdisti, touhua tomerasti”- liikuntahankkeessa sekä musiikin opetuksessa.

Aluehallintovirasto määräsi tarkastuksessaan asennettavaksi ovien hätäsulkukatkaisimen. Asennus toteutettiin vuoden 2020 tammikuussa.

Vuoden 2019 aikana tehtiin poikkeuksellisen paljon työntekijöiden määrävuositarjoustarkastuksia.

Varhaiskasvatuksen piirissä oli 31.12.2019 yhteensä 63 (72 / 2018) lasta. Läsnaolopäiviä kertyi vuoden aikana yhteensä 7885 (10121 / 2018). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan piirissä olevista koululaisista oli aamuhoidossa 2 (2) lasta.

Opetushallitus on myöntänyt Kihniön kunnan varhaiskasvatukseen avustuksen vuoden 2019 aikana

- Positiivisen diskriminaation edistäminen, 20.000 euroa (80 %)

Päiväkodin ja perhepäivähoidon nettokustannukset olivat 495.090 euroa kertomusvuoden aikana.

Kihniön evankelisluterilaisen seurakunnan järjestämään kesäaikaisen leikkikenttätoiminnan kustannuksiin osallistuttiin 1.700 eurolla vuonna 2019. Toimintaan osallistui keskimäärin 16 lasta/ toimintapäivä.

Pienten lasten kotihoidontuen myöntämisedellytykset täyttäviä perheitä on ollut vuoden 2019 aikana keskimäärin 16 perhettä (lapsia 22). Yksityistä kotihoidontukea on käyttänyt yksi perhe ja osittaista tai joustavaa hoitorahaa 2-8 perhettä. Kotihoidontuen kustannukset olivat kertomusvuonna 62.450 euroa.

Varhaiskasvatus on järjestetty lain velvoitteiden mukaisesti ja taattu kaikille alle kouluikäisille lapsille kunnallinen päivähoitopaikka.

Lasten päivähoito yhteensä

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma, %
Tulot	76.887,20	75.366,97	72.380	77.076,74	- 4.696,74	106,5
Menot	-600.967,63	-613.363,07	-706.455	-645.971,45	- 60.483,55	91,4
Netto	-524.080,43	-537.996,10	-634.075	-568.894,71	- 65.180,29	89,7

9.2.3 Perusopetuksen tehtäväalue

Perusopetuksen keskeisenä tavoitteena on luoda oppilaalle turvallinen ja yhtenäinen polku varhaiskasvatuksen jälkeen Kihniön yhtenäiskoulun ala- ja yläkoulun kautta laadukkaana perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin. Lisäksi oppilaiden kolmiportaisen tuen vakiinnuttaminen ja oppilashuollollisen moniammatillisen työn kehittäminen ovat keskeisinä tavoitteina. Vuoden 2019 erityisenä tavoitteena on jalkauttaa uuden opetussuunnitelman muutokset arviointiin perusopetuksen työskentelyn pohjaksi sekä jatkaa tieto- ja viestintä teknisen opetussuunnitelman käyttöönottoa eri luokka-asteilla

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman edullisesti ja kuljetettavia palvelen.

Tavoitteena on jatkaa 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettua aamu- ja iltapäivätoimintaa syksyllä 2019. Vuosiluokkien 7 – 9 oppilaanohjausta ja työelämään tutustumista kehitetään sekä nykyaikaistetaan. Vuoden 2019 aikana on tavoitteena esi- ja perusopetuksen rakenteiden, toimintamuotojen ja menetelmien kehittäminen ja hyvien käytäntöjen vakiinnuttaminen siten, että oppilaat saavat tarvittavan tuen riittävänä ja oikea-aikaisena.

Oppilasmäärät ja -ennusteet 20.09.2019:

	19-20	20 - 21	21 - 22	22 - 23	23 – 24	24 - 25	25-26
Kihniön yhtenäiskoulu							
Luokat 1-5	91	97	99	99	89	77	67
Luokat 6-9	63	54	60	64	69	79	79
YHTEENSÄ	154	151	159	163	158	156	146
Esiopetusikäiset,							
Esiopetus	18	20	17	13	10	7	9
Eriyisopetuksen pienn.	8	7	8	8	8	7	3
Valmistava opetus							
KOKO KOULU	180	178	184	184	176	170	158

Kihniön yhtenäiskoulu jatkoi toimintaansa yläkoulun käytännöllisissä ja uusituissa tiloissa. Alakoulun vuosiluokka 5 piti omaa kotiluokkaa yläkoulun puolella ja tiloja on käytetty ahkerasti kaikkien vuosiluokkien opetukseen. Myös henkilöstön yhteiskäyttö on toimivaa ja tuonut merkittävää taloudellista säästöä. Ulkopuolisten sijaisten käyttö on ollut vähäistä. Henkilökunta on motivoitunutta ja työhön sitoutunutta, jolloin käytännön järjestelyissä ei ole ollut ongelmia.

Laaja-alainen erityisopettaja on keskittynyt nuorimpien oppilaiden opetukseen, mutta hän auttaa myös vuosiluokkien 6 – 9 oppilaita tarpeen mukaan. Erityisopettaja järjestää riittävän tuen saamin sitä tarvitseville oppilaille.

Opetusministeriö myönsi vuonna 2018 opetusryhmien pienentämiseen 19.000 euron avustuksen vuosille 2018-2019. Käytännössä avustusta on vuonna 2019 käytetty koulunkäyntiavustajan palkkaamiseen ja vaativaan erityisopetukseen liittyvään opettajien ja koulunkäyntiavustajien koulutukseen.

5.luokan oppilaista muodostunut ryhmä on jatkanut A2-kielen opiskelua.

Syksyllä 2019 koulunkäynninohjaajia oli yksi vähemmän kuin edelliskeväänä. Osan ohjaajien palkan maksaa oppilaan lähettäjäkunta. Koulukuljetusten kustannukset ovat pysyneet kurissa huolellisen suunnittelun avulla. Vuosiluokkien 7 – 9 oppilaanohjausta on kehitetty nykypäivää vastaavaksi. Koulussa aloitti lukuvuoden 2017-2018 alussa koulukuraattori, joka toimii noin puolet työajastaan etsivässä nuorisotyössä. Koulukuraattorin toimi vakinaistettiin 1.1.2018 lukien. Koulukuraattori on osallistunut Lapset puheeksi – koulutukseen ja kouluttamiseen.

Yhtenäiskoulun keittiö toimii kunnan ainoana omana keittiönä tuottaen päivittäin n.280 ruoka-annosta päiväkotiin, esiopetukseen sekä perusopetukseen. Keittiössä työskentelee emännän lisäksi yksi keittiöapulainen. Lasten uudet ruokasuositukset on käyty läpi terveydenhoitajien ja yhtenäiskoulun keittiön emännän kanssa, lasten ja nuorten lihavuuden ehkäisyn palveluverkon tarkistuslista on käytössä terveydenhoitajilla hyvinvointisuunnitelman linjausten mukaisesti. Aamupalatarjoilu aloitettiin lokakuussa 2019 Hyvinvoiva koululainen – hankkeen puitteissa ja jatkui vuoden loppuun. Kunnanvaltuusto myönsi vuodelle 2020 määrärahan aamupalatarjoiluun.

Sivistysosastolla on yhteensä neljä siistijää, jotka vastaavat osaston tilojen siistimisestä päiväkodista kuntosaliin ja kirjastoon saakka.

Aluehallintovirasto määräsi tarkastuksessaan asennettavaksi ovien hätäsulkukatkaisimen. Asennus toteutettiin vuoden 2020 tammikuussa.

Vuoden 2019 aikana tehtiin poikkeuksellisen paljon työntekijöiden määrävuositarjoustarkastuksia.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta jatkui syksyllä 2019, sillä toimintaan ilmoittautui 17 lasta. Aamutoiminta on käytännössä järjestetty päivähoitossa ja iltapäivätoiminta yläkoulun käsityösiiven päässä olevissa tiloissa, jossa ohjaajina ovat koulunkäynnin ohjaajat. Aamu- ja iltapäivätoiminnan nettomenot olivat kertomusvuonna 40.439 euroa.

Vuodelle 2019 Opetushallitus myönsi kerhotoiminnan kehittämiseen uuden 5.000 euron määrärahan, jonka turvin kerhotoimintaa voitiin jatkaa ja monipuolistaa. Kerhoja pidettiin kaikenikäisille oppilaille aiheina mm. liikunta, musiikki, teatteri, pelit ja tukioppilas. Kerhotoiminnan nettokustannukset olivat 2.554 euroa kertomusvuonna.

Opetushallitus on myöntänyt Kihniön kunnan perusopetukseen avustuksia vuoden 2019 aikana

- Koulun kerhotoiminnan tukeminen 4.900 euroa (70 %)
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 21.000 euroa (80%)
- Kielenopetuksen tutortoiminnan kehittäminen 4.000 euroa (100 %)

sekä Pirkanmaan yhteisiin hankkeisiin, joissa Kihniö on mukana

- Hyvinvoiva koululainen 1.844 euroa (86 %)
- Pirkanmaan tutoropettajat 2, 2.200 euroa (95 %)

Perusopetus yhteensä

Laaja-alaisen erityisopettajan työaika on jaettu vuosiluokkien 0 – 9 kesken ja hän on keskittynyt nuorimpien oppilaiden puheopetuksen ja oppimisvaikeuksien hoitamiseen. Esi- ja perusopetuksen raken-

teita, toimintamuotoja ja menetelmiä on kehitetty ja hyviä käytäntöjä vakiinnutettu siten, että oppilaat saavat tarvittavan tuen riittävänä ja oikea-aikaisena. Erityisopetuksen pienryhmät jatkavat toimintaansa kahden erityisluokanopettajan ja kolmen koulunkäynninohjaajan vetämänä.

Tieto- ja viestintätekniinen opetussuunnitelma toimii pohjana oppilaiden tietojenkäsittelytaitojen opetuksessa.

1. ja 2. vuosiluokan oppilaille tarkoitettu aamu- ja iltapäivätoiminta jatkui elokuussa 2019 yläkoulun käsityösiiven päädyn tiloissa. Aamu- ja iltapäivätoimintaan on osallistunut 18 lasta ja ohjaajina ovat toimineet koulunkäynnin ohjaajat. Oppilaanohjausta on tavoitteiden mukaisesti kehitetty.

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma, %
Tulot	122.844,88	204.791,95	174.966	188.849,67	-13.883,67	107,9
Menot	-2.049.445,54	-2.046.195,97	- 2.207.633	-2.090.342,11	- 117.290,89	94,7
Netto	-1.926.600,66	-1.841.404,02	-2.032.667	-1.901.492,44	-131.174,56	93,5

9.2.4 Keskiasteen koulutus

Lukio

Kihniöläiset käyvät lukiossa pääasiassa Parkanossa. Syksyllä 2019 Parkanon lukiossa oli 25 kihniöläistä opiskelijaa. Lisäksi yksi opiskelija oli Sastamalassa sekä kuusi opiskelijaa Tampereella.

Ammattioppilaitokset

Kunta kuuluu jäsenenä Satakunnan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymään (Sataedu) sekä Sastamalan koulutuskuntayhtymään (Sasky). Eniten kihniöläisiä oppilaita oli syksyllä 2019 seuraavien kuntien ja kuntayhtymien ylläpitämissä oppilaitoksissa:

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä (Sedu)	13
Tampereen kaupunki (Tredu)	7
Sastamalan koulutuskuntayhtymä (Sasky)	2
Satakunnan koulutuskuntayhtymä (Sataedu)	4
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (Gradia)	1
Hämeenlinnan koulutuskuntayhtymä (Omnia)	1

Neljä opiskelijaa on keskeyttänyt lopullisesti tai väliaikaisesti ammattiopintonsa ja siirtynyt työelämään tai etsii uutta koulutuspaikkaa.

Tämän tehtäväalueen menot koostuvat eläkemenoperusteisista JuEL – maksuosuuksista sekä toisen asteen koulutuksen opiskelijaterveydenhuollon kuluista. Eläkemenoperusteiset maksuosuudet ylittyivät ennakkoidusta hivenen. Toisen asteen terveydenhuollon kuluja toteutui 205 euroa. Niitä ei oltu budjetoitu erikseen.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	-	-	-	-	-	-
Menot	-9.549,14	-20.509,89	-21.060	- 21.412,17	352,17	101,7
Netto	-9.549,14	-20.509,89	-21.060	- 21.412,17	352,17	101,7

9.2.5 Muu Sivistystoimen tehtäväalue

Vanhentunutta ja huonokuntoista aineistoa poistetaan sekä kirjastoon hankitaan edelleen myös lasten ja nuorten aineistoa sekä ikäihmisille isotekstisiä kirjoja ja äänikirjoja. Yhteistyötä eri tahojen kanssa pidetään tiiviisti myös jatkossa.

Museo pidetään avoinna kesäaikaan arkipäivisin yhteistyössä ev.lut. seurakunnan tiekirkkotoiminnan kanssa. Kirjaston tiloissa jatketaan näyttelytoimintaa, lisäksi järjestetään Kihniö –päivä. Yhteistyössä seurakunnan kanssa järjestetään veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhla. Varaudutaan tukemaan Art Festivon tilaisuuksien järjestelyjä Kihniössä. Tavoitteena on jatkaa yhteistoimintaa Kihniö-seuran kanssa kesäajan oppaan palkkaamiseksi Puumilan vanhan tuvan ja Hietasen kotimuseon esittelyä varten.

Kunta vuokraa nuorisoseurantalo Ihantolan käyttöönsä ja vuokraa sitä edelleen mm. erilaisten juhlien pitopaikaksi. Järjestöillä on edelleen mahdollisuus järjestää nuorisolle avoimia ovia ja peli-illoja. Yhdistyksille ja yhteisöille jaetaan avustuksia. Uima- ja urheilukouluja pyritään järjestämään.

Joukkoliikenteen toiminnot säilytetään ennallaan. Sotainvalidit ja sotaveteraanit voivat käyttää tätä joukkoliikennettä korvauksetta.

Kirjasto

Henkilökunta

Kirjastonhoitajan palvelut on ostettu Parkanon kaupungilta 25 % kokonaistyöajasta. Lisäksi kirjastossa työskentelevät yksi kokoaikainen kirjastovirkailija ja toimistos sihteeri 35 % kokonaistyöajasta. Maaliskuussa 2019 toimistos sihteeri vaihtui kirjastovirkailijaan, jonka työajaksi määriteltiin 18 h / viikko (49 % työajasta). Siistijä tekee työtä kirjastossa 29,6 % kokonaistyöajasta.

Toimintaa ja tapahtumia

Kihniön kirjastoon hankittiin LSSAVI:n ”Asiakaspalvelu ajan tasalle” – hankkeen tuella lainaus / palautusautomaatti, joka otettiin käyttöön maaliskuussa 2019. Kesällä tehtiin saman hankkeen avustuksella perusteellinen kalustoremontti, jolla siirrettiin lehtien lukupaikkojen asiakaspalvelutiskin paikkaa. Samalla asiakastiski vaihdettiin säädettäväksi ja paljon edellistä pienemmäksi. Uudet kalusteet on pääosin varustettu pyörillä, joka mahdollistaa yleisötapahtumien järjestämisen kirjastosalissa aikaisempaa paremmin.

Kirjaston kokonaislainaus väheni vuonna 2019 edellisvuodesta vajaan prosentin. Jokaista kuntalaista kohti lainattiin 15,7 lainaa (tässä oli kuitenkin nousua, v. 2018 15,4). Jokainen kuntalainen kävi kirjastossa nyt 11 kertaa, kävijöitä yhteensä 20800. Lisäksi asiakkaat asioivat verkkokirjastossa 9773 kertaa.

Poistoja kokoelmasta tehtiin 633 kpl ja hankintoja 1021, joista kirjoja 904. Kokoelman ajantasaisuuden varmistamiseksi vanhan aineiston poistolla on suuri merkitys.

PIKI-kirjastoihin hankittiin yhteiskäyttöön 5009 (2018 / 3127) e-kirjaa ja e-äänikirjaa, joita lainattiin koko PIKI:ssä 130.000 (2018 / 80.000) kertaa vuonna 2019. Nämä ovat myös kihniöläisten asiakkaiden käytettävissä verkkokirjaston kautta, kihniöläisten asiakkaiden osuudeksi lasketaan asukaslukuun suhteutettuna 509 (2018 / 313) lainaa. PIKI:ssä otettiin käyttöön myös mobiilikirjasto, joka helpottaa monia asiakastoimintoja ja johon voi mm. tallentaa oman kirjastokorttinsa, jolloin erillistä korttia ei enää tarvitse kuljettaa mukana.

Satutuntitoiminta jatkui: kirjastossa pidettiin 10 satutuntia, joihin osallistui 118 kuuntelijaa.

Kirjastossa toimi aikuisten lukupiiri, joka kokoontui 10 kertaa. Osallistujia yhteensä 61.

Kirjastossa annettiin koululaisille kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetusta ja tutustutettiin kirjaston toimintaan ja asiointiin verkkokirjastossa. Lukemiseen innostettiin mm. lukudiplomien ja lukubingon voimin. 14 ohjatulle tunnille osallistui 248 kuulijaa. Lasten ja nuorten kirjallisuuden hankintaan panostettiin.

Kirjaston kirjailijavieraana v.2019 oli Salla Simukka, joka piti kaksi tuntia yhtenäiskoulun oppilaille. Lisäksi järjestettiin yhtenäiskoulun kuvataidenäyttelyn avajaiset, juhittiin Lainan-päivää ja Piki-päivää uusitun kirjaston ”avajaisten merkeissä”. Kirjasto vieraili pop up-hengessä perhekeskuksen päivässä yhtenäiskoululla. Pidettiin myös pop up-lukupiiriä, lautapelipäivä, Sadunpäivän satutuokioita lapsille ja aikuisille, perheiden kirjastoamu. Petra Hulkkonen piti kuvittamansa lastenkirjan ”Misse ja Lapin taikayö” julkistamistilaisuuden. Teatteriryhmä Konkari esitti kaksi kertaa näytelmän Eila. Katsojia oli yhteensä 65.

Asiakasinternetpäätteitä oli käytössä 4. Lisäksi oli asiakaskäytössä langaton verkko.

Rantaniitun hoivakodissa ylläpidettiin vaihtuvaa pientä siirtokokoelmaa. Aloitettiin myös käynnit Suutarin Pihlajassa ja ikäihmisten päivätoiminnassa. Kotipalvelun palveltavana oli yksi asiakas.

Yhteistyötä

Asemamme osana Pirkanmaan kirjastoyhteistyötä vakiintui. Kuljetusliike Liuttu Logistiikka kuljettaa seutulainoja kirjastosta toiseen ja käy Kihniössä kerran viikossa. Lukuina tämä tarkoittaa mm. sitä että kihniöläisille tuli v. 2019 muualta Pirkanmaalta 2539 lainaa (Parkanosta 999) ja Kihniöstä lähti muualle Pirkanmaalle 1954 lainaa (Parkanoon 1440). Kihniön osuus Pirkanmaasta on asukasluvun suhteessa 0,38 %. Kirjastonjohtaja osallistuu Piki-ohjausryhmän toimintaan.

Kirjastonjohtajapalvelut ostettiin edelleen Parkanosta ja aineistokuljetukset Parkanon ja Kihniön välillä hoidettiin edelleen irrallaan PIKI-kuljetuksista eikä siitä otettu palvelumaksua asiakkailta.

Kirjojen ja pääosin muunkin aineiston hankintapaikka on Booky Oy. Aikakauslehtitilauksissa liitettiin Kuntahankintojen puitesopimukseen ja lehdet toimitti LM tietopalvelut.

Talous

Kirjaston kokonaismenot olivat 143.590 euroa, niistä aineistomenojen osuus oli 26.501 euroa. Toimintatuotot olivat 1.865 euroa. Parkanon kaupungilta ostettava palvelun osuus oli 13.403 euroa.

Aukioloajat

Ympärivuotisten aukioloaikojen mahdollistaminen on Kihniön kaltaisessa mökkikunnassa erityisen tärkeää. Kirjasto on kesällä pitkään kunnan ainoa avoinna oleva ”infopiste”.

Kirjasto oli avoinna 1323 tuntia.

Aukioloajat: 1.1.-31.5.2019 ja 1.9.-31.12.2019:

maanantaisin ja tiistaisin	13-19
keskiviikkoisin	11-15
torstaisin	11-19
perjantaisin	11-15

Kesällä 1.6.-31.8.2019:

maanantaisin	13-19
tiistaisin ja keskiviikkoisin	11-15
torstaisin	11-17
perjantaisin	11-15

Kirjaston näyttelyt

Kirjaston näyttelyt v. 2019:

Jorma Matikainen, Petäjä-opiston Kihniön taidepiiri (2 näyttelyä), Yhtenäiskoulun kuvataide, Mervi Yli-Lankoski, Petra Hulkkonen, Parkanon kamerakerho, Taidekurssi Luovat, Kihniön esikoululaiset.

Urheilu- ja nuorisotoimi

Vakinainen vapaa-aikaohjaaja vastaa kunnan nuoriso- ja urheilutyöstä sekä kunnan kulttuuriasioista.

Sivistyslautakunta jakoi avustuksia kaikkiaan 21.024 euroa, josta 4H-yhdistyksen saama palkkaus-avustus oli kunnanvaltuuston talousarviopäätöksen mukaisesti 8.500 euroa.

Ohjaus- ja kilpailutoiminta

Hiihtolomaviikolla järjestettiin laskettelureissu yhdessä Parkanon vapaa-aikatoimen kanssa. Linja-auto saatiin lähes täyteen. Huhti- ja toukokuussa järjestettiin viidet katujuoksut, joissa oli eri osallistujia yhteensä 50.

Kihniön Urheilijat järjesti kesäkuussa kahden viikon mittaisen uimakoulun Jalasjärven uimahallissa. Vapaa-aikatoimi osallistui linja-automatkan valvojana.

Leiritoiminta, retket ja matkat

Helmikuussa järjestettiin yläasteikäisille lasketteluretki Himokselle. Liikuntaleirejä järjestettiin vuoden aikana yhteensä neljä viikkoa Aluehallintoviraston myöntämällä liikuntaleiriavustuksella. Leirit olivat menestys niin osallistujamäärältään kuin onnistumiseltaankin. Leireihin osallistui 46 eri leiriläistä. Parhaimmalla viikolla leiriläisiä oli 30. Vapaa-aikatoimi järjesti myös useita matkoja lentopallo- ja jääkiekko-otteluihin. Matkat keräsivät hyvin osallistujia. Uimareissuja Seinäjoelle myös järjestettiin.

Aluehallintovirasto on myöntänyt Kihniön kunnalle avustuksia vuoden 2019 aikana

- Liikuntaleirien järjestämiseen 6.000 euroa (90 %)
- Vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tukemiseen 3.000 euroa (100%)

Kuntien välinen ja muu yhteistyö

Yhteistyötä on tehty sosiaali- ja terveystoimen, koulutoimen, Kihniön Urheilijoiden, Kihniön Nuorisoseuran, Kihniön seurakuntien, 4H-yhdistyksen, MLL:n ja kylätoimikuntien kanssa.

Vuoden 2019 Suomi Meloo – tapahtuma lähti Kihniön Pyhäniemestä. Siihen osallistuttiin sponsoroimalla mainos ja lahjoittamalla muisto Kihniöstä. Muisto kulkeutui aina Saloon asti.

Kuntoliikuntasarjat

Puulaakisarjoja järjestettiin lentopallossa, salibandyssa ja beach-volleyssa. Sarjat olivat suosittuja. Niihin osallistui hyvin joukkueita. Satakunnan haastepyöräilyyn osallistuttiin alle 5000 asukkaan sarjassa, jossa sijoituttiin neljänneksi. Haastepyöräilyssä järjestettiin myös useita tapahtumia. Parkanoa vastaan järjestettyyn kuntaotteluun osallistui 96 kihniöläistä pyöräilijää. Kuntaottelu voitettiin kahdeksannen kerran peräkkäin. Frisbeegolfissa pidettiin myös viikkokisoja.

Liikuntatilojenkäyttö

Erilaiset ryhmät, seurat ja kylätoimikunnat ovat varanneet vuoroja liikuntatiloista lento-, kori- ja sulkapallon pelaamiseen. Myös sählyä, voimistelua ja kuntoilua varten on vuoroja varattu aktiivisesti. Viikonlopun salivuoroista on tullut myönteistä palautetta. Liikuntasalin ja kuntosalin käyttö on ollut runsasta. Kuntosalin laitteiden uusiminen on innostanut uusia käyttäjiä. Kuntosalimaksuja korotettiin 1.9.2019 alkaen keskimäärin noin 30 %.

Uima-altaankäyttö

Terveyskeskuksen uima-altaan käyttövuorot kuntalaisille otettiin käyttöön vuoden 2018 lopussa. Vuoroja on ollut kaksi viikossa ja ne ovat keränneet hyvin osallistujia. Parhaimmillaan kolmen tunnin aikana on käynyt 25 uimaria. Valvonnat on suorittanut pääosin vapaa-aikaohjaaja. Vuoroja jatketaan ja ainoat katkokset ovat joululoma (1 kk) ja kesäloma (4 kk).

Ihantola

Kihniön kunnalle on Nuorisoseuralta vuokrattu nuorisoseurantalo. Ihantolaa ovat käyttäneet yhteisöt ja yksityiset henkilöt erilaisten juhla- ja huvitilaisuuksien järjestämiseen ja kokoustiloiksi. Vuokraa maksettiin 5.046 euroa ja vuokratuloja kertyi 796 euroa. Vapaa-aikatoimi ja kihniöläiset yhdistykset ovat yhdessä järjestäneet perjantai-iltoina nuorille toimintaa. Urheilu- ja liikuntatoimen kokonaismenot kertomusvuonna olivat 90.350 euroa. Toimintatuotot olivat 8.721 euroa.

Etsivä nuorisotyö

Kihniön etsivässä nuorisotyössä periaatteena on olla helposti tavoitettavissa ja lähellä. Etsivän nuorisotyön piiriin voi nuori itse hakeutua missä asiassa tahansa ja milloin tahansa. Etsivä itse pyrkii tavoittamaan kunnassa ne nuoret, jotka jäävät opintojen ja työelämän ulkopuolelle tai joista omaisille tai muille toimijoille on noussut huoli.

Tavoitettavissa oleminen ja tutuksi tulemisessa etsivässä nuorisotyössä käytetään erilaisia sosiaalisen median kanavia sekä ollaan tiiviissä yhteistyössä oppilaitosten kanssa. Kuluneena vuonna etsivää nuorisotyötä on esitelty alueen oppilaitoksissa sekä yhtenäiskoululla infotuntia pitämällä. Työtä on tehty tutuksi myös järjestämällä ohjelmaa Katufestareilla sekä yhtenäiskoululla. Järjestettävässä ohjelmassa on hupailun pyritty hyvinvointityön tekemiseen esimerkiksi toteuttamalla mm. ennaltaehkäisevää päihdetyötä, tukemalla nuorten itsetuntoa sekä hyvinvointitaitoja.

Järjestöjen ja eri toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeää ja viime vuonna pyrittiin vahvistamaan kontakteja näihin toimijoihin. Yhteistyö pitää sisällään paitsi asiakasohjauksen, myös tiedottamis-yhteistyön alueen palveluista, tapahtumista, toiminnoista ja mahdollisuuksista. Lisäksi yhteistyötä on tehty erilaisten toimintojen suunnittelussa.

Vahvasti työhön on viime vuoden ja tulevankin vuoden aikana kuulunut verkoston vahvistaminen eri toimijoiden kanssa (oppilaitokset, puolustusvoimat/sotilaskuraattori, alueen etsivät, työvoimatoimisto, nuorten työpaja, sosiaali- ja terveystoimi). Verkostoissa oman työn tunnettuuden lisääminen ja asiakkuuteen ohjaamisesta huolehtiminen olleet palveluiden kehittämisen ohella tärkeää. Nuorten palvelujärjestelmän suunnittelu, kehittäminen ja toteuttaminen on tärkeä osa työtä ja sitä toteutetaan mm. Kihniö Parkano perhekeskuksen ohjausryhmässä toimimalla sekä tuottamalla tietoa alueen nuorista eri toimijoille. Etsivä toteuttaa myös aikalisä- ohjauksen kutsunnoissa. Työhön kuuluu jonkin verran myös alueellista yhteistyötä ja työn kehittämistä alueellisen etsivätyön koordinaattorin ohjauksessa sekä raportointia Aluehallintovirastolle.

Tärkein osa työtä on nuorten tavoittaminen ja kohtaaminen. Iso osa työstä on yksilötyötä, jota toteutetaan mm. tulevaisuustyöskentelyn, tsemppauksen ja vahvuustyöskentelyn avulla. Yksilötyön avulla nuorelle etsitään työtä tai koulua, järjestellään arkea ja elämää niin, että opiskelu tai työnteko sujuu, ajetaan nuorten asiaa, kuljetaan rinnalla palveluissa, autetaan ilmaisemaan mielipidettä, tuetaan valinnoissa ja tarvittaessa ohjataan erilaisten palveluiden piiriin jne. Viime vuonna etsivä nuorisotyö tavoitti 12 nuorta. Näistä 12 nuoresta kaksi ole ottanut palvelua vastaan, kolme ilmoitettua nuorta jäi tavoittamatta (nuori ei vastaa yhteydenottoon), mutta tavoittaminen jatkuu edelleen. Yhdeksän nuorta saatettiin erilaisten palveluiden piiriin. Etsivän tuki, tsemppaus ja kuulumisten kysely jatkuvat muista palveluista huolimatta.

Perusopetuksen koulukuraattori toimii n. 50 % työajalla etsivänä nuorisotyöntekijänä. Etsivän nuorisotyön nettokustannukset olivat 4.439 euroa.

Aluehallintovirasto on myöntänyt Kihniön kunnalle avustuksen vuoden 2019 aikana

- Kihniön etsivä nuorisotyö, 13.750 euroa (50 %)

Muu kulttuuritoimi

Art Festivoa vietettiin Kihniössä 28.03. – 30.03. Torstaina esiintyi Puumilassa Juha Yli-Knuuttila ja häntä säesti Kalle Elkomaa. Konsertti veti väkeä mukavasti, 80 henkilöä. Perjantaina 29.03. oli Ihantolaan järjestetty disco alle 12-vuotiaille ja toinen yli 12-vuotiaille. Nuorempien disco veti n. 60 henkeä, mutta vanhempien ainoastaan 20. Lauantaina 30.03. oli yhdessä seurakuntien kanssa järjestetty Kids' Action Night yhtenäiskoululla, johon osallistui taas n. 100 lasta.

Esinemuseon ja kirkon esittely järjestettiin yhdessä seurakunnan kanssa kesä-heinäkuussa. Vapaa-aikaohjaaja hoitaa myös kunnan kulttuuriasiat. Kulttuuritoimen kokonaismenot kertomusvuonna olivat 10.288 euroa.

Musiikkiopisto

SASKY koulutuskuntayhtymän alaisuudessa toimivassa Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa on oppilaspaikkoja seuraavista kunnista/kaupungeista tuleville oppilaille: Ikaalinen, Parkano ja Kihniö.

Kihniöläisiä oppilaita oli musiikkiopistossa 1.1.2019 41 (tyttöjä 26) ja 1.8.2019 39 (tyttöjä 22). Musiikkileikkikoululaisia 1.1.2019 4 (tyttöjä 3) ja 1.8.2019 10 (tyttöjä 3) Opetusta annettiin seuraavissa

aineissa: piano, harmonikka, huilu, kitara, viulu, sähkökitara, sello, laulu, lyömäsoittimet ja musiikin hahmotusaineet. Musiikkiopiston kustannukset kunnalle olivat 20.941 euroa kertomusvuonna.

Kansalaisopisto

Petäjä-opisto on Sastamalan koulutuskuntayhtymän alaisena toimiva seudullinen kansalaisopisto Länsi-Pirkanmaalla ja Pohjois-Satakunnassa. Petäjä-opisto antaa opetusta Parkanon, Kihniön, Kankaanpään, Honkajoen, Pomarkun, Lavian ja Karvian kunnissa.

Kihniössä opetusta annettiin kertomusvuoden aikana seuraavilla koulutusaloilla: kädentaidot, kuvataide, tietotekniikka, teatteri ja tanssi, jooga sekä liikunta. Opiskelijoiden määrä oli koko vuonna 406 (miehiä 107). Toteutuneita kursseja oli kaikkiaan 45.

Kansalaisopiston kustannukset kunnalle olivat 28.103 euroa kertomusvuonna.

Joukkoliikenne

Kunnan alueella ajettiin kutsutaksilinja (Nerkoon ympäri) perjantaisin sekä asiointilinja Nerkoon ympäri tiistaisin. Matkustajia on ollut keskimäärin 1-2 /kerta.

Muu sivistystoimi yhteensä

Vanhaa aineistoa poistettiin runsaasti tavoitteiden mukaisesti. Kihniön kirjaston lainausmäärä laski n. 1 % vuodesta 2018.

Esinemuseon ja kirkon esittely toteutettiin yhdessä seurakunnan kanssa. Kunnan kulttuuritoimi järjesti veteraani- ja itsenäisyyspäivän tilaisuudet yhdessä ev.lut. seurakunnan kanssa, konsertteja, urheilu- ja teatterimatkoja eri puolille sekä Kids' action night tilaisuuksia yhdessä Kihniön seurakuntien kanssa yhtenäiskoululla. Puumilan vanhaan tupaan ja Hietasen kotimuseoon palkattiin kesäopas.

Ihantola on ollut vuokrattuna nuorisoseuralta ja sitä on vuokrattu edelleen erilaisiin tilaisuuksiin. Lautakunta jakoi avustuksia yhdistysten ja yhteisöjen toimintaan 21.024 euroa. Tavoitteiden mukaisesti on urheilukoulujen järjestäminen ostettu osittain yhdistyksiltä. Vapaa-aikaohjaaja on järjestänyt runsaasti toimintaa lapsille ja nuorille.

Joukkoliikenteessä ei tapahtunut muutoksia.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	27.719,13	16.303,20	29.450	36.475,11	-7.025,11	123,9
Menot	-283.566,42	-290.110,41	- 348.989	-328.069,75	-20.919,25	94,0
Netto	-255.847,29	-273.807,21	- 319.539	-291.594,64	-27.944,36	91,3

Riskien arviointi

Sivistystoimen hallinnossa suurimpana riskinä on asioiden keskittyminen yhdelle viranhaltijalle. Tulevaisuudessa pitäisi kehittää jonkinlainen varahenkilöjärjestelmä.

Muulla sivistystoimessa riskejä ovat turvallisuus ja työntekijöiden jaksaminen vaatimusten kiristyessä sekä määrärahojen vähentyessä. Perusopetuksessa riskinä on erityisesti erityisopetuksen tarpeen lisää-

tyminen tulevina vuosina integrointien ja inklusion myötä. Erityisenä haasteena ovat muutamat väkivaltaiset oppilaat.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueelle

- Oikein mitoitettut palvelut ja niihin sopiva palvelurakenne
  - Tavoite toteutunut, kaikille lapsille järjestyy nopeasti paikka varhaiskasvatukseen, esiopetukseen ja perusopetukseen. Kirjasto ja vapaa-aikatoimi tarjoavat aktiivisesti palveluja kuntalaisille.
- Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut pidetään kunnassa
  - Tavoite toteutunut. Myös erityisopetusta tarvitsevat lapset saavat pääosin opetuksen omassa kunnassa
- Nuorisovaltuusto perustetaan kunnan omana tai yhdessä muiden kuntien kanssa
  - Tavoite toteutunut. Kunnan ensimmäinen nuorisovaltuusto nimettiin 19.02.2018 ja sen jälkeen nuorisovaltuusto on nimetty vuodelle 2019 ja 2020.
- Nuorisolle omia tiloja
  - Tavoite toteutunut osittain. Perjantaisin nuorisotila Base 55 auki vapaaseurakunnan toimesta.
- Lisätään yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa erityisesti nuorten harrastusmahdollisuuksien parantamiseksi
  - Tavoite toteutunut, yhteistyö kunnan ja kolmannen sektorin kanssa aktiivista ja hyvin toimivaa

SIVISTYSTOIMEN HALLINNONALAN TOIMENPITEET, JOTKA EDISTÄVÄT KUNTA- LAISTEN HYVINVOINTIA

Kihniön kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan sivistystoimen päävastuualueen tehtävänä on kehittää ja vastata sivistyspalvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Sivistyslautakunnan tehtävänä on säädettyjen ja muualla määrättyjen tehtävien lisäksi huolehtia kunnan sivistystoimeen kuuluvien koulutuksien ym. toimintojen järjestämisestä sen mukaan kuin jäljempänä määrätään. Lisäksi lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Sivistystoimen erityisiä toimenpiteitä toteumavuonna, jotka vaikuttavat suoraan kuntalaisten hyvinvointiin:

- Jalkautettu uusi varhaiskasvatussuunnitelma eri yksiköihin. Sen myötä aloitettu pitkän tähtäimen suunnitelma turvallisen, esteettömän, kehittävän ja viihtyisän varhaiskasvatusympäristön edelleen parantamiseksi kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.
- Kehitetty erityisluokanopettajan ja erityisopetuksen pienryhmän toimintaa. Tavoitteena kaikkien kunnan oppivelvollisuusikäisten koulunkäynnin mahdollistaminen omalla paikkakunnalla.
- Jatkettiin lasten uuden ruokasuosituksen käyttöä sekä tarkistettu terveydenhoitajilla käytössä oleva lasten ja nuorten lihavuuden ehkäisyn palveluverkon tarkastuslista hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma päivitetty.
- Palkattu vakituinen kokoaikainen koulukuraattori oppilaiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi
- Toteutettu koululaisten lomilla liikuntaleirejä Aluehallintoviraston avustuksen turvin
- Avustettu kihniöläisiä yhdistyksiä n. 25.000 eurolla toiminnan tukemiseen
- Järjestetty urheilutoimintaa, puulaakipelisarjoja peli-iltoja sekä matkoja niin urheilu- kuin kulttuuritapahtumiinkin. Toimittu yhdessä kolmannen sektorin yhdistysten sekä seurakuntien kanssa
- Organisoitu kunnan liikuntasalien käyttö kuntalaisten liikuntaharrastuksen tukemiseksi ja mahdollistamiseksi
- Jatkettu kuntosalin uudistamista ja laitteiden lisäämistä.

Muut talousarviossa kirjatut tavoitteet sivistyslautakunnan tulosalueella

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	tilanne 30.09.	tilanne 31.12.
Toiminnan sopeuttaminen asetettujen taloudellisten tavoitteiden mukaiseksi	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Sivistystoimen pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön työpaikkojen turvaaminen	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Henkilöstön kouluttautumisen ylläpitäminen	koulutuspäivien lukumäärä	hallinto 3 päiväkoti 23 koulu 31 kirjasto 3 hankkeet 7	hallinto 3 päiväkoti 24 koulu 38 kirjasto 4 hankkeet 12
Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpitäminen	kysely	toteutettu esi- ja perusopetuksessa	toteutettu esi- ja perusopetuksessa
Kaikille päivähoitoa tarvitseville lapsille taataan oikeus varhaiskasvatukseen	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Varhaiskasvatussuunnitelma otetaan käyttöön joka yksikössä	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Tietoteknisen välineistön ajantasaistaminen koko sivistystoimessa	toteutuminen (kyllä, ei)	edennyt, osittain kesken	edennyt, osittain kesken
Tieto- ja viestintätekniikan opetus suunnitelman käyttöönotto	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Koululaiskuljetusten järjestäminen kuluja kasvattamatta	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Kaikki oppivelvollisuusikäiset käyvät koulua omassa kunnassa	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä, yhtä lukuunottamatta	kyllä, yhtä lukuunottamatta
Aamu- ja iltapäivätoiminta jatkuu	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Kerhoja järjestetään lukuvuoden aikana	toteutuminen (kyllä, ei) / määrä	kyllä 4 kerhoa	kyllä 5 kerhoa
Koululaiset käyvät vähintään kerran vuodessa ohjaustunnilla kirjastossa	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Kirjastoon hankitaan lasten ja nuorten aineistoa runsaasti	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä
Satutuokio ja aikuisten lukupiiri pidetään kerran kuukaudessa	toteutuminen (kyllä, ei) / määrä	kyllä satutuokio 8 lukupiiri 7	kyllä satutuokio 10 lukupiiri 10
Lapsille ja nuorille järjestetään monipuolisia liikuntamahdollisuuksia	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä

Järjestetään matkoja eri urheilulajien kilpailuihin ja peleihin	toteutuminen (kyllä, ei) matkojen määrä	kyllä 8 matkaa	kyllä 9 matkaa
Järjestetään peli-iltoja yhdistysten ja seurojen kanssa Ihantolassa	toteutuminen (kyllä, ei) iltojen määrä	kyllä, 1 ilta	kyllä 2 iltaa
Uimakoulu järjestetään Jalasjärven uimahallissa yhteistyössä Kihniön urheilijoiden kanssa	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä 38 osallistujaa	kyllä 38 osallistujaa
Järjestetään matkoja kulttuuritapahtumiin	toteutuminen (kyllä, ei) matkojen määrä	kyllä 1 matka	kyllä 1 matka
Palkataan Puumilaan, kirkkoon sekä museoon esittelijä kesäksi	toteutuminen (kyllä, ei)	kyllä	kyllä

Sivistystoimen päävastuualue yhteensä

Talous:

	TP2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	227.543,71	296.497,93	277.046	302.750,57	-25.704,57	109,3
Menot	-3.001.582,30	-3.031.564,76	-3.352.502	-3.142.868,79	-209.633,21	93,7
Netto	-2.774.038,59	-2.735.066,83	-3.058.425	-2.840.118,22	-235.337,78	92,3
Poistot			-27.874	-23.777,70	-4.096,30	85,3
Tulos			-3.103.350	-2.863.895,92	-239.434,08	92,3

Investointien toteutuminen

- Kirjaston asiakaspalvelupisteen ajantasaistaminen toteutui (määräraha 23.500 euroa). Toteutuneet kustannukset 19.432 euroa, investointitulo 957,80, nettomeno -18.474,20

9.3 Teknisen toimen päävastuualue

Teknisen hallinnon päävastuualueen kokonaismenot olivat 1.773.100 euroa. Nettomenot olivat -460.726 euroa, eli 3,8 % koko kunnan käyttötalouden nettomenoista.

Teknisen toimen henkilöstö vuonna 2019:

- tekninen johtaja (irtisanoutui 30.9.2019)
- osastosihteeri (vt. tekninen johtaja 1.10. – 31.12.2019)
- 2 laitosmiestä
- 1 laitosmies oppisopimuskoulutuksella
- vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja/laitosmies
- traktorinkuljettaja/kentänhoitaja (eläköityi 1.8.2019 alkaen)
- 2 osa-aikaista siistijää
- 1 avustava henkilö laitosmiespalvelussa ajalla 01 – 08/2019

9.3.1 Teknisen lautakunnan hallinto

Teknisen toimen tavoitteena on kehittää toimintaansa sekä tuoda toimintaa avoimemmaksi lisäämällä tiedotusta kunnan kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.

Kunnan uudet kotisivut julkaistiin keväällä 2019. Kunnan Facebook-sivuilla tekninen toimi julkaisi 15 kertaa erilaisista ajankohtaisista asioista kuten esimerkiksi vedenjakeluhäiriöstä, rakennuslupien hakemisesta ja vireillä olevista hankinta-asioista.

Tekninen lautakunta piti yhdeksän kokousta ja käsitteli 85 asiaa.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	174	127	-	844		100,0
Menot	-116.182	-132.163	-149.497	-112.731	-36.766	75,4
Netto	-116.007	-132.035	-149.497	-111.887	-37.610	74,8

9.3.2 Kiinteistöt

Kuntastrategian tavoitteiden mukaisesti kunnan omistamat kiinteistöt luokitellaan ("salkutus"). Luokittelussa kiinteistöt tarkastellaan kokonaisvaltaisesti niin, että kunkin kiinteistön vahvuudet ja heikkoudet kirjataan, jolloin jatkotoimenpiteenä voidaan miettiä kiinteistön kehittämisen toimenpiteet. Kiinteistöt tullaan jakamaan pidettäviin, kehitettäviin ja luovutettaviin kiinteistöihin.

Kiinteistöt - kohta sisältää kiinteistön hoidon ja huoneistojen vuokrauksen sekä kunnan maa- ja metsätilat. Kiinteistöjen hoitomenoiksi on arvioitu noin 892.583 euroa, josta alueiden ja rakennusten kunnossapidon osuus on 242.400,00 euroa. LVS-kustannuksiksi on arvioitu 206.250,00 euroa.

Vuokratuotoiksi (asunnot + teollisuustilat) on arvioitu 554.200,00 euroa, jonka lisäksi sisäisiä vuokratuloja on arvioitu tulevan 186.185,00 euroa.

Suunnitelmavuodelle ei ole tiedossa metsänhoitotoimenpiteitä mutta satunnaisiin menoihin ko. menokohtaan on varattu 2 200,00 euroa.

Kiinteistöt yhteensä

Tavoitteiden toteutuminen:

Resurssipulasta johtuen kiinteistöjen luokitusta ei saatu valmiiksi, valmistelua jatketaan vuonna 2020.

Asuttavissa olevia asuntoja oli 115 kpl ja niiden käyttöaste oli noin 92%.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	825.633	819.144	759.385	811.097	-51.712	106,8
Menot	-914.756	-807.588	-892.583	-753.608	-138.975	84,4
Netto	-89.123	11.556	-133.198	57.488	-190.686	-43,2

9.3.3 Yksityistiet

Uusi yksityistieläkelaki (1962/358) astui voimaan 1.1.2019. Uudella lailla on tarkoitus selkeyttää eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon ja rahoituksen suhteen. Kunta voi edelleen avustaa järjestäytyneitä tiehoitokuntia. Uudistuksen myötä kuntien tielautakunnat lakkautetaan ja niiden tehtävät siirtyvät pääasiassa Maanmittauslaitokselle.

Vuonna 2019 yksityistieavustuksiin varattu määräraha tullaan pitämään samalla tasolla kuin edellisinä vuosina. Vuonna 2019 yksityistieavustusta piti hakea tekniseltä lautakunnalta ja tätä käytäntöä tullaan jatkamaan.

Yksityisteiden investointeihin ei talousarviossa ole varattu rahoitusta.

Yksityistiet yhteensä

Yksityistieavustushakemuksia tuli määräaikaan 18.4.2019 mennessä 41 kappaletta. Tekninen toimi kävi hakemukset läpi ja vertasi niitä teknisen lautakunnan määrittämiin avustusehtoihin sekä yksityistieläkelain säännöksiin. Avustukset maksettiin teiden kunnossapitoluokkien mukaan euroa/metrimukaisesti.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot			-	-	-	100,0
Menot	-43.861	-42.765	44.300	-32.728	-11.572	73,9
Netto	-43.861	-42.765	44.300	-32.728	-11.572	73,9

9.3.4 Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun tavoitteena toteumavuonna ovat pohjavesikohteet eli nk. Sokka-hankkeessa (Suomen ympäristökeskuksen koordinoima valtakunnallinen soranottoalueiden tila ja ympäristöriskit) esiin nousseet kohteet eli Jokikylä, Linnankylä A ja Linnankylä B. Näillä alueilla selvitetään maa-ainestenottamisalueiden tilaa ja jälkihoitotoimenpiteitä.

Kihniön kunta on mukana Vesistöt kuntoon Ikaalisten reitillä-hankkeessa.

Ympäristönsuojeluun on varattu 14 300,00 euroa.

Ympäristönsuojelu yhteensä

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset vastaavat nykylainsäädännön vaatimuksia. Ympäristötarkastaja käsittelee toteumavuonna mm. seuraavia asioita:

- aumausilmoitukset 4 kpl
- ilmoitukset lannan levityksestä poikkeustilanteessa 1 kpl
- lausunnot 3 kpl

Voimassa olevat maa-ainestulvat ovat nähtävillä Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämästä avoimesta Maa-ainestenottoluvat ja kiviainesvarannot - karttapalvelusta.

Kunnan alueella olevat pohjavesialueet on päivitetty ja tiedot tallennettu ympäristöhallinnon pohjavesitietojärjestelmään (POVET).

Uusi ympäristötarkastaja aloitti Parkanon kaupungin palveluksessa vuoden 2019 alussa ja irtisanoutui 31.10.2019.

Ympäristönsuojelun määrärahat ylittyivät toteumavuoden alussa tapahtuneen liikenneonnettomuuden johdosta. Onnettomuus tapahtui kunnan vesilaitoksen läheisyydessä ja pienehkön öljyvuodon vuoksi ympäristötarkastaja tilasi asiantuntijan tutkimaan maaston.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma %
Tulot	1.430	740	-			100,0
Menot	-12.415	-12.805	-14.300	-17.451	3.151	122,0
Netto	-10.985	-12.065	-14.300	-17.451	3.151	122,0

9.3.5 Palo- ja pelastustoimi

Osuutemme Pirkanmaan pelastuslaitoksen kustannuksista on 143.000,00 euroa (pelastuslaitoksen arvio 2018).

Palo - ja pelastustoimi yhteensä

Pirkanmaan pelastuslaitos, yhdessä 50 sopimuspalokunnan kanssa, huolehtii onnettomuuksien ennaltaehkäisystä, pelastustoiminnasta ja varautumisesta poikkeusoloihin kaikkiaan 22 kunnan alueella.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteutuma	Poikkeama	Toteutuma %
Tulot			-	-	-	-
Menot	-146.243	-142.824	-148.240	-147.235	-1.005	99,3
Netto	-146.243	-142.824	-148.240	-147.235	-1.005	99,3

9.3.6 Maankäytön suunnittelu

Maankäytön suunnittelun kustannukset muodostuvat kaavoituksesta ja rakennusvalvonnasta. Sen palkkausmenot koostuvat rakennusvalvonnan (rakennustarkastajan) 12 000,00 euron, teknisen toimen toimistosihteerin (40 %) palkkausmenosta sekä kesäkaudelle suunnitellun rakennuskartoittajan palkkausmenoista 15.000.

Talousarviovuodelle ei ole suunnitteilla rakennusvalvonnan taksojen korottamista, vaan oletuksena on, että rakennuskartoitusprojektin myötä rakennuslupamäärät tulevat nousemaan ja sitä kautta saadaan tulopuolelle lisäystä.

Kaavahankkeista vuodelle 2019 ei ole vielä tehty päätöksiä mutta talousarviossa on varauduttu pienellä summalla mahdollisiin tuleviin kaavoituksiin.

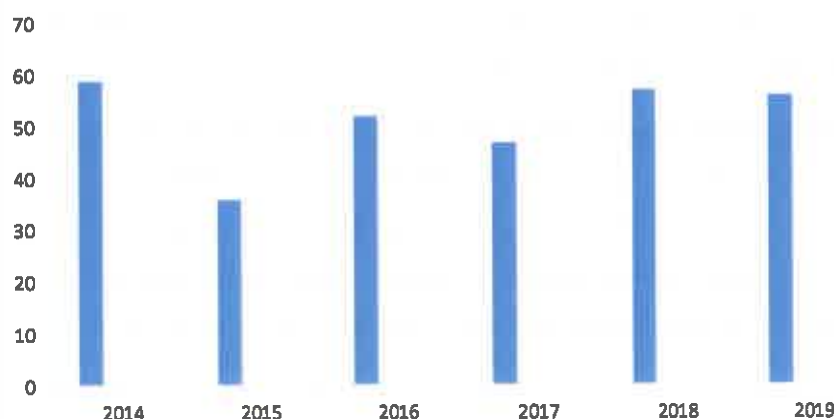
Toteutuminen

Rakennus, maisema- ja toimenpidelupia myönnettiin toteumavuonna yhteensä 56 kappaletta.

- vapaa-ajan asuinrakennukset 5 kpl
- asuinrakennuksen peruskorjaus ja/tai laajennus 2 kpl
- käyttötarkoituksen muutos 1 kpl
- poikkeamispäätökset 3 kpl
- muut 48 kpl

Rakennustarkastaja suoritti katselmuksia ja tarkastuksia katselmuspöytäkirjojen mukaan 32 kappaletta. Tekninen lautakunta antoi kolme lausuntoa poikkeamislupahakemuksista.

Myönnetyt rakennus-, maisematyö- ja toimenpideluvat
2014-2019

Asemakaavan muutos käynnistettiin tilojen Taide-Tanhua (RN:o 12:71) ja Sarkamaa (RN:o 55:4) alueella.

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	14.230	14.306	17.000	22.309	-5.309	131,2
Menot	-55.602	-57.538	-88.921	-74.438	-10.984	87,1
Netto	-41.372	-43.232	-71.921	-52.128	-16.293	76,2

9.3.7 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Kaavateiden kunnossapitoon on varattu 34 000,00 euroa, liikuntapaikkojen hoitoon 33 000,00 euroa sekä puistojen ja muiden yleisten alueiden hoitoon 42 000,00 euroa. Tievalaistuksen osuus on noin 18 000,00 euroa. Toteumavuonna varaudutaan Kihniön kunnan tuleviin 100- vuotisjuhliin liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpidon tasoa nostamalla. Samalla toteutetaan kuntastrategian linjausta viihtyisästä ja turvallisesta elinympäristöstä, joka edistää asukkaiden hyvinvointia.

Viheralueiden hoito on ollut ulkoistettuna Kihniön 4H-yhdistykselle ja sopimusneuvottelut kaudelle 2020 tullaan käynnistämään vuoden 2019 lopulla. Talousarviossa on viheralueiden ylläpitoon varattu 30 000,00 euroa, joka on samalla tasolla kuin edellisinä vuosina.

Liikenneväylät ja yleiset alueet yhteensä

4H-yhdistyksen kanssa tehtiin sopimus viherylläpidosta kaudelle 2019.

Vuoden 2019 aikana kunnan latuverkostoa pystyttiin ylläpitämään kohtuullisen pitkään, mutta kustannukset pysyivät hyvin budjetissa ja tulosalue kokonaisuudessaan hyvin arvioidussa.

Tulosalueen menot jakaantuivat toimintavuonna seuraavasti:

– rakennuskaavatiet	40.702,00 euroa
– liikuntapaikat	21.970,00 euroa
– tievalaistus	21.824,00 euroa
– puistot ja muut yleiset alueet	26.875,00 euroa
– hulevesi	14.357,00 euroa

Talous:

	TP 2016	TP 2017	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	2.035	4.382	2.100	4.382	-2.282	208,6
Menot	-129.984	-131.332	-143.332	-131.161	-12.170	91,5
Netto	-127.950	-126.950	-141.232	-128.522	-12.710	91,0

9.3.8 Jätehuolto

Kihniön kunta kuuluu kahdeksan muun kunnan kanssa Lakeuden jätelautakuntaan (kunnalla kaksi henkilöjäsentä lautakunnassa), jonka vastuulla on jätehuoltoon liittyvät viranomaistehtävät jäsenkuntien alueella. Jätelautakunta myös vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain (646/2011) mukaan on säädetty kunnan hoidettavaksi. Jätehuollon käytännön toteuttaja jätelautakunnan toimialueella on Lakeuden Etappi Oy. Etapin tehtäviin kuuluvat jätteiden kuljetus, hyödyntäminen ja käsittely sekä jätehuollon neuvonta ja tiedotus.

Kihniön jäteasemalla kävi jätteentuoja 1 437 henkeä eli 7,48 hlö/ aukiolotunti (2018/ 1 651 henkilöä). Yhteensä Lakeuden Etapin kaikilla jäteasemilla asioi vuoden aikana 108 650 kävijää (2018 /106 500).

9.3.9 Vesi- ja viemärlaitos

Tavoitteena on turvata käyttäjille laadullisesti ja määrällisesti häiriötön talousveden jakelu.

Kihniön kunnan jätevedet ohjataan siirtoviemäriä pitkin Parkanon kaupungin jäteveden puhdistamolle käsiteltäväksi.

Viemärlaitokselle on varattu 144 000,00 euroa ja tuottoennuste on noin 102 500,00 euroa. Vesilaitoksen kuluksi on arvioitu 53 000,00 euroa ja tuotoksi 81 000,00 euroa.

Vesi- ja viemärlaitos yhteensä

Tavoite korkealaatuisen talousveden saannin turvaamisesta toteutui ja veden laatu on täyttänyt laatuvaatimukset ja – suositukset.

Vesiosuuskuntien kanssa tehty huoltosopimus pumppaamoiden käyttö- ja kunnossapitotehtävistä. Näitä tehtäviä hoitaa vesilaitoshoitaja.

Kunnan eri vedenottamoilta pumpattiin vettä seuraavasti:

Vedenottamot	vuosi 2019	2018	2017
Kirkonkylän vedenottamo	36 172 m ³	37 796 m ³	39 407 m ³
Kankarin vedenottamo	19 754 m ³	18 589 m ³	22 403 m ³
Korhosjärven vedenottamo	17 989 m ³	17 981 m ³	17 221 m ³
Nerkoon vedenottamo	59 350 m ³	65 050 m ³	60 639 m ³
Yhteensä	133 265 m³	139 416 m³	139 670 m³

Talous:

	TP 2017	TP 2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	190.587	168.509	183.500	205.436	-21.936	112,0
Menot	-140.094	-164.281	-196.839	-198.294	1.455	100,7
Netto	50.492	4.228	-13.339	7.143	-20.482	-53,5

Kunnan laskennallisesti eriytetty vesihuoltolaitos muutettiin vuoden 2015 alusta kirjanpidollisesti eriytetyksi taseyksiköksi, jolloin huleveden hoidon 10 % osuus vesi- ja viemärlaitoksen hoidosta siirrettiin liikenneväylien ja yleisten alueiden tehtäväalueen hoidettavaksi.

Tämä toimintakertomus on samalla eriytetyn vesilaitoksen toimintakertomus

9.4.0 Tekniset palvelut

Teknisiin palveluihin kuuluvat konekeskus, laitospalvelut, lämpölaitos ja muu tekninen toimi.

Konekeskus käsittää kunnan teknisen puolen koneiden mm. traktorin ja ruohonleikkurin käyttö- ja kunnossapitomenot. Konekeskuksen vuosikustannukset arvioidaan olevan 14 000,00 euroa.

Laitospalveluiden kustannukset jaetaan sisäisinä vuokramenoina eri kohteiden kesken. Kunta myy laitospalvelua kolmelle kunnan omistamalle asuntoyhtiölle sekä Kihniön vanhustentaloyhdistysry:lle.

Laitospalveluissa on tapahtunut – ja tulee tapahtumaan – muutoksia sillä lähivuosina henkilökuntaa on eläköitymässä. Riittävän ammattitaitoisen, ja määrältään riittävän henkilöstön rekrytoinnista tulee huolehtia ajoissa, jotta toiminnan muutoksiin voidaan varautua, eikä eläkkeelle siirtymisistä aiheudu toiminnallisia tai taloudellisia riskejä. Myös työyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen on osa riskien hallintaa, joka vielä korostuu pienessä työyhteisössä. Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla.

Tekniset palvelut yhteensä

Tekniseen toimeen rekrytoitiin oppisopimusopiskelija kiinteistönhoidon tehtäviin. Vuoden aikana kiinteistönhoidon tehtävissä työskenteli yksi avustava henkilö, jolloin saatiin lisäresursseja mm. talvikunnossapitoon ja huoneistoremontteihin.

Talous:

	TP 2017	TP2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma %
Tulot	280.449	260.293	238.300	260.292	-32.351	113,6
Menot	-307.005	-324.569	-282.659	-310.889	28.230	110,0
Netto	-26.556	-64.276	-44.359	-40.238	-40.238	90,7

Tekniset palvelut-alue ylittyy budjetoidusta 28.230 euroa. Ylitys johtuu laitosmiespalveluiden sekä lämpölaitoksen kulujen ylityksestä.

Laitosmiespalveluiden ylitykset johtuvat palkkamenoista, matkakuluista sekä ICT-kuluista ja lämpölaitoksen ylitys lämmityskuluista. Laitosmiespalveluissa työskenteli budjetoitua enemmän henkilöitä toteumavuonna.

Lämmityskustannukset nousivat kylmän talven ja hinnankorotuksien vuoksi.

Teknisen toimen päävastuualue yhteensä

Talous:

	TP 2017	TP2018	Määräraha	Toteuma	Poikkeama	Toteuma%
Tulot	1.316.884	1.265.758	1.200.385	1.312.374	-111.989	109,3
Menot	-1.867.491	-1.815.693	-1.956.232	-1.773.101	-183.131	90,6
Netto	-550.607	-549.935	-755.847	-460.726	-295.121	61,0

9.4.1 Investoinnit

TALON RAKENNUS

Koivikon rivitalon C peruskorjaus 515 000,00 euroa

Peruskorjaus alkoi heinäkuussa 2019 ja kohde valmistuu 02/2020. Hankkeen kustannukset olivat toteumavuonna 565.843 euroa. Hankkeen kustannukset ylittyivät toteumavuonna aikataulun ollessa suunnitellusta edellä sekä alkuperäisessä budjetoinnissa liian pieneksi jääneellä summalla.

Vuokrapirtti rivitalon korjausta 50 000,00 euroa

Rivitalon kattoa kunnostettiin ja laitettiin uudet vesikourut ja rännit. Rakennuksen ympäristöä kunnostettiin poistamalla seinustoilta kasvillisuutta. Myös yksi asunto kunnostettiin. Kustannukset olivat kaikkiaan 22 650,75 euroa.

Terveyskeskuksen muutostyöt lastensuojelun sijaishuollon yksikköä varten 20 000,00 euroa
Toteumavuonna ei toimenpiteitä.

Kunnanviraston kunnostusta 40 000,00 euroa

Kunnanviraston ja Lottalan salaojitukset korjattiin. Kunnanvirastossa kahden huoneen lattiat uusittiin. Molempien rakennusten vesikourut ja rännit uusittiin. Lottalan eteisen ulkokatto uusittiin. Hankkeen kustannukset olivat 36 088,34 euroa.

Puumilan äänentoiston rakentaminen 17 400,00 euroa

Puumilaan rakennettiin uusi äänentoisto. Kokonaiskustannus hankkeelle oli 17 319,59.

Puumilan kunnostustyöt 20 000,00 euroa

Puumilan kahvion lattia kunnostettiin. Keittiön lattia uusittiin ja rakennettiin lattiakaivo ja viemäri. Hankkeen kokonaiskustannus oli 19 440,00 euroa.

Yhtenäiskoulun ruokasalin yhdistäminen aulatilaan 10 670,00 euroa

Hanke toteutettiin tekemällä kaksi aukkoa seinärakenteeseen ja paljeovet näihin. Hankkeen kustannukset olivat 10 670,00 euroa.

Yhtenäiskoulun kiinteiden laitteiden hankinta 25 000,00 euroa

Yhtenäiskoulun keittiöön hankittiin uusi höyrykaappi ja induktioliesi. Lisäksi kotitalousluokan liedet uusittiin. Hankkeen kokonaiskustannus oli 18 420,19 euroa.

VESI- JA VIEMÄRILAITOS**Vesilaitoksen varavoiman hankinta 25 000,00 euroa**

Keskustan vesilaitokselle hankittiin varavoimakone. Hankkeen kustannus oli 21 898,00 euroa.

HANKESUUNNITTELU**Yleinen hankesuunnittelumääräraha 30 000,00 euroa**

Toteumavuonna ei investointirajan ylittäviä toimenpiteitä.

TIEDOT SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA KESKEISISTÄ JOHTOPÄÄTÖKSISTÄ

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan kunnan toimintakertomuksessa ”on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä”.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 8.11.2014 Kihniön kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Perusteissa johtavien viranhaltijoiden tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Tilaajavastuuseelvitykset

Tilaajavastuulain mukaisia selvitykset on tehty rakennusurakoiden yhteydessä ennen urakkasopimuksen allekirjoittamista. Niissä ei ole ollut huomautettavaa.

TEKNISEN HALLINNON ALAN TOIMENPITEET, JOTKA EDISTÄVÄT KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA

Kihniön kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan teknisen hallinnon ja kehittämistoimintojen päävastuualueen tehtävänä on luoda puitteet asumiselle ja yrittämiselle sekä erilaisille kunnallisille toiminoille. Lisäksi sen tehtävänä on huolehtia ihmisten elinympäristöstä ja ympäristön laadun parantamisesta. Päävastuualue vastaa mm. kunnan rakennusomaisuuden kehittämisestä, suunnittelusta, rakennut-

tarnisesta sekä kunnossapidosta. Lisäksi se vastaa maankäytön suunnittelusta, kadunpidosta, yleisten alueiden hoidosta sekä kunnan maa- ja metsäomaisuudesta

Palo- ja pelastustoimeen, jätehuoltoon ja ympäristöterveydenhuoltoon liittyvät palvelut järjestetään alueellisena yhteistyönä.

Tekninen toimen on toteumavuonna kunnostanut kiinteistöjä eri kohteissa sekä kiinnittänyt erityistä huomiota yleisten alueiden hoitoon ja kunnossapitoon.

Kuntastrategiaan pohjautuvat tavoitteet teknisen lautakunnan tulosalueelle

(Vastaukset edellä olevassa toimintakertomuksessa)

- Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö on meille erityisen tärkeää
  - ➔ Liikenneväylien ja yleisten alueiden ylläpidon tasoa nostetaan määrärahojen puitteissa
- Kunnan tiedotus ja viestintä on ennakoivaa ja selkeää
  - ➔ Teknisen toimen tavoitteena on kehittää toimintaansa sekä tuoda toimintaa avoimemmaksi lisäämällä tiedotusta kunnan kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- Maanhankinta toimivien liikenneyhteyksien varrelta
  - ➔ talousarviossa on varauduttu maanhankintaan ja jatkoprosessina tehtävään uusien teollisuustonttien kaavoittamiseen
- Kiinteistöomaisuuden luokittelu päivitetään vuosittain talousarvion yhteydessä
  - ➔ Kiinteistöt luokitellaan eli ”salkutetaan”
- Työhyvinvointi on meille tärkeää ja seuraamme aktiivisesti sen kehittymistä
  - ➔ Työhyvinvointiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin koko teknisellä toimialalla

Toiminnallinen tavoite	Toimenpiteet/mittari	tilanne 30.09.	tilanne 31.12.
Toiminnan kehittäminen avoimemmaksi	toteutuminen	Toteutunut 50 %	Toteutunut 75%
Kiinteistökartoitusprojekti (jatko)	toteutuminen	Toteutunut 5 %	Toteutunut 5% (resurssipula)
Kunnan omistamien kiinteistöjen luokittelu ”salkutus”	toteutuminen	Ei toteutunut	Ei toteutunut
Sähköisten huoltokirjojen käyttöönotto	toteutuminen	Tavoite toteutunut 100 %	Tavoite toteutunut 100 %
Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpihan yhtiömuodon muutos	toteutuminen	Ei toteutunut	Toteutunut 95%
Käyttäjille laadullisesti ja määrällisesti häiriötön talusveden jakelu	toteutuminen	Tavoite toteutunut 75 %	Tavoite toteutunut 100 %
Vesilaitoksen yhtiöittämisselvityksen käynnistäminen	toteutuminen	Ei toteutunut	Tavoite toteutunut 5 %

10 Käyttötalouden toteutuminen

10.1 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Budjetti 2019	Bu- muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama	Tot.%
KIHNIÖN KUNTA						
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATUOTOT						
MYYNTITUOTOT	790 341	-85 000	705 341	788 866,96	-83 525,96	111,8
MAKSUTUOTOT	67 000		67 000	72 857,28	-5 857,28	108,7
TUET JA AVUSTUKSET	93 840	23 000	116 840	139 671,00	-22 831,00	119,5
VUOKRATUOTOT	935 385		935 385	970 650,45	-35 265,45	103,8
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 400		2 400	3 688,46	-1 288,46	153,7
TOIMINTATUOTOT	1 888 966	-62 000	1 826 966	1 975 734,15	-148 768,15	108,1
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT						
PALKAT JA PALKKIOT	-2 521 817	-53 349	-2 468 468	-2 284 270,53	-184 197,47	92,5
HENKILÖSIVUKULUT						
ELÄKEKULUT	-717 573	11 220	-706 353	-677 725,07	-28 627,93	95,9
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-48 635	1 431	-47 204	-47 585,01	381,01	100,8
HENKILÖSIVUKULUT	-766 208	12 651	-753 557	-725 310,08	-28 246,92	96,3
HENKILÖSTÖKULUT	-3 288 025	66 000	-3 222 025	-3 009 580,61	-212 444,39	93,4
PALVELUJEN OSTOT						
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-8 520 994	-113 000	-8 633 994	-8 406 202,42	-227 791,58	97,4
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-1 513 384		-1 513 384	-1 399 261,48	-114 122,52	92,5
PALVELUJEN OSTOT	-10 034 378	-113 000	-10 147 378	-9 805 463,90	-341 914,10	96,6
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-668 650		668 650	-735 628,56	66 978,56	110,0
AVUSTUKSET	-212 200		-212 200	-131 562,76	-80 637,24	62,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-591 435		-591 435	-447 503,16	-143 931,84	75,7
TOIMINTAKULUT	-14 794 688	-47 000	-14 841 688	-14 129 738,99	-711 949,01	95,2
TOIMINTAKATE	-12 905 722	-109 000	-13 014 722	-12 154 004,84	-860 717,16	93,4
VEROTULOT						
VALTIONOSUUDET	5 989 000	-274 000	5 715 000	5 716 781,96	-1 781,96	100
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	6 755 004	124 444	6 879 448	6 888 847,00	-9 399,00	100,1
KORKOTUOTOT	1 400		1 400	1 548,33	148,33	110,6
MUUT RAHOITUSTUOTOT	28 350		28 350	-20 790,13	49 140,13	-73,3
KORKOKULUT	-120 400		-120 400	-119 780,65	-619,35	99,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-90 650		-90 650	-139 022,45	48 372,45	153,4
VUOSIKATE	-252 368	-258 556	-510 924	312 601,67	-823 525,67	-61,2
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-598 269		-598 269	-598 510,63	241,63	100
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-598 269		-598 269	-598 510,63	241,63	100
TILIKAUDEN TULOS	-850 637	-258 556	-1 109 193	-285 908,96	-823 284,04	25,8
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	84 954		84 954	84 954,00		100
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-765 683	-258 556	-1 024 239	-200 954,96	-823 284,04	19,6

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	4.714.000	-233.000	4.481.000	4.492.815	-11.815
Osuus yhteisöveron tuotosta	719.000	34.000	685.000	682.374	2.626
Kiinteistövero	556.000	-7.000	549.000	541.593	7.407

Veroprosentit ja muu informaatio verotuksesta on tasekirjan sivulla 44-45

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionos. ilman tasauksia	5.188.987	124.444	5.313.431	5.286.945	26.486
Verotuloihin perustuva tasaus	1.937.368		1.937.368	1.937.368	
Opetus- ja kulttuuri- toimen muut valtionos.	-371.351		-371.351	-335.466	-35.885
Valtionosuudet yhteensä	6.755.004	124.444	6.879.448	6.888.847	-9.399

10.2 Investointien toteutuminen

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjeti+ muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
910101 KIINTEÄ OMAISUUS					
INVESTOINTIMENOT	-390 000		-390 000	-45 870,00	-344 130,00
INVESTOINTITULOT	65 000		65 000	3 227,01	61 772,99
NETTOMENO	-325 000		-325 000	-42 642,99	-282 357,01
910114 SIVISTYSLTK/IRTAIN OMAISUUS					
INVESTOINTIMENOT				4 765,20	-4 765,20
NETTOMENO				4 765,20	-4 765,20
910119 KIRJASTON ASIAKASPALVELU- PISTE					
INVESTOINTIMENOT	-20 000	-3 500	-23 500	-19 432,00	-4 068,00
INVESTOINTITULOT	6 000		6 000	957,80	5 042,20
NETTOMENO	-14 000	-3 500	-17 500	-18 474,20	974,20
910121 TALOUSHALLINNON OHJELMIS- TOT					
INVESTOINTIMENOT	-15 000		-15 000	-10 954,75	-4 045,25
NETTOMENO	-15 000		-15 000	-10 954,75	-4 045,25
910122 PALKKAHALLINNON OHJELMIS- TOT					
INVESTOINTIMENOT		-15 000	-15 000	-12 416,79	-2 583,21
NETTOMENO		-15 000	-15 000	-12 416,79	-2 583,21
910151 HANKESUUNNITTELU					
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000		-30 000,00
NETTOMENO	-30 000		-30 000		-30 000,00
912106 KUNNANVIRASTO					
INVESTOINTIMENOT	-40 000		-40 000	-36 088,34	-3 911,66
NETTOMENO	-40 000		-40 000	-36 088,34	-3 911,66
912110 TERVEYS- JA PALVELUKESKUS					
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000		-20 000,00
NETTOMENO	-20 000		-20 000		-20 000,00
912114 YHTENÄISKOULUN KIINTEÄT LAITTEET					
INVESTOINTIMENOT	-25 000		-25 000	-18 420,19	-6 579,81
NETTOMENO	-25 000		-25 000	-18 420,19	-6 579,81
912115 YHTENÄISKOULU					
INVESTOINTIMENOT	-10 500	-170	-10 670	-10 670,00	0,00
NETTOMENO	-10 500	-170	-10 670	-10 670,00	0,00
912119 KOIVIKON RIVITALOT					
INVESTOINTIMENOT	-350 000	-165 000	-515 000	565 843,19	50 843,19
NETTOMENO	-350 000	-165 000	-515 000	565 843,19	50 843,19
912120 VUOKRAPIRTTI					
INVESTOINTIMENOT	-50 000		-50 000	-22 650,75	-27 349,25
NETTOMENO	-50 000		-50 000	-22 650,75	-27 349,25
912122 PUUMILA					
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-19 439,96	-560,04
NETTOMENO	-20 000		-20 000	-19 439,96	-560,04

912124 PUUMILAN ÄÄNENTOISTO

INVESTOINTIMENOT	-13 000	-4 400	-17 400	-17 319,59	-80,41
NETTOMENO	-13 000	-4 400	-17 400	-17 319,59	-80,41

912402 VESILAITOS KESKUSTA

INVESTOINTIMENOT	-25 000		-25 000	-21 897,77	-3 102,23
NETTOMENO	-25 000		-25 000	-21 897,77	-3 102,23

KIHNIÖN KUNTA

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

INVESTOINTIMENOT	-1 008 500	-188 070	-1196 570	-796 238,13	-400 331,87
INVESTOINTITULOT	71 000		71 000	4 184,81	66 815,19
NETTOMENO	-937 500	-188 070	-1125 570	-792 053,32	-333 516,68

Hankkeiden tavoitteiden toteutuminen

	Uusinvestointi	Korvausinvestointi	Laajennusinvestointi	
Kiinteä omaisuus	45 870,00			
Irtain omaisuus	19 432,00	18 606,34		
Muu investointitoiminta				
Arvopaperit				
Kuntayhtymät				
Talonrakennus hankkeittain		690 432,02		
Urheilu- ja virkistysalueet				
Vesi- ja viemärilaitos	21 897,77			
	<u>87 199,77</u>	<u>709 038,36</u>	<u>0,00</u>	<u>796 238,13</u>

10.3 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-252 368	-258 556	-510 924	312 602	-823 526
Tulorahoituksen korjauserät					0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 008 500	-188 070	-1 196 570	-796 238	-400 332
Rahoitusosuudet investoin- timenoihin	6 000		6 000	957	5 043
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	65 000		65 000	3 227	61 773
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 189 868	-446 626	-1 636 494	-479 452	-1 157 042
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäyk- set muille				-31 966	31 966
Antolainasaamisten väh. muilta				19 800	-19 800
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen li- säys	1 000 000		1 000 000		1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vä- hennys	-659 000		-659 000	-659 208	208
Muut maksuvalmiuden muu- tokset				-44 847	44 847
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-848 868	-446 626	-1 295 494	-1 195 673	-99 821

III Tilinpäätöslaskelmat Tuloslaskelma (ulkoinen)

	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018
TOIMINTATUOTOT		
MYYNTITUOTOT	349 749,93	334 655,29
MAKSUTUOTOT	72 857,28	66 769,30
TUET JA AVUSTUKSET	139 671,00	103 032,01
VUOKRATUOTOT	786 126,80	802 411,29
MUUT TOIMINTATUOTOT	3 688,46	371 150,67
TOIMINTATUOTOT	1 352 093,47	1 678 018,56
TOIMINTAKULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
PALKAT JA PALKKIOT	-2 284 270,53	-2 226 620,67
HENKILÖSIVUKULUT		
ELÄKEKULUT	-677 725,07	-688 124,35
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-47 585,01	-44 394,47
HENKILÖSIVUKULUT	-725 310,08	-732 518,82
HENKILÖSTÖKULUT	-3 009 580,61	-2 959 139,49
PALVELUJEN OSTOT		
ASIAKASPALVELUJEN OSTOT	-8 406 202,42	-8 474 370,29
MUIDEN PALVELUJEN OSTOT	-1 091 828,05	-1 004 604,25
PALVELUJEN OSTOT	-9 498 030,47	-9 478 974,54
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-603 944,96	-618 652,79
AVUSTUKSET	-131 562,76	-157 035,57
MUUT TOIMINTAKULUT	-262 979,51	-257 821,59
TOIMINTAKULUT	-13 506 098,31	-13 471 623,98
TOIMINTAKATE	-12 154 004,84	-11 793 605,42
VEROTULOT	5 716 781,96	5 778 350,32
VALTIONOSUUDET	6 888 847,00	6 694 481,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
KORKOTUOTOT	1 548,33	1 467,54
MUUT RAHOITUSTUOTOT	-20 790,13	129 568,29
KORKOKULUT	-119 780,65	-129 126,05
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-139 022,45	1 909,78
VUOSIKATE	312 601,67	681 135,68
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-598 510,63	-611 312,16
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-598 510,63	-611 312,16
SATUNNAISET ERÄT		
SATUNNAISET KULUT		
TILIKAUDEN TULOS	-285 908,96	69 823,52
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS	84 954,00	91 348,32
VARAUSTEN LISÄYS/VÄHENNYS		
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-200 954,96	161 171,84

Rahoituslaskelma

	Toteutuma 2019	Toteutuma 2018
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	312 601,67	681 135,68
MUUT OIKAISUT	2 227,01	-338 513,60
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	2 227,01	-338 513,60
TOIMINNAN RAHAVIRTA	314 828,68	342 622,08
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-796 238,13	-565 252,08
RAHOITUSOSUUDET INVEST.MENOIHIN	957,80	32 424,35
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN		
LUOV.TULOT		
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	3 227,01	62 184,72
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAPPIOT	-2 227,01	338 513,60
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN		
LUOV.TULOT	1 000,00	400 698,32
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-794 280,33	-132 129,41
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-479 451,65	210 492,67
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-31 966,00	-16 800,00
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	19 800,00	39 334,61
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-12 166,00	22 534,61
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-659 208,36	-658 357,30
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-659 208,36	-658 357,30
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ-		
OM.MUUTOKS	2 303,13	3 933,29
SAAMISTEN MUUTOS	-90 171,75	665 050,29
KOROTT.PITKÄ-JA LYHYTAIK.VELK.MUUTOS	43 021,58	80 875,21
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-44 847,04	749 858,79
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-716 221,40	114 036,10
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 195 673,05	324 528,77
RAHAVARAT 31.12.	1 030 348,07	2 226 021,12
RAHAVARAT 1.1.	2 226 021,12	1 901 492,35
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 195 673,05	324 528,77

Tase

	Toteutuma/ v.al.	Toteutuma/ ed.v.al.
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	47 844,25	29 751,09
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	78 603,23	99 040,91
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	126 447,48	128 792,00
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	1 286 881,82	1 244 238,83
RAKENNUKSET	7 647 411,39	7 908 947,69
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 677 246,08	1 831 355,99
KONEET JA KALUSTO	95 436,37	71 911,62
ENNAKKOMAKS. JA KES- KENER.HANKINNAT	565 843,19	20 477,51
AINEELLISET HYÖDYKKEET	11 272 818,85	11 076 931,64
SJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	2 232 115,04	2 232 115,04
MUUT LAINASAAMISET	132 214,59	120 048,59
MUUT SAAMISET	19 600,01	19 600,01
SJOITUKSET	2 383 929,64	2 371 763,64
PYSYVÄT VASTAAVAT	13 783 195,97	13 577 487,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	203 729,49	207 097,02
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT		2 714,13
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	203 729,49	209 811,15
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MUUT SAAMISET	167 870,74	167 870,74
PITKÄAIKAISET SAAMISET	167 870,74	167 870,74
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	253 420,95	201 418,91
MUUT SAAMISET	76 673,51	64 995,55
SIIRTOSAAMISET	61 859,28	35 367,53
LYHYTAIKAISET SAAMISET	391 953,74	301 781,99
SAAMISET	559 824,48	469 652,73
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 030 348,07	2 226 021,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 590 172,55	2 695 673,85
VASTAAVAA	15 577 098,01	16 482 972,28

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	7 037 191,86	7 037 191,86
EDELLISTEN TILIK:N YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 006 041,57	-1 167 213,41
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-200 954,96	161 171,84
OMA PÄÄOMA	5 830 195,33	6 031 150,29
POISTOERO JA VAPAA- EHT.VARAUKSET		
POISTOERO	280 669,24	365 623,24
POISTOERO JA VAPAA EHT.VARAUKSET	280 669,24	365 623,24
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	204 866,63	208 645,16
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	204 866,63	208 645,16
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA	7 442 922,00	8 063 089,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	63 277,45	84 738,08
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	83 800,12	87 487,85
PITKÄAIKAINEN	7 589 999,57	8 235 314,93
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA	620 167,00	638 100,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	21 460,64	21 108,37
SAADUT ENNAKOT	4 644,93	6 258,78
OSTOVELAT	407 927,45	269 385,90
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	54 110,02	65 277,80
SIIRTOVELAT	563 057,20	642 107,81
LYHYTAIKAINEN	1 671 367,24	1 642 238,66
VIERAS PÄÄOMA	9 261 366,81	9 877 553,59
VASTATTAVAA	15 577 098,01	16 482 972,28

Konsernilaskelmat
Konsernin tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Toimintatuotot	6 765 008,28	6 899 518,67
Toimintakulut	-19 284 757,97	-19 088 576,62
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-3 107,64	1 125,52
Toimintakate	-12 522 857,33	-12 187 932,43
Verotulot	5 712 613,36	5 774 213,41
Valtionosuudet	7 646 378,74	7 457 417,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-180 040,46	-32 477,35
Korkotuotot	2 774,48	2 634,08
Muut rahoitustuotot	-16 888,90	131 001,29
Korkokulut	-140 736,43	-144 093,12
Muut rahoituskulut	-25 189,61	-22 019,60
Vuosikate	656 094,31	1 011 220,63
Poistot ja arvonalentumiset	-873 318,24	-893 773,59
Suunnitelman mukaiset poistot	-872 535,46	-893 773,59
Omistuksen eliminointierot	-782,78	
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-217 223,93	117 447,04
Tilinpäätössiirrot	30,23	104,77
Tilikauden verot	-8 836,74	-11 762,06
Laskennalliset verot	-1 163,82	-1 095,26
Vähemmistöosuudet	-15 036,29	-15 990,13
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-242 230,55	88 704,36

Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	656 094,31	1 011 220,63
Tilikauden verot	-8 836,74	-11 762,06
Tulorahoituksen korjaukset	-55 974,64	-307 202,41
	<u>591 282,93</u>	<u>692 256,16</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 424 069,08	-1 317 614,56
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 223,04	32 424,35
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 384,83	348 931,58
	<u>-1 413 461,21</u>	<u>-936 258,63</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-822 178,28	-244 002,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-33 665,00	-16 873,46
Antolainasaamisten vähennys	20 401,48	39 936,16
	<u>-13 263,52</u>	<u>23 062,70</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	499 087,17	585 460,11
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-779 328,41	-793 818,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	672,46	-6 750,12
	<u>-279 568,78</u>	<u>-215 108,47</u>
Oman pääoman muutokset	11 722,99	-23 131,31
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-8 793,66	9 084,57
Vaihto-omaisuuden muutos	-3 501,49	-4 733,91
Saamisten muutos	122 225,11	497 133,03
Korottomien velkojen muutos	25 641,29	169 659,16
	<u>135 571,25</u>	<u>671 142,85</u>
Rahoituksen rahavirta	-145 538,06	455 965,77
Rahavarojen muutos	-967 716,34	211 963,30
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 872 150,24	2 850 104,86
Rahavarat 1.1.	2 839 866,58	2 638 141,56
	<u>-967 716,34</u>	<u>211 963,30</u>

Kihniön kunnan konsernitase
VASTAAVAA

	31.12.2019	31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	16 347 725,01	15 805 127,77
Aineettomat hyödykkeet	268 650,42	258 299,11
Aineettomat oikeudet	62 477,19	43 615,47
Muut pitkävaikutteiset menot	189 344,72	213 238,61
Ennakkomaksut	16 828,51	1 445,03
Aineelliset hyödykkeet	15 669 801,33	15 150 580,53
Maa- ja vesialueet	1 415 981,01	1 368 637,99
Rakennukset	10 592 706,14	10 618 745,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 791 761,36	1 906 278,57
Koneet ja kalusto	361 954,58	319 291,83
Muut aineelliset hyödykkeet	1 682,91	1 605,92
Ennakkomaksut ja kesken-		
eräiset hankinnat	1 505 715,33	936 020,29
Sijoitukset	409 273,26	396 248,13
Osakkuusyhteisöosuudet	24 725,63	32 038,12
Muut osakkeet ja osuudet	323 976,44	316 893,48
Muut lainasaamiset	34 380,03	22 815,51
Muut saamiset	26 191,16	24 501,02
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	239 873,87	253 212,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 947 226,93	4 024 656,17
Vaihto-omaisuus	77 511,18	74 186,18
Saamiset	997 565,51	1 100 365,13
Pitkäaikaiset saamiset	180 233,82	179 785,96
Lyhytaikaiset saamiset	817 331,69	920 579,17
Rahoitusarvopaperit	80 641,69	54 224,82
Rahat ja pankkisaamiset	1 791 508,55	2 795 880,04
VASTAAVAA YHTEENSÄ	19 534 825,81	20 082 996,83

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA	6 400 773,37	6 642 980,37
Peruspääoma	7 037 191,86	7 037 191,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat	1 181,68	1 181,68
Arvonkorotusrahasto	1 736,93	1 736,93
Muut omat rahastot	27 218,60	27 195,05
Edellisten tilikausien alijäämä	-424 325,15	-513 029,51
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-242 230,55	88 704,36
VÄHEMMISTÖOSUUDET	96 726,52	80 824,22
PAKOLLISET VARAUKSET	149 455,65	213 655,01
Muut pakolliset varaukset	149 455,65	213 655,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	257 774,78	279 965,25
VIERAS PÄÄOMA	12 630 095,49	12 865 571,98
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	9 528 282,79	9 796 707,98
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	111 286,80	119 895,58
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	756 940,70	769 005,80
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 233 585,20	2 179 962,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	19 534 825,81	20 082 996,83

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noo vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno-
noo.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

2. Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat keskenään vertailukelpoiset.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt, joissa kunnalla on määräämisvalta. Samoin on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja veroperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero on konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisö

Osakkuusyhteisö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6. TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)

	2019	2018
Kunnanhallitus	206.128	581.532
Luottamushenkilöhallinto	10.419	388.554
Yleishallinto	9.472	2.609
Sosiaali- ja terveystoimi	172.889	174.087
Elinkeinoelämän yleinen edistäminen	13.348	16.282
Sivistyslautakunta	280.099	273.173
Hallinto	349	36
Lasten päivähoito	77.077	75.367
Peruskoulut	166.198	181.467
Muu sivistystoimi	36.475	16.303
Teknisen toimen lautakunta	865.866	823.313
Hallinto	844	127
Ympäristönsuojelu		740
Maankäytön suunnittelu	22.309	14.306
Kiinteistöt	626.823	635.865
Liikenneväylät ja yleiset alueet	2.037	2.639
Vesi- ja viemärilaitos	173.390	134.204
Tekniset palvelut	40.463	35.432
TOIMINTATUOTOT JA LIIKETOIMINNAN MYYNTITUOTOT YHTEENSÄ	1.352.093	1.678.018

7. VEROTULOJEN ERITTELY

	2019	2018
Kunnan tulovero	4.492.814,89	4.554.385,09
Osuus yhteisöveron tuotosta	682.373,94	663.700,35
Kiinteistövero	541.593,13	560.264,88
Verotulot yhteensä	5.716.781,96	5.778.350,32

8. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tas.)	5.286.945,00	5.109.817,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1.937.368,00	1.955.023,00
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	- 335.466,00	- 370.359,00
Valtionosuudet yhteensä	6.888.847,00	6.694.481,00

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	8.406.202,42	8.474.370,29
Muiden palvelujen ostot	1.091.828,05	1.004.604,25
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	9.498.030,47	9.478.974,54

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet (11.)

Käyttöomaisuuden poistojen määrittelemisessä on 30.11.2013 saakka käytetty kunnanvaltuuston 12.12.2005 hyväksymää poistosuunnitelmaa, joka tuli voimaan 1.1.2005. 1.1.2013 alkaen on käytetty kunnanvaltuuston 11.11.2013 hyväksymää poistosuunnitelmaa.

Pysyvien vastaavien suunnitelman mukaiset poistot ovat:

	Poistomenetelmä	30.11.2013 saakka hankitut	1.12.2013 alkaen hanki- tut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikuttiset menot			
Atk-ohjelmistot	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut	tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	50 vuotta	20 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset, peruskorj.	tasapoisto	40 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset, peruskorj.	tasapoisto	25 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	tasapoisto	20 vuotta	10 vuotta
Talousrakennukset, peruskorjaukset	tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset, peruskorjaukset	tasapoisto	25 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Asuinrakennukset, peruskorjaukset	tasapoisto	40 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	menojäännöspoisto	15 %	20 %
Sillat, laiturit ja uimalat	menojäännöspoisto	10 %	25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %	10 %

Viemäriverkko	menojäännöspoisto	7 %	10 %
Kaukolämpöverkko	menojäännöspoisto		15 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkoval.laitteet	menojäännöspoisto	15 %	20 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	menojäännöspoisto		22 %
Maakaasuverkko	menojäännöspoisto		15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	menojäännöspoisto	15 %	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten koneet ja laitteet	menojäännöspoisto	15 %	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	menojäännöspoisto		20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	menojäännöspoisto		25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	menojäännöspoisto	20 %	25 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	tasapoisto		15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto		8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	10 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	10 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	10 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	tasapoisto	5 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan	käytön muk.
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	ei poistoa	ei poistoa
Poistolaskennan pienhankintaraja		8 409,40 €	10 000,00 €

Yllä olevasta poistosuunnitelmasta voidaan hyödykekohtaisesti poiketa erityisestä teknis-taloudellisesta syystä. Suunnitelmasta poikkeavaan poistoaikaan on tällöin haettava kunnanhallituksen päätös.

13. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT JA –TAPPIOT

	2019	2018
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	-	-
Rakennusten luovutusvoitot	-	-
Muut luovutusvoitot	-	362.987,85
Luovutusvoitot yhteensä	-	362.987,85
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	2.227,01	1.156,68
Rakennusten luovutustappiot	-	-
Muut luovutustappiot	-	23.317,57
Luovutustappiot yhteensä	2.227,01	24.474,25

15. MUUT RAHOITUSTUOTOT

	2019	2018
Osingot ja osuuspääomien korot	37.892,47	43.965,00
Viivästyskorkotulot	2.247,63	4.486,74
Muut korkotulot	46,51	10,22
Muut rahoitustulot	-60.976,74	81.106,33
Muut rahoitustuotot yhteensä	-20.790,13	129.568,29

Muiden rahoitustuottojen negatiivinen summa vuonna 2019 johtuu siitä, että kunta maksoi aiemmin vuosina 2018 ja 2017 saamistaan PSHP:n ylijäämäpalautuksista Parkanon kaupungin välityksellä Pihlajalinna Oy:lle 61.435,60 €. Tämä ylijäämäpalautuksen palautus on tulonoikaisuna muissa rahoitustuotoissa vuonna 2019.

Tasetta koskevat liitetiedot

19. TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Tasetta koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineet- tomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalus- to	Ennakkom ja kes- kener. hankkeet	Sijoitukset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	29 751	99 041	1 244 239	7 908 948	1 831 356	71 912	20 477	2 232 115	13 437 839
Lisäykset tilikauden aikana	23 372		45 870	88 849	21 898	50 406	565 843		796 238
Rahoitusosuudet tilikaudella						-958			-958
Vähennykset tilikauden aikana			-3 227						-3 227
Siirrot erien välillä	20 477						-20 477		0
Tilikauden poisto	-25 756	-20 438		-350 386	-176 008	-25 924			-598 512
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Poistamaton hankintameno 31.12.	47 844	78 603	1 286 882	7 647 411	1 677 246	95 436	565 843	2 232 115	13 631 380
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	47 844	78 603	1 286 882	7 647 411	1 677 246	95 436	565 843	2 232 115	13 631 380
Olennaiset lisäpoistot									
Erittely olennaisista lisäpois- toista									

SJOITUKSET

Pysyvien vastaavien sijoitukset								
	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytär- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	707 981,80	1 288 194,27	235 938,97	2 232 115,04	103 248,59		16 800,0	120 048,59
Lisäykset							31 966,00	31 966,00
Vähennykset							19 800,00	19 800,00
Siirrot erien välillä								
Hankintameno 31.12.	707 981,80	1 288 194,27	235 938,97	2 232 115,04	103 248,59		28 966,00	132 214,59
Arvonlennukset								
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	707 981,80	1 288 194,27	235 938,97	2 232 115,04	103 248,59		28 966,00	132 214,59

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.2019	Lisäykset tilikaudella	Vähennykset Tilikaudella	Tasearvo 31.12.2019	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	802 593,32			802 593,32	803 456,33	863,01
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	81 562,37			81 562,37	81 562,37	
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	400 406,91			400 406,91	400 406,91	
Pirkanmaan liitto	3 631,67			3 631,67	3 631,67	

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ero johtuu kuntayhtymien pysyvien vastaavien hyödykkeisiin saamasta valtionosuudesta.

20-22. OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ
Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Kihniön Ohtolanpää	Kihniön kunta	100 %	100 %	600	4	-14
Asunto Oy Kihuna	Kihniön kunta	100 %	100 %	77	3	0
Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpiha	Kihniön kunta	100 %	100 %	2	237	0
			Yhteensä	679	244	-14
Kuntayhtymät						
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Tampere	0,53 %	0,53 %	1079	3005	50
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	Sastamala	1,53 %	1,53 %	686	136	42
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	Kokemäki	0,75 %	0,75 %	142	28	0
Pirkanmaan liitto	Tampere	0,43 %	0,43 %	6	27	0
			Yhteensä	1913	3196	92
Osakkuusyhteisöt						
Kehitys-Parkki Oy	Parkano	25 %	25 %	0	20	-10

Vähennys Sastamalan koulutuskuntayhtymään johtuu Mänttä-Vilppulan ja Ikaalisten peruspääoman korottamisesta (aiempi osuus 1,56).

23. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET SAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ JA KUNTA-YHTYMILTÄ, JOISSA KUNTA ON JÄSENEÄ

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		14 446,14		20 950,34
Lainasaamiset	103 248,59		103 248,59	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	103 248,59	14 446,14	103 248,59	20 950,34
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		1 819,99		1 819,99
Lainasaamiset				
Muut saamiset		24 145,05		29 534,46
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	25 965,04	0,00	31 354,45
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
	-	-	-	-
Saamiset yhteensä	103 248,59	40 411,18	103 248,59	52 304,79

24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset	-	-
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Valtionosuudet	9.399,00	71,35
Kela, korvaus työterveydenhuollosta	20.532,49	10.533,44
Pääomitetut asuntolainojen korot	2.926,53	3.642,28
Ennakkoon maksetut ostolaskut	-	4.838,02
Op Vakuutus Oy, vakuutuskorvaus	11.001,26	-
ELY-keskus hanketuki	18.000,00	16.282,44
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	61.859,28	35.367,53

25. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	7.037.191,86	7.037.191,86
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Peruspääoma 31.12.	7.037.191,86	7.037.191,86
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-1.006.041,57	-1.167.213,41
Siirto vahinkorahastoon	-	-
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-	-
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-1.006.041,57	-1.167.213,41
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-200.954,96	161.171,84
Oma pääoma yhteensä	5.830.195,33	6.031.150,29

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	2019	2018
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-1.006.041,57	-1.167.213,41
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-200.954,96	161.171,84
Kertynyt poistoero 31.12.	280.669,24	365.623,24
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	-926.327,29	-640.418,33

26. ERITTELY POISTOEROSTA

	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	280.669,24	365.623,24
Poistoero yhteensä	280.669,24	365.623,24

27. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA
Yksityiskohtainen lainaerittely:

Lainantaja	Lainasopimuksen numero	Lainan määrä 31.12.2019	Lainan viimeisen erän maksupäivä
<u>Lainat julkisyhteisöiltä</u>			
Valtiokonttori	13000000003030	84.738,09	31.08.2024
	yhteensä	84.738,09	
<u>Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta</u>			
Kuntarahoitus Oyj	16201/12	373.338,00	16.11.2027
Kuntarahoitus Oyj	16202/12	320.000,00	16.11.2027
Kuntarahoitus Oyj	16517/13	877.500,00	24.01.2033
Kuntarahoitus Oyj	16518/13	810.000,00	24.01.2033
Kuntarahoitus Oyj	17137/14	795.500,00	17.01.2034
Kuntarahoitus Oyj	17251/14	795.500,00	17.04.2034
Kuntarahoitus Oyj	17758/15	1.085.000,00	27.03.2035
Kuntarahoitus Oyj	17818/15	1.085.000,00	26.05.2035
Kuntarahoitus Oyj	18679/17	472.500,00	23.10.2037
Kuntarahoitus Oyj	18846/17	472.500,00	23.10.2037
Kuntarahoitus Oyj	18680/17	359.375,00	07.03.2037
Kuntarahoitus Oyj	18681/17	359.375,00	07.03.2037
Pohjola Pankki Oyj	598001-80526819	17.861,00	29.06.2020
Pohjola Pankki Oyj	598001-80502737	35.640,00	29.12.2020
	yhteensä	8.063.089,00	
	Kaikki yhteensä	8.147.827,09	

VELAT JA VELKOJEN OSAT, JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2024 TAI SEN JÄLKEEN

	2019	2018
Lainat julkisyhteisöiltä:	-	305
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5.176.258	5.742.924
Yhteensä	5.176.258	5.743.229

30. VELAT TYTÄRYHTEISÖILLE JA KUNTAYHTYMILLE:

Ei ole

32. MUUT VELAT (PITKÄAIKAINEN)

	2019	2018
Vesi- ja viemärlaitoksen liittymismaksut	59.208,80	59.208,80
Vuokravakuudet	20.101,32	24.279,05
Kuntosalin avainpanttimaksut	4.490,00	4.000,00
Yhteensä	83.800,12	87.487,85

33. SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT ERÄT

	2019	2018
Lomapalkkavelka	279.835,54	282.466,95
Palkkavelat	1.335,04	1.373,91
Lainojen korkojaksotus	30.453,60	33.243,21
Työnantajan työttömyys- ja eläkevak.maksut	37.590,67	39.451,82
Palkansaajien lakisääteiset työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut	21.654,19	15.694,00
Valtionkorvauksennakot	91.962,09	66.457,80
Verohallinto, kunnallisveron negatiivinen tilitys	-	202.842,29
Väliaikaiskorvaus	99.825,74	
Muut	400,33	577,83
Yhteensä	563.057,20	642.107,81

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Annetut takaukset:**

	2019	2018
Muiden velasta		
- Kihniön Vanhustentaloyhdistys ry / Op Kihniö	260.225	285.245
- Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnot / Kuntarahoitus Oyj	2.889.723	2.902.587
- Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	11.498.763	11.229.459
- Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastosta	7.565	7.214
Yhteensä	14.656.276	14.424.505

Vuokravastuiden yhteismäärä:

	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	57.647	90.324
Myöhemmin maksettavat	1.498.810	2.438.748
Yhteensä	1.556.457	2.529.072

Vuokravastuisiin ei sisälly palvelumaksun osuutta, joka on esitetty sopimusvastuissa.

Leasingvastuiden yhteismäärä:

	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	37.399	31.617
Myöhemmin maksettavat	41.782	7.740
Yhteensä	79.181	39.357

Vastuu kuntayhtymän velasta:

Laskettu peruspääomaosuuden mukaisessa
suhteessa vieraasta pääomasta

	2019	2018
- Sastamalan koulutuskuntayhtymä	136.427	116.795
- Satakunnan koulutuskuntayhtymä	27.663	33.397
- Pirkanmaan sairaanhoitopiiri Ky	3.005.028	2.612.104
- Pirkanmaan liitto	26.899	36.349
Yhteensä	3.196.017	2.798.645

Arvonlisäveron palautusvastuu:

Arvonlisäverolain mukaan uudisrakentamis- tai perusparantamismenoista vähennyksenä tai palautuksena käsiteltyyn arvonlisäveroon liittyy kymmenen vuoden oikaisuvelvollisuus, mikäli kiinteistön tai sen osan käyttötarkoitus muuttuu palautukseen tai vähennykseen oikeuttamattomaksi.

	2019	2018
Arvonlisän palautusvastuu yhteensä	499.578	636.818

Sopimusvastuut:

Kiinteistö Oy Artun Hoiva-asunnot, hoitomenovuokrasitoumukset	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	75.009	68.000
Myöhemmin maksettavat	1.950.240	1.836.000
Yhteensä	2.025.249	1.904.000

Konsernitilinpäätöstä koskevat liitetiedot

TOIMINTATUOTOT	2019	2018
Myyntituotot	5.332.083,10	5.162.063,02
Maksutuotot	259.308,08	243.157,33
Tuet ja avustukset	233.054,43	187.927,43
Muut toimintatuotot	940.562,67	1.306.370,89
Toimintatuotot yhteensä	6.765.008,28	6.899.518,67
SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2019	2018
Siirtyvät korot	2.927	3.642
Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä	36.667	25.680
Tulojäämät	29.362	18.522
Projektisaamiset	7.990	3.029
Valtionosuudet	10.780	1.470
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus	7.797	19.975
OMAN PÄÄOMAN ERITTELY	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	7.037.191,86	7.037.191,86
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Peruspääoma 31.12.	7.037.191,86	7.037.191,86
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 1.1.	1.181,68	1.181,68
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat 31.12.	1.181,68	1.181,68
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1.736,93	1.736,93
Lisäykset	-	-
Vähennykset	-	-
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1.736,93	1.736,93
Muut omat rahastot 1.1.	27.195,05	67.451,57
Siirrot rahastoon	23,55	-
Siirrot rahastosta	-	-40.256,52
Muut omat rahastot 31.12.	27.218,60	27.195,05
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-424.325,15	-428.120,83
Edellisten tilikausien ylijäämän muutos	-	-84.908,68
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	-424.325,15	-513.029,51
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-242.230,55	88.704,36
Oma pääoma yhteensä	6.400.773,37	6.642.980,37

Tilikaudella tapahtuneet muutokset edellisen tilikauden tulokseen koostuvat kuntayhtymien tekemistä muutoksista. Vuoden 2018 muutos johtuu Pirkanmaan Sairaanhoidopiiriin ja Pirkanmaan liiton ylijäämän palautuksesta jäsenkunnilleen.

PAKOLLISET VARAUKSET

	2019	2018
Potilasvahinkovastuuvaraus	147.560,40	209.837,89
Muut pakolliset varaukset	1.895,25	3.817,12

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

	2019	2018
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	59.208,80	59.208,80
Muut velat	45.718,32	54.457,18
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	104.927,12	113.665,98
Lyhytaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	-	-
Muut velat	189.269,22	179.710,85
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	189.269,22	179.710,85

SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

	2019	2018
Siirtyvät korot	30.818	36.371
Lomapalkkavelat	735.441	705.044
Palkkojen jaksotukset	58.812	67.453
Potilasvahinkovakuutuksen jaksotus	19.117	20.928
Jaksotetut tuet ja avustukset	37.013	43.065
Valtionavun jaksotus	108.846	73.334
Eläkevakuutusmaksut	65.412	61.550
Verohallinto, kunnallisveron negatiivinen tilitys	-	202.842
Väliaikaiskorvaukset	99.826	-

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUMUKSET

	2019	2018
Takaukset muiden puolesta	14.656.369	14.377.690
Arvonlisäveron palautusvastuu	516.636	653.854
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	2.104.677	1.980.870
Vuokravastuut	2.012.842	2.898.393
Leasingvastuiden yhteismäärä	91.335	134.220
Potilasvakuutusvastuu	1.172	42.733

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot**HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.2019**

	Työntekijöitä	Vakinaiset	Määräaik.	Kokoaik.	Osa-aik.	Miehiä	Naisia
Yleishallinto	6	5	1	4	2	1	5
Sivistystoimi	52	34	18	41	11	8	44
Tekninen toimi	7	5	2	5	2	4	3
Kunta yhteensä	65	44	21	50	15	13	52

Työntekijöitä	2018	2017
Yleishallinto	7	6
Sivistystoimi	51	52
Tekninen toimi	11	8
Kunta yhteensä	69	66

HENKILÖSTÖKULUT

	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3.009.580,61	2.959.139,49
Henkilöstökuluja aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	4.177,66	2.183,55
Henkilöstökulut yhteensä	3.013.758,27	2.961.323,04

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

	2019	2018
Kihniön Perussuomalaiset ry	1.262,55	1.441,41
Suomen Kristillisdemokraattien		
Kihniön paikallisosasto ry	525,75	636,50
Kyykystä ylös -puolue	511,52	567,77
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2.299,82	2.645,68

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	3.902,50	4.807,00
Tilintarkastajan lausunnot	-	-
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3.193,05	2.817,00
Muut palkkiot	-	85,00
Palkkiot yhteensä	7.095,55	7.709,00

Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Kihniön kunta on antanut kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Kihniön Suutarinpihalle markkinoita edullisimmin ehdoin lainat:

Vuonna 1992 myönnetty 23.798,59 euron laina (Kvalt. 12.10.1992§ 61, KH 7.12.92 § 322) lainaa ei ole lyhennetty.

Vuonna 2004 myönnetty 17.000 euron laina (Kvalt 24.5.2004 § 11) lainaa jäljellä 14.450 €

Vuonna 2009 myönnetty 80.000 euron laina (Kvalt 15.6.2009 § 25) lainaa jäljellä 65.000 €

Kunnanvaltuusto päätti myöntää lainojen ja korkojen lyhennysten lykkäystä 31.5.2020 saakka. (Kvalt 19.3.18 § 5)

Kihniön kunta on tehnyt johtajasopimuksen kunnanjohtajan kanssa (KH 5.11.2007 § 116). Mikäli kunnanjohtajan virkasuhde irtisanotaan työnantajan toimesta, maksetaan kunnanjohtajalle 12 kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus.

V Eriytetyt tilinpäätökset

Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2019		1.1.-31.12.2018	
Liikevaihto		205 436,33		168 459,54
Liiketoiminnan muut tuotot				49,51
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-25 866,59		-26 098,07	
Palvelujen ostot	-135 470,64	-161 337,23	-105 965,59	-132 063,66
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-31 178,10		-26 381,93	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 805,70		-4 674,01	
Muut henkilösivukulut	-754,50	-36 738,30	-556,18	-31 612,12
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-107 564,61	-107 564,61	-123 224,56	-123 224,56
Liiketoiminnan muut kulut		-218,00		-604,86
Liikealijäämä		-100 421,81		-118 996,15
Alijäämä ennen varauksia		-100 421,81		-118 996,15
Poistoeron vähennys		76 458,60		82 213,49
Tilikauden yli-/alijäämä		-23 963,21		-36 782,66

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto %	-7,32	-8,37
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-7,32	-8,37
Voitto, %	-48,88	-70,63

Sijoitetun pääoman tuotto % kertoo vesi- ja viemärlaitokseen sijoitetun pääoman tuoton

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto % kertoo kunnan vesi- ja viemärlaitokseen sijoittaman pääoman tuoton

Voitto % kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden vesi- ja viemärlaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, toiminta on tappiollista.

Vesi- ja viemärlaitoksen rahoituslaskelma

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä	-100 421,81		-118 996,15	
Poistot ja arvonalentumiset	107 564,61		123 224,56	
	<u>7 142,80</u>	7 142,80	<u>4 228,41</u>	4 228,41
Investointien rahavirta				
Investointimenot		-21		
		<u>897,77</u>		<u>30 342,37</u>
		-14		
Toiminnan ja investointien rahavirta		754,97		34 570,78
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-11 371,59		-7 202,16	
Korottomien velkojen muutos muilta	39 114,28	27 742,69	-73 962,41	-81 164,57
Rahoituksen rahavirta		<u>27 742,69</u>		<u>-81 164,57</u>
Rahavarojen muutos		12 987,72		-46 593,79
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	55 679,79		42 692,07	
Rahavarat 1.1.	<u>42 692,07</u>	12 987,72	<u>89 285,86</u>	-46 593,79

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TUNNUSLUVUT**Toiminnan ja investointien rahavirran**

kertymä 5 vuodelta €	26.168	40.923	(lask. 4 v. ajalta)
Investointien tulorahoitus, %	32,61	-13,93	
Kassan riittävyys, pv	92	116	
Quick ratio	1,56	2,26	
Current ratio	1,56	2,26	

Toiminnan ja investointien rahavirran -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitämällä aikavälillä. Vesi- ja viemärlaitoksesta ei ole tehty rahoituslaskelmia aikaisemmilta vuosilta, joten toiminnan ja investointien rahavirran kertymää ei ole voitu laskea yhtä vuotta pidemmältä ajanjaksolta.

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vesi- ja viemärlaitoksella ei ole lainoja, joten lainanhoitokatetta ei ole tästä syystä laskettu.

Kassan riittävyys ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa vesi- ja viemärlaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnusluku yli 1 = hyvä.

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnusluku yli 2 = hyvä.

Vesi- ja viemärlaitoksen tase – ja tunnusluvut

VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 328 883,08	1 414 549,92	OMA PÄÄOMA	991 543,89	1 015 507,10
Aineettomat hyödykkeet	56 773,07	59 927,11	Peruspääoma	1 161 849,59	1 161 849,59
Muut pitkävaikutteiset menot	56 773,07	59 927,11	Edell. tilikauden yli-/alijäämä	-146 342,49	-109 559,83
Aineelliset hyödykkeet	1 272 110,01	1 354 622,81	Tilikauden yli-/alijäämä	-23 963,21	-36 782,66
Maa- ja vesialueet	11 520,88	11 520,88			
Rakennukset	5 870,56	7 369,60	POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET	329 554,55	406 013,15
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 254 718,57	1 335 732,33	Poistoero	329 554,55	406 013,15
VAIHTUVAT VASTAAVAT	142 859,80	118 500,49	VIERAS PÄÄOMA	150 644,44	111 530,16
Saamiset	87 180,01	75 808,42	Pitkäaikainen	59 208,80	59 208,80
Lyhytaikaiset saamiset	87 180,01	75 808,42	Liittymismaksut ja muut velat	59 208,80	59 208,80
Myyntisaamiset	87 180,01	75 808,42	Lyhytaikainen	91 435,64	52 321,36
			Ostovelat	77 858,40	27 770,66
Rahat ja pankkisaamiset	55 679,79	42 692,07	Liittymismaksut ja muut velat	3 626,15	19 352,47
			Siirtovelat	9 951,09	5 198,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 471 742,88	1 533 050,41	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 471 742,88	1 533 050,41

VESI- JA VIEMÄRLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	89,76	92,72
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	73,32	66,18
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-170	-146
Lainatonta 31.12., 1000 €	0	0
Lainat ja vuokravastaukset 31.12., 1000 €	0	0
Lainasäämiset 31.12., 1000 €	0	0

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat vesi- ja viemärlaitoksen omavaraisuutta, kertynyttä yli- tai alijäämää ja velkaantuneutta. Omavaraisuusaste mittaa vesi- ja viemärlaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkäällä tähtäyksellä. Suhteellinen velkaantuneisuus, % -tunnusluku kertoo lainan käyttöön tarvittaisiin vieras pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet vesi- ja viemärlaitoksella on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä osoittaa, paljonko vesi- ja viemärlaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Lainakantaa tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaa lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainasäämisillä tarkoitetaan pysyviin vastaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Vesi- ja viemärlaitos

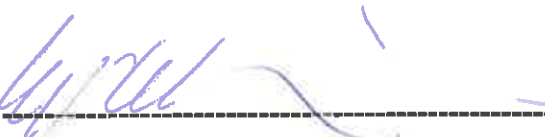
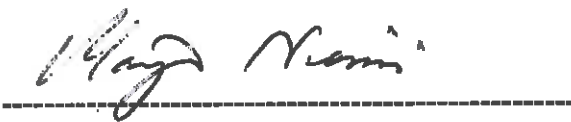
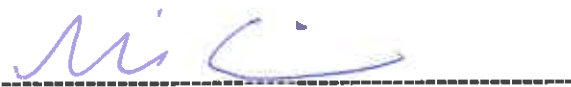
	2019	2018
Muut pitkäaikaiset velat		
Vesi- ja viemäri liittymien liittymismaksut	59 208,80	59 208,80
Muut lyhytaikaiset velat		
Lääninverovirasto/alv-velka joulukuulta	3 042,99	18 788,59
Ennakonpidätysvelat	565,73	545,13
Sotu-velat	<u>17,43</u>	<u>18,75</u>
	3 626,15	19 352,47
Siirtovelat		
Lomapalkkavelat	9 336,24	4 592,58
Joulukuun palkan työntekijän ja työnantajan maksut	<u>614,85</u>	<u>605,65</u>
	9 951,09	5 198,23

Allekirjoitukset

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kihniössä 30.3.2020

Kihniön Kunnanhallitus

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kihniössä 12 / 5 2020

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Vesa Keso

Tilintarkastaja JHTT

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

KÄYTÖSSÄ OLLEET KIRJANPITOKIRJAT JA NIIDEN SÄILYTYSSTAVAT

Säilytys:

- Päiväkirjat	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Päiväpääkirja tasetilit	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Päiväpääkirja meno-tulotilit	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Talousarvion toteutumisvertailu	kuukausittain ajettuna atk-irtolehtinä kansiossa
- Tasekirja	sidottuna

- Tositelajit:

- 10 Palkkatositteet
- 20 Kassatositteet
- 30 Ostolaskutus
- 35 Sähköiset ostolaskut
- 40 Ostoreskontra/suoritukset
- 50 Myyntireskontra/suoritukset
- 60 Yleislaskutus/keskustoimisto
- 65 Yleislaskutus/sos.- ja terveystoimi/ts
- 70 Yleislaskutus/sos.- ja terveystoimi/ks
- 75 Yleislaskutus/sivistystoimi
- 80 Yleislaskutus/tekninen toimi
- 96 Vuokrat
- 97 Vesi- ja jätevesilaskutus
- 99 Käyttöomaisuusviennit
  - Liitetietotositteet
  - Konsernitositteet

